

Scheldeland op Kaart

De inhoudsopgave vind je op de volgende pagina!

Scheldeland ligt grosso modo tussen de E17 van Gent naar Antwerpen, de E40 van Gent naar Brussel en de E19 van Antwerpen en Mechelen. Belangrijkste stations in de regio zijn die van Aalst, Bornem, Denderleeuw, Dendermonde, Ninove en Wetteren.

INHOUD

Inhoud

Welkom in Scheldeland 3

Scheldeland op kaart 4

Inhoudsopgave 6

Echt iets voor in Scheldeland 8

Varen 10

Fietsen 12

Wandelen 14

Tafelen 16

Van A(alst) tot Z(ele) 18

Aalst 20

Berlare 27

Boom 31

Bornem 35

Buggenhout 39

Denderleeuw 41

Dendermonde 43

Destelbergen 49

TOPPER

Den Blakken 83

Kasteel van Laarne 60

Overmere Donk 27

Denderende Steden

Aalst 20

Dendermonde 43

Ninove 70

Buggenhoutbos 39

Stille Waters dorpen

Sint-Amands 79

Mariekerke 79

Schelde trekpleisters

Driegoten 55

Weert 36

De Notelaer 37

Steenbakkerijsite Noeveren 31

Fort van Breendonk 88

Varen

Geen betere manier om Scheldeland te ontdekken dan van op het water. Tijdens een boottocht op Schelde, Dender of Rupel leer je de regio van een heel andere kant kennen. Je leeft niet langer op het ritme van de klok maar op dat van eb en vloed, van sluiswachters en bruggenmannen. Groene oevers, pittoreske dorpjes en bruisende steden glijden langzaam aan je voorbij. Met een beetje zon genieten op het dek is ronduit zalig. De ultieme vorm van onthaasten!

Aan wal gaan

Bij elke belangrijke stad en mooi dorp ligt wel een goed uitgeruste aanlegsteiger waar je kan afmeren. In Scheldeland en de grote steden aan de rand van de regio zijn verschillende jachthavens waar plezierboten (voor een dag of langer) kunnen aanleggen. De grootste en meest uitgeruste zijn die van Vaart.Rupel vlakbij het stemmige Sasplein van Klein-Willebroek.

Georganiseerde boottochten

Tijdens de zomermaanden worden bijna dagelijks boottochten georganiseerd waarvoor je met twee, met enkele vrienden of de familie tickets kan kopen om mee te varen. Belangrijke uitvalspunten voor deze mini-riviercruises zijn Aalst, Antwerpen en Temse. Maar ook vanuit Brussel, Boom, Dendermonde, Sint-Amands, Mechelen en Ninove is er een mooi aanbod.

Op de Schelde

Meerdaagse vaarvakanties

Voor wie het allemaal wel iets langer mag duren, bestaat de mogelijkheid om een vaarvakantie te boeken. Verschillende boten die in Scheldeland varen zijn ingericht als hotelschip. Zo'n schip met kapitein, met een aantal vrienden of familie afhuren voor een aantal dagen en er op uittrekken om Scheldeland te ontdekken is zonder meer een unieke belevenis en een echte must.

IN EEN NOTENDOP:

- 277 kilometer waterweg om te ontdekken
- aanlegsteigers bij steden en dorpen
- goed uitgeruste jachthavens
- zomerboottochten met ticketverkoop
- meerdaagse vaarvakanties mogelijk

Fietsen

De vele kilometers autovrije en verharde dijkwegen en jaagpaden langs de waterwegen in Scheldeland vormen een gedroomd kader voor uren lange fietstochten. De 12 typische veren over Schelde, Durme en Rupel en verschillende fietsbruggen over Dender, Nete en Dijle zorgen ervoor dat je probleemloos van de ene oever naar de andere kan. De veren in Scheldeland mogen trouwens enkel door wandelaars en fietsers gebruikt worden, ze varen het hele jaar door en zijn ook nog eens helemaal gratis.

Fietsnetwerken

Dankzij het fietsnetwerk kan je sinds 2008 alle uithoeken van Scheldeland per fiets verkennen. Voor de bewegwijzering van het netwerk wordt gebruik gemaakt van het alom geprezen knooppuntensysteem. In Scheldeland ligt er bijna 1.000 kilometer fietsnetwerk en steeds in 2 richtingen bewegwijzerd. Aan de hand van de Fietskaarten Scheldeland kan je naar eigen smaak en vermogen een route uitstippelen en wil je die

onderweg toch onderbreken, neem er gewoon de kaart weer bij.

Fietsvriendelijke cafés en restaurants

Onderweg even halt houden om iets te drinken of te eten hoort er vanzelfsprekend bij. In de 26 fietsvriendelijke cafés en restaurants worden fietsers met open armen ontvangen en levert de uitbater ook nog eens extra inspanningen om het fietsers

Echt iets voor in Scheldeland

Bij Sint-Amands

Scheldeland. Het gaat zowel om hotels met 1, 2 of 3 sterren als gezellige gastenkamers, groepsverblijven als om een camping.

extra naar de zin te maken. Er zijn natuurlijk nog een heleboel goede cafés en eetgelegenheden langs en in de buurt van het netwerk maar die laten we je liever zelf ontdekken.

Met de fiets blijven slapen

Wil je enkele dagen uittrekken om te fietsen in Scheldeland? Dan kunnen we je onze fietsvriendelijke logies aanbevelen. Er zijn er 12 in

IN EEN NOTENDOP:

- bijna 1.000 kilometer fietsnetwerk in 2 richtingen bewegwijzerd
- kilometerslange autovrije en verharde jaagpaden en dijkwegen
- 12 veren over Schelde, Durme en Rupel die dagelijks en gratis heen en weer varen
- fietsvriendelijke cafés en restaurants om even halt te houden
- verblijfsmogelijkheden waar jij en je fiets met open armen worden ontvangen

Wandelen

Langs Schelde, Dender en Rupel komt een zeldzaam lint natuurgebieden voor. De getijdenwerking waaraan de Schelde onderhevig is, zorgt er in combinatie met het zoetwater van de rivier voor dat de natuur in Scheldeland binnen Europa zelfs uniek is. Voeg daar de oude kleiputten in de Rupelstreek aan toe waar de natuur de afgelopen jaren vrij spel heeft gekregen, het lichtglooiende landschap dat zich ten zuiden van Aalst uitstrekt en enkele mooie bossen en je komt al vlug tot de conclusie dat Scheldeland wandelaars heel wat te bieden heeft.

De stapschoenen aantrekken

Met het wandelnetwerk 'in het Land van Stille Waters', dat in 2008 werd geopend, 12 uniform bewegwijzerde landelijke wandelroutes tussen Schelde, Dender en Durme en 2 wandelroutes op GPS in de Rupelstreek en het Vaartland zal het moeilijk kiezen worden. Daarnaast zijn er in elke stad en gemeente

een aantal routes uitgestippeld die al dan niet bewegwijzerd zijn.

Wandelen op knooppunten

Voor wie toch een tip wil, kunnen we het wandelnetwerk 'in het Land van Stille Waters' aanbevelen. Dit netwerk telt alles samen 257 kilometer in 2 richtingen bewegwijzerde uitstekende

Tussen het groen

wandelpaden. Er wordt voor de bewegwijzering van het netwerk gebruik gemaakt van eenzelfde knooppunten-systeem als bij de fietsnetwerken. Het netwerk strekt zich uit over het grondgebied van de gemeenten Bornem, Puurs en Sint-Amands en delen van Buggenhout, Dendermonde, Hamme en Londerzeel. Op basis van de wandelkaart 'in het Land van Stille Waters' kan je naar hartenlust wandelingen uitstippelen. Vergeet zeker niet eens een wandeling uit te stippelen waarbij je gebruik maakt van een van de veren in het gebied!

IN EEN NOTENDOP:

- 257 kilometer wandelnetwerk in 2 richtingen bewegwijzerd in het Land van Stille Waters
- 12 uniform bewegwijzerde wandelroutes tussen Schelde, Durme en Dender
- 2 GPS-wandelroutes in de Rupelstreek en het Vaartland
- ontelbaar veel lokale wandelpaden

Tafelen

Met zeven restaurants die door de kenners van Michelin al jaren met een of twee sterren worden bedacht, mag Scheldeland zich tot de meest culinaire regio's van Vlaanderen rekenen. Die zeven sterrenrestaurants vormen het neusje van de zalm maar zijn ook een aanwijzing voor het rijke gastronomische talent dat in Scheldeland schuilt en zich niet tot die zeven beperkt. De genereuze gezelligheid die van de ontelbare eethuizen in de streek uitgaat, spreekt voor zich en weet fijnproevers en smulpapen zeer te bekoren.

Lekkers uit Scheldeland

Diep gewortelde culinaire tradities zoals de palinggastronomie langs de Schelde, de rijke biercultuur door de maar liefst acht brouwerijen en de hopcultuur in de Faluintjesstreek, de wereld-vermaarde asperges van Kalfort (Puurs), het gebruik van paardenvlees in Dendermonde, Hamme en Willebroek, de chocolade uit Wieze en de hespen

uit Buggenhout en Destelbergen maken van tafelen in Scheldeland een boeiende ontdekkingstocht.

Met de benen onder tafel

Het aantal goede, gezellige eethuizen in de denderende stadjes Aalst, Dendermonde en Ninove is niet op de vingers van wel tien handen te tellen. Het is echter niet

Samen genieten

alleen daar dat je gezellig kan tafelen. De goede adresjes in Scheldeland liggen verspreid over de regio. Wie een lekker bord paling wil eten kan altijd terecht aan het Donkmeer in Berlare, in Sint-Amands, in Mariekerke en aan Driegoten in Hamme. In Mariekerke wordt jaarlijks zelfs een Palingfestival georganiseerd tijdens het pinksterweekend.

IN EEN NOTENDOP:

- 7 restaurants bedacht met 1 of 2 sterren door Michelin
- een brede waaier streekproducten
- van de beste streekbieren die er zijn
- diep gewortelde culinaire tradities
- leuke adresjes in overvloed
- lekkere evenementen

Aalst

Praktische info

Inwoners: 78.271
 Oppervlakte: 78,12 km²
 Deelgemeenten: Aalst, Baarddegem, Erembodegem, Gijzegem, Herdersem, Hofstade, Meldert, Moorsel, Nieuwerkerken
 Marktdag: zaterdag (Aalst) en woensdag (Nieuwerkerken)
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 ⓘ Toerisme Aalst, Oud Schepenhuis, Grote Markt, 9300 Aalst, T: 053 73 22 70, toerisme@aalst.be, www.aalst.be

De Aalsterse Grote Markt lijkt met zijn vele monumenten zoals het Oud-Schepenhuis, de Borse van Amsterdam en het Stadhuis, wel een openluchtmuseum.

👍 TOPPER

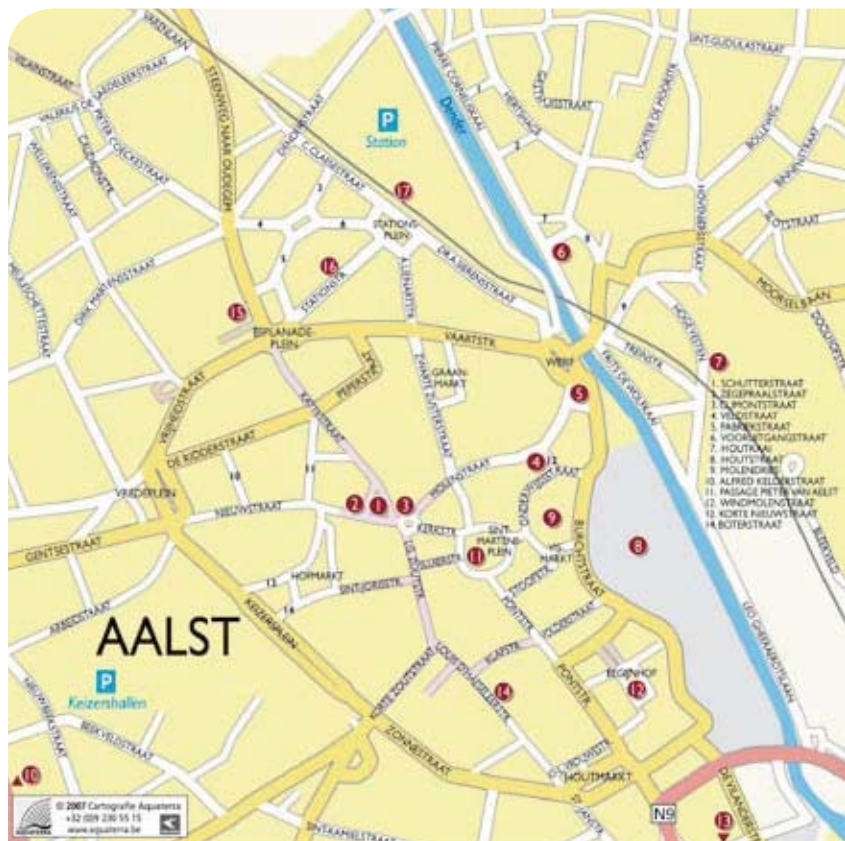
Wie de denderende carnavalstad Aalst bezoekt kan niet zomaar voorbij het Oud Schepenhuis -1- op de Grote Markt gaan. Dit imposante monument werd in 1225 gebouwd. Hiermee is het Oud Schepenhuis van Aalst het oudste bewaard gebleven schepenhuis van de Lage Landen.

De belforttoren van het eeuwenoude gebouw is door UNESCO erkend als Werelderfgoed. Bij Aalstenaars is de toren beter bekend als de 'tententoren'. Het opvallende, vooruit-springende gebouwtje bij het Oud Schepenhuis wordt het gebiedshuisje genoemd. Die naam verwijst naar het gebruik waarbij de baljuw of stadhouder vanuit het gebouw wetten afkondigde. Het gebiedshuisje huisvest vandaag de dienst voor toerisme.

Het standbeeld midden op de Markt is van Dirk Martens (1446 - 1534). Hij introduceerde de boekdrukkunst in de vroegere Nederlanden en gaf de werken van de jonge Erasmus uit.

In de onmiddellijke omgeving, op de hoek van de Nieuwstraat, bevindt zich de Borse van Amsterdam -2- met zijn opvallende zuilengalerij. De naam verwijst naar de oude handelsroute tussen Rijsel en Amsterdam die over Aalst liep. De Graaf van Egmont op de hoek van de Kattestraat is op de plaats van de vroegere residentie van de graven van Aalst opgetrokken met stenen van het oorspronkelijke gebouw.

De monumentale gevel iets verderop is van het Stadhuis -3-. Via de poort en een gekasseide binnenkoer bereik je het Landhuis. In dit Landhuis zetelden de heren van het Land van Aalst. Aalst was eeuwenlang de hoofdplaats van het Land van Aalst. Aalst was eeuwenlang de hoofdplaats van het Land van Aalst, een gebied dat zich grosso modo uitstrekte tussen Schelde en Dender. Aan de hoofdgevel staat het beeld van Ondineke. Zij is het hoofdpersonage uit de bekende werken De Kappellekesbaan en Zomer te Termuren van schrijver Louis Paul Boon. De kleinbrouwerij De Glazen Toren uit Erpe-Mere (zie p. ...) heeft een van haar bieren Ondineke gedoopt. Verschillende cafés in het centrum van Aalst hebben Ondineke op hun kaart staan.

De naam van het cultuurcentrum De Werf -④- verwijst naar de vroegere haven en scheepstimmerwerf die zich hier in de buurt (aan de Dender) bevond. Op het nabijgelegen Werf-

Monument priester Adolf Daens

plein staat een monument dat aan priester Adolf Daens (1839 – 1907) gewijd is. Hij was een van de stuwende krachten achter de Christene Volkspartij (opgericht in 1893) die ijverde voor betere werk- en leefomstandigheden voor de duizenden fabrieksarbeiders in het Aalsterse en de rest van Vlaanderen. Het verhaal van Adolf Daens werd in 1992 op meesterlijke wijze verfilmd door Stijn Coninckx. De film is gedeeltelijk in Aalst opgenomen en werd in Hollywood genomineerd voor een Oscar.

④ CC De Werf,
Molenstraat 51,
T: 053 73 28 12,
www.ccdewerf.be

De kapel -⑤- aan het Werfplein is gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw ter

Belfortoren Oud-Schepenhuis

Druiven en dateert in haar huidige vorm van 1955. De eerste verwijzing naar een kapel op deze plaats dateert van de 14de eeuw. De kapel is beter bekend als de Schipperskapel. Een verwijzing naar het drukke scheepvaartverkeer dat er eeuwenlang was op de Dender.

Het centrum voor hedendaagse kunst Netwerk -6- vindt onderdak in een oude passementerie (passementen zijn textielversieringen). Er vinden op regelmatige basis tentoonstellingen, performances, voorstellingen en optredens plaats.

1 Netwerk, Houtkaai,
T: 053 70 97 73

In de Carnaval Werkhallen -7- werken de Aalsterse carnavalisten maandenlang aan de praalwagens die op de zondagnamiddag van het carnaval (zie p. 110) als onderdeel van een indrukwekkende stoet door de straten van de stad trekken.

De plaats waar de fabrieksgebouwen van voedingsgigant SYRAL -8- staan wordt in de volksmond het eiland Chipka genoemd. Waar nu de Burchtstraat is liep vroeger de Dender. De rivier vormde hier een eiland waar de burcht van de Graaf van

Aalst zich bevond. De burcht werd gesloopt en maakte plaats voor fabrieken.

De rijke collectie van het Stedelijk Museum 't Gasthuys is ondergebracht in het Oud Hospitaal -9-. In het museum wordt het leven en werk van priester Adolf Daens, schrijver Louis Paul Boon, schilder Valerius De Saedeleer, drukker en uitgever Dirk Martens en renaissancekunstenaar Pieter Coecke belicht, allen geboren Aalstenaars. Naast de zalen die gewijd zijn aan deze beroemde Aalstenaars en een zaal die de rijke archeologische vondsten toont die 25 jaar graafwerk hebben opgeleverd, is een hele verdieping gewijd aan het Aalsterse Carnaval.

1 't Gasthuys,
Stedelijk Museum Aalst,
Oude Vismarkt 13,
T: 053 73 23 45
museum@aalst.be,
www.aalst.be

Van de schilderbohemien Valerius De Saedeleer staat een opvallend standbeeld op de nabijgelegen Oude Vismarkt. Onder een boom op het binnenplein voor de ingang van het Stedelijk Museum zit de verteller Louis Paul Boon.

Naast graven van beroemde Aalstenaars maken een heleboel imposante grafmonumenten een bezoek aan het Stedelijk Kerkhof in de Kerkhoflaan -10- meer dan de moeite waard.

De hooggotische Sint-Martinuskerk -11- werd nooit volgens plan afge-

Fresco Sint-Martinuskerk

Beeld Louis Paul Boon

werkt. De bouw van de kerk (een toonbeeld van Brabantse Gotiek) begon in 1480. De bouwwerkzaamheden werden zo'n 180 jaar later gestaakt. In 1730 werd nog een portaal gebouwd tegen de onvoltooide westgevel. De kerk herbergt een aantal waardevolle kunstschaten waaronder enkele absolute topstukken zoals een schilderij van Pieter Paul Rubens in het Sint-Rochusaltaar en de zeldzame barokke sacramentstoren van Jeroen Duquesnoy de Oudere. Er zijn ook enkele fraaie laat-15de-eeuwse fresco's in de kapittelzaal en op de gewelven van het koor. In de vierde kapel van de kooromgang bevindt zich het grafmonument van Dirk Martens met in de nabijheid een grafschrift van Erasmus. De in 1839 in de kerkvloer verwerkte meridiaan was nodig om voor het opkomende treinverkeer een universele tijdsbepaling te bekomen.

De Jezuïetenkerk -11- van het Sint-Jozefscollege in de Pontstraat dateert van 1730. Het houten hoofdaltaar van de kerk is een waar-

Stadspark

Proeven!

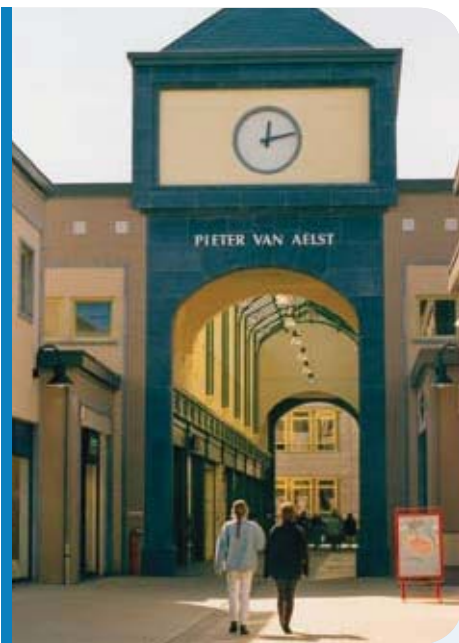
Aalsterse Vlaaien. Bijna alle bakkers in het centrum van Aalst pakken uit met deze eeuwenoude, donkerbruine lekkernij. Aalsterse vlaaien worden gemaakt op basis van mastellen (ronde, harde broodjes), kaneel en stroop. De vlaaien zijn heerlijk als versnapering bij een kop koffie. De beste vlaaien worden gebakken volgens het recept van Maria Everaert. In 1981 werd haar Aalsterse Vlaai door 48 deskundige juryleden uitgeroepen tot de allerbeste vlaai van allemaal.

heidsgetrouwe kopie van het altaar in de Gesùkerk bij het generaalat van de Jezuïeten in Rome.

In de Pontstraat bevindt zich ook de toegang tot het vroegere Sint-Katherinen-Op-Den-Zavel Begijnhof -12- waarvan naast het grondplan alleen nog de neobarokke Sint-Antoniuskapel, de Sint-Catharinakerk, het convent en de vroegere pastorie zijn overgebleven. De Sint-Catharinakerk werd aan het eind van de 18de eeuw gebouwd en is een van de weinige religieuze gebouwen in classicistische stijl in ons land.

Het beeld aan de Houtmarkt is van de Heilige Nepomucenus. Op de Houtmarkt vindt jaarlijks (laatste weekend van juli) het Vlaams Kampioenschap kaatsen plaats. Deze volkse balsport is heel populair in steden en dorpen langs de Dender en de Schelde.

Het Stadspark -13- werd tijdens de Eerste Wereldoorlog aangelegd naar een idee van de toenmalige schepen voor Openbare Werken. Die wilde zo werk verschaffen aan werkloze Aalstenaars zodat de Duitse bezetter hen niet kon opeisen om in de Duitse wapenindustrie te werken. Parkaanleg als een daad van verzet! In juli en augustus worden hier op maandagavond gratis concerten georganiseerd die met de jaren zijn uitgegroeid tot een begrip in de ruime omgeving.

Passage Pieter Van Aelst

De vroegere Danszaal Gillade -15- in de Louis D'haeseleerstraat is een van de weinige overblijfselen van het bruisende uitgaansleven in Aalst aan het eind van de 19de en begin van de 20ste eeuw. De zaal was een van de bekendste danszalen van de stad. De imposante gevels van de woningen aan het Keizersplein getuigen van de rijkdom van de vroegere bewoners: notabelen en fabrikseigenaars van het 19de-eeuwse Aalst. Een periode waarin

Carnivalsmonument

Aalst uitgroeide tot een nijver fabriekstadje, waarvan de sporen nog altijd zichtbaar aanwezig zijn in het straatbeeld.

De Nieuwstraat vormt samen met de Kattestraat en de Korte- en Lange Zoutstraat het hart van de drukke winkel-wandelzone van de stad. Aalst is immers een belangrijke inkoopstad voor de streek tussen Gent en Brussel. Op de hoek van de Nieuwstraat en de Hopmarkt staat, in de schaduw van een boom, het carnavalsmonument dat een Voil Jeanet uitbeeldt.

Meemaken!

Aalst Carnaval! Drie dagen lang wordt de binnenstad ingenomen door uitbundige carnavalisten: het hoogtepunt is de stoet van praalwagens die op zondag de stad doorkruist. 's Maandags brengen de Gilles hun bezemdans, gevolgd door de ajuinworp. Op dinsdag wordt de stad ingepalmd door de 'voil jeanetten' die in vol ornaat hun optocht houden. 's Avonds wordt het feest afgesloten met de popverbranding.

Het beeld van Monteyne op de hoek van de Zoutstraten kreeg de titel 63 morele voorschriften mee.

De neogotische Sint-Jozefskerk -16- aan het Esplanadeplein werd aan het eind van de 19de eeuw gebouwd. De bouw van de kerk was het gevolg van de enorme bevolkingsexplosie die Aalst in die eeuw kende. Het interieur van de kerk is een homogeen neogotisch geheel.

De gevel van het vroegere woonhuis van de internationaal vermaarde meubelontwerper en designer Pieter De Bruyne -17- in de Stationstraat nr. 16 geeft weinig prijs over één van de belangrijkste interieurs in Vlaanderen. Het weerspiegelt perfect zijn woonideeën.

Het station -18- werd samen met de hele stationsomgeving in het midden

van de 19de eeuw ontworpen door de bekende stationsarchitect Jean-Pierre Cluysenaer. De kantelen, hoektorentjes en centrale gevechtstoren die het gebouw kenmerken doen wel meer denken aan een middeleeuws kasteel dan aan een station.

Naast het historische stadscentrum van Aalst, hebben ook de landelijke deelgemeenten heel wat te bieden.

De Faluintjesstreek, de verzamelnaam voor vier aan elkaar grenzende deelgemeenten van Aalst: Baardegem, Herdersem, Meldert en Moorsel, is een landelijke streek die historisch onder de invloedssfeer stond van de nabij gelegen Abdij Affligem. Elk jaar gaat in één van deze gemeenten afwisselend de Pikkeling door, een internationaal folklorefeest met als onderdelen folklore uit binnen- en buitenland, teruggrijpen naar aloude oogstrituelen en proeven van traditionele streekgastronomie.

Meemaken!

De traditionele Pikkeling in de landelijke Faluintjesstreek ten oosten van Aalst. De Pikkeling is een oogstfeest waar het vroegere boerenleven en streekproducten centraal staan. Het evenement is de laatste jaren uitgegroeid tot een internationaal folklorefestival waar jaarlijks verschillende volksdansgroepen te gast zijn en op zaterdag de grote paardenprijskamp van de stad Aalst wordt georganiseerd.

Baardegem is de geboorteplaats van Jan Frans Vonck, de grote bezieler van de 'Brabantse Omwenteling' en is bekend omwille van zijn aloude Faubourgkermis. Bezienswaardigheden zijn onder andere de 12de eeuwse St. Margaretakerk, verschillende kapellen en een aantal boerderijen uit de 16de en 19de eeuw.

Herdersem is gekend als bedevaartsoord met een levendige Sint-Antoniusverering en -viering. Be-

zienswaardigheden in Herdersem zijn: de O.L.V. Ten Beeldeken kapel, het sashuis uit de 18de eeuw, de mooie beemdlandschappen aan de oude Dender en het pittoreske Denderland. Op de grens tussen Herdersem en Moorsel situeert zich het natuurgebied 'Biezenbroeken'.

Waterkasteel van Moorsel

De laatste decennia is de resterende landbouwactiviteit te Moorsel overgeschakeld op glastuinbouw, vooral snijbloemen. De bonkige 12de-eeuwse St. Martinuskerk verwijst naar een rijk verleden onder de Abdij Affligem. Aan de Affligemse abt Karel van Croy heeft Moorsel een prachtig waterkasteel uit de 16de eeuw te danken. Tussen het waterkasteel en de Abdij ligt het natuurgebied de Faluintjes waar het heerlijk wandelen is.

In de schaduw van de Abdij Affligem ligt Meldert waarvan het vroegere landschap werd bepaald door de talrijke hopenplantingen. Nu blijven er slechts een klein aantal hopvelden over. Enkele streekbieren worden nog met uitsluitend deze hop gebrouwen. Het levende Hopmonument op het dorpsplein in Meldert is een eerbetoon aan die teelt. Het dorpsplein, een Frankische dries, de St. Walburgakerk uit de 14de eeuw, de Molenvijver en het Kravaalbos zijn opmerkelijk.

Weetje over de hopcultuur in de Faluintjesstreek

De hopteelt in de streek van Aalst werd door de monniken van de Abdij van Affligem geïntroduceerd en kent een rijke traditie. De landelijke Faluintjesstreek ten oosten van Aalst was ooit een belangrijk centrum voor de hopteelt in Europa. In de 17de eeuw produceerde de streek meer dan de helft van alle hop in Europa. De hopranken die er nu nog staan voorzien verschillende chefs uit de streek van hopscheuten die ze tijdens het seizoen (maart – april) in hun gerechten verwerken. De onbevruichte bloemen van de vrouwelijke planten worden door enkele brouwers gebruikt om Ondineke (Oilstjersen Tripel), Witkap en Affligem te brouwen.

De kapel O.L.V. van Termuren te Erembodegem maakt oorspronkelijk deel uit van het Hof ten Hale. Deze kapel werd vereeuwigd in 'de Kapellekesbaan' van L.P. Boon. Erembodegem is nog een bedevaartsoord rijk, met name de Sint-Amanduskapel.

De Gerstjens is een natuurgebied van 52 ha. Tussen Erembodegem en Denderleeuw ligt één van de best bewaarde natuurplekjes van de Denderstreek: de Welle- en Kapelle-

meersen. Het Broken Wings Museum biedt onderdak aan een unieke collectie vliegtuigen en onderdelen uit de Tweede Wereldoorlog.

De classistische pseudo-basilicale Sint-Martinuskerk in Gijzegem dateert uit 1772. Op het dorpsplein staat een authentieke schandpaal. Het Hof in Gijzegem is een kasteelhoeve in traditionele bak- en zandsteenstructuur uit 1688. Daarnaast zijn de toegangspoort, de rijkelijke tuin en de gerestaureerde orangerie de enige overblijfselen van het vroegere kasteel van Gijzegem.

In Hofstade is de gotische O.L.V.-Hemelvaartkerk met 17de en 19de eeuwse aanpassingen prachtig gelegen op een lichte hoogte in het dorpscentrum. Ze wordt beschermd door een linde, taxusboompjes en een geklasseerde kerkhofmuur. De O.L.V. Kerk te Nieuwerkerken is een heterogeen gebouw met laatgotisch koor, vierkante torens in zand- en baksteenbouw uit de 18de eeuw. Op de grens van Nieuwerkerken en Aalst bevindt zich de heerlijkheid van Regelsbrugge. Op de oudere fundamenten werd in 1935 het huidige kasteel opgetrokken in neotraditionele stijl.

Broken Wings Museum

Berlare

Praktische info

Inwoners: 14.452
Oppervlakte: 37,82 ha.
Deelgemeenten: Berlare, Overmere, Uitbergen

🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Dender

📍 Toerisme Berlare,
Infokantoor Donkmeer,
Donkiaan 123, 9290 Berlare,
T: 09 342 92 40,
toerisme@berlare.be,
www.berlare.be

Berlare is in de eerste plaats bekend voor het uitgestrekte Donkmeer, zijn gastronomie en de rustgevende groene omgeving.

👍 TOPPER

Het 86 ha grote Donkmeer is ontstaan uit een Scheldemeander die zo'n 10.000 jaar geleden op natuurlijke wijze is afgesneden van de natuurlijke Scheldeloop. In de 17de, 18de en 19de eeuw werden de turflagen die zich in de loop van de geschiedenis in de ondergrond gevormd hadden, intensief ontgonnen. Die turf werd gebruikt als brandstof voor de verwarming van huizen. Na de turfwinning liepen de ontstane turfputten

Weetje

over de paling op je bord

Paling is het nationaal gerecht van Scheldeland. Het aantal restaurants dat in Scheldeland paling op het menu heeft staan is bijna niet te tellen. Er is paling in 't groen, gebakken, Provençaals, met kampernoelie, op zijn Donks, Mariekerks, Hams, enz. Veel mensen uit de streek hebben hun eigen, geheime recept. De kruiden die gebruikt worden bij de bereiding van de palingschotels worden vaak uit de vrije natuur gehaald. Het Donkmeer in Berlare, Schoonaarde, Mariekerke, Sint-Amands, Driegoten, Weert en Temse (Waasland) zijn belangrijke centra van de palinggastronomie. In Mariekerke wordt jaarlijks zelfs een heus Palingfestival georganiseerd (zie p. 120).

onder water en vormde er zich een uitgestrekt meer, het Donkmeer.

Het Donkmeer dankt zijn naam aan het gehucht Donk dat zich rond de Bareldonkkapel -1- , een middeleeuws, mogelijk zelfs ouder heiligdom, ontwikkelde. Donk is afgeleid van het Germaanse "dunga", wat ophoging in moerassig gebied betekent.

Op zomerse dagen heerst er een gezellige drukte op en rond het Donkmeer. Aan de voorzijde -2- van het meer kan je een bootje of waterfiets huren voor een tocht op het meer. De passagiersboot De Kooiker ver-

Berlare

zorgt tijdens de zomermaanden een pendeldienst tussen de Donkiaan en de Eendenkooi.

❶ Botenverhuur Donkmeer,
Donkiaan, T: 09 367 94 95,
info@botenverhuur.be,
www.botenverhuur.be

Het dierenpark "De Eendenkooi" -❸- is gratis te bezoeken. Jonge kinderen kunnen ravotten op een speeltuintje of er spelen met de kleine huisdieren. Talrijke eendensoorten zijn te bezichtigen en sedert 2009 is de rechthoekige vijver met zijn vangarmen in de oorspronkelijke eendenkooi herschapen.

❶ Eendenkooi (ingang vanuit de Donkiaan via 't Brugsken en de Brielstraat), T: 09 367 79 15,
toerisme@berlare.be

Zwemmen in het Donkmeer mag niet, daarvoor moet je op het recreatiedomein Nieuwdonk -❹- zijn. Surfers en kajakers komen hier ook aan hun trekken. De Zweedse speeltuin op het strand lokt heel wat kinderen terwijl de ouders kunnen genieten van de ligweide.

❶ Recreatiedomein Nieuwdonk,
Dendermondsesteenweg 13A,
T: 09 367 60 00,
nieuwdonk@dds-verko.be,
www.dds-verko.be

Het moderne gebouw aan het A. Nelenpad herbergt het interactieve Museum Donkmeer -❺- dat de klim naar de democratie belicht die onze maatschappij in de 18de en 19de eeuw maakte, met als scharnierpunt de Boerenkrijg.

In dit gebouw bevindt zich ook het Infokantoor dat dagelijks geopend is. Ook een fietsverhuurdienst is hier aanwezig en je kunt zelfs je fiets voor een zacht prijsje laten poetsen door de medewerkers van De Sperwer. Van hieruit kan je Berlare verkennen per fiets, begeleid door een MP3-speler: I-Bike Berlare.

❶ Museum Donkmeer,
Donkiaan 123, T: 09 342 92 40,
museumdonkmeer@berlare.be,
www.berlare.be

❶ Infokantoor Donkmeer,
Donkiaan 123, T: 09 342 92 40,
toerisme@berlare.be,
www.berlare.be

Naast de Festivalhal -❻- vindt het Natuureducatief Bezoekerscentrum van de VZW Durme onderdak. Tal van kaarten en foto's geven je een beeld van het natuurbeheer, de fauna en flora op en rond het Donkmeer en de werking van de vroegere eendenkooien. Een eendenkooi is een grote rechthoekige plas met in de vier hoeken vangarmen die eindigen in een fuik waarin ze wilde eenden vingen.

❶ Natuureducatief
Bezoekerscentrum Donkmeer,
A. Nelenpad,
T: 09 348 30 20,
info@vzwdurme.be,
www.vzwdurme.be

Op het podium, in het Donkmeer voor de festivalhal, wordt om de twee jaar een groots openluchtspektakel (zie p. 118) georganiseerd door Festivaria. Het openluchttheater aan het Donkmeer was reeds het decor voor verschillende populaire musicals zoals Die Zauberflöte en Madame Butterfly.

Berlare

i Festivaria, T: 09 367 88 40
(tijdens periode van voorstellingen)
info@festivaria.eu,
www.festivaria.eu

Het eerste weekend van augustus worden op en rond het Donkmeer jaarlijks de Waterfeesten georganiseerd. Deze worden traditioneel afgesloten met een groots vuurwerk boven het meer.

Het Donkmeer is heel visrijk. Ieder jaar wordt begin december een grote hoeveelheid paling, snoekbaars en voorn uitgezet. Om er te mogen hengelen heb je een abonnement of dagvergunning nodig. Aan de ticketautomaten ter hoogte van de Brielstraat en het Brugsken kan je een dagvergunning kopen. Voor een jaarabonnement moet je op het gemeentehuis van Berlare zijn of bij de Donkwachter.

Het Donkmeer is in de wijde omgeving bekend voor de palinggastronomie. De geschiedenis van de palinggastronomie aan het Donkmeer gaat terug tot het begin van de 20ste eeuw. In die periode werd een stoomtramlijn tussen Gent en Dendermonde aangelegd. Die passeerde ook langs het Donkmeer. De Gentenaars die met de stoomtram naar het Donkmeer kwamen lustten wel een lekker bord paling. De palingvisser van het Donkmeer serveerden hun vangst in hun eigen eethuisjes aan de rand van het meer. In verschillende van die eethuisjes wordt vandaag de dag nog steeds paling geserveerd. Elke kok heeft zijn

specialiteit. Restaurants en recepten gaan vaak over van generatie op generatie.

Vandaag wordt levende paling, in tankwagens met zuurstofvoorziening, ingevoerd uit Nederland, Denemarken, Frankrijk en Spanje. Na invoer blijft de paling nog een waterkuur ondergaan in het daarvoor geschikte water van het Donkmeer, om daarna vers en panklaar te verhuizen naar de keukens van de talrijke omliggende restaurants.

De opvallende Sint-Martinuskerk is samen met de schandpaal voor het gemeentehuis en het kasteel de meest in het oog springende bezienswaardigheid van Berlare.

Het veer aan de Waterhoek, vormt de verbinding met Dendermonde. Op deze plaats vond in 1971 de opname van de film Mira of De Teleurgang van de Waterhoek plaats. Dit poldergebied aan de kronkelende Scheldeboorden is een oase van rust voor de wandelaars en de fietsers.

Op 12 oktober 1798 vormde een incident aan de kerk van Overmere de aanleiding voor een algemene opstand van de Vlaamse platte-landsbevolking tegen de Franse bezetter. De opstand werd later bekend als de Boerenkrijg. Het monument op het pleintje voor de kerk van Overmere herinnert ons aan dit historisch feit. De twee mannen die uitgebeeld zijn, worden Pa en Gijs genoemd naar de mannen (zonen van de opstandelingen De Pauw en Gyselinck) die model stonden voor het monument.

De Sint-Pietersbandenkerk, en het fraaie gemeentehuis bepalen het uitzicht van het stemmige dorpsplein van Uitbergen. Uitbergen is een goede uitvalsbasis voor een verkenning van de Kalkense Meersen. Er worden in dit uitzonderlijke natuurgebied op regelmatige basis geleide wandelingen georganiseerd. Voor wie er liever alleen op uittrekt zijn er drie bewegwijzerde wandelroutes uitgestippeld.

Dorpsplein Uitbergen

Boom

Praktische info

Inwoners: 16.604
 Oppervlakte: 7,37 km²
 Deelgemeenten: Boom
 Marktdag: donderdag
 Deelregio: Rupelstreek-Vaartland
 🚲 Fietskaart Scheldeland,
 langs Schelde en Rupel
 ⓘ Toerisme Rupelstreek-Vaartland,
 PRC De Schorre,
 Schommelei 1/3, 2850 Boom,
 T: 03 880 76 25, F: 03 880 76 11,
 toerup@telenet.be,
 www.toerismerupelstreek.be

Eeuwenlang zorgde de steenbakkerij voor welvaart en werk in Boom. Stenen bakken behoort vandaag niet meer tot de economische activiteiten die in Boom worden uitgeoefend maar de sporen van het verleden zijn nog steeds duidelijk zichtbaar in het landschap. De gaaf bewaarde steenbakkerijsites op Noeveren met de typische luzzes, werkmanshuizen, klampen ringovens zijn dan weer pareltjes van industrieel erfgoed.

👍 TOPPER

Noeveren is een indrukwekkende industrieel archeologische site tussen Boom en Niel (gehucht Hellegat) waar je een goed beeld krijgt van het leven en het werk in de steenbakkerijverheid in de Rupelstreek.

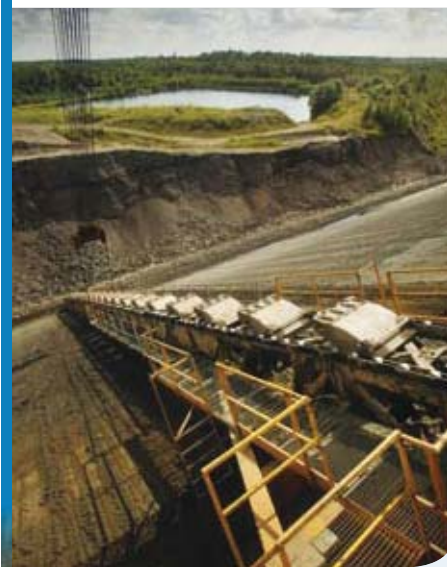

Weetje
 over het steenbakkerijverleden
 van de Rupelstreek

Eeuwenlang hebben steenbakkerijen er een typisch kleiputtenlandschap de Rupelstreek gedomineerd. Oorspronkelijk gestart aan de Sint-Bernardusabdij in Hemiksem zette de kleiontginning zich verder door naar de rest van de streek. De zogenaamde papensteen die rond 1300 al gemaakt werd, was de voorganger van een industrie die de hele omgeving meer en meer haar uitzicht zou geven. In het landschap is die nijverheid goed te zien. De klei werd immers afgegraven, eerst door kleistekers met steekschupjes en later met mechanische baggers. Doordat de afgravingen aan een steeds hoger tempo plaatsvonden, werd grond voor andere doeleinden steeds schaarser. Huizen werden daarom meteen naast en midden de steenbakkerijen gebouwd. Ook vandaag wordt er nog klei afgegraven. Van op het uitkijkpunt in de Hoogstraat in Terhagen heb je een mooi uitzicht.

Boom

Kleiafgravingen

Opvallende getuigen op de site zijn de verschillende ovens en de indrukwekkende schoorsteen -18-. In een ringoven -1-12- werden de stenen in verschillende compartimenten geplaatst. Volgens het bakprocedé slaat het vuur na elke bakperiode van het ene compartiment naar het andere, tot de cirkel van de ringvormige oven rond is. Dit bakproces stond in tegenstelling tot de werking van een klampoven -7-11-. Klampovens waren minder productief en bakten langzamer stenen. Een klampoven heeft geen schouw en kan pas geopend worden wanneer de oven helemaal uitgebrand is. De klampsteen is bijzonder geschikt voor de bouw van gevels. Typisch blauwzwart gesmoorde stenen zijn afkomstig uit de paapoven -6-. Dit is een vaste oven met tongewelf met stoogaten aan voor- en achterzijde. Op de site bevinden zich nog verschillende

authentieke arbeiderswoningen -1- -10- en woongroepen -9-10-. De woongroep op de grens met Niel -10- is bekend als de 'averechtse root' (omgekeerde rij huizen). Deze kleine huisjes zijn gebouwd tussen 1845 en 1915. De voordeuren van de huizen geven uit op de steenbakkerij-site. De kant die we langs de straat zien is de achterkant. De woningen werden destijds in kleiputten gebouwd en steken slechts met hun bovenverdieping boven de straat uit. Naast de arbeiderswoningen vind je op de site ook nog de meesterswoningen -16-17- terug. Hier woonden de mannen die de steenbakkerijen leidden met hun gezin. Van het werk in de steenbakkerijen kreeg je dorst, veel dorst. De stemmige steenbakkerkroeg Café Koophandel -1- is als enige overgebleven in zijn soort. Je kunt er onder andere proeven van het lokale Klinkaartbier. Droogloodsen,

Nautisch bezoekerscentrum

ook wel luzzes -11- genoemd, werden gebruikt om de stenen te laten drogen. In heel de Rupelstreek stonden rond 1950 wel 120 km luzzes, allemaal loodrecht op de Rupel georiënteerd. Het droogproces van de stenen werd versneld door de wind die van over de Rupel waaide. De mechanische voorbereiding-, vormen drooginstallatie -6- op Noeveren dateert van 1961. In die periode werd de steenbakkerijnijverheid gemechaniseerd. De tijd van hard labeur was voor een groot stuk voorbij. Ook de machinehal -15- is een stille getuige van de mechanische steenbakkerij. Het insteekdok -8- herinnert aan de scheepsbouw en scheepsherstel die nauw samen hing met de steenbakkerijnijverheid in de Rupelstreek. In het Nautisch Bezoekerscentrum Rupelstreek kom je meer te weten over deze industrietak.

In het Ecomuseum en Archief van de Boomse Baksteen (EMABB) en steenbakkerijmuseum 't Geleeg kom je alles te weten over het harde leven van de arbeiders van de steenbakkerijen en kleiputten. In het Nautisch Bezoekerscentrum Rupelstreek krijg je

Boom

Doen!

In één van de oude kleiputten is het Provinciaal Recreatiedomein De Schorre - waar je ondermeer kan deltavliegen en mountainboarden - gegroeid. De deltahelling is zelfs uniek in Vlaanderen! In het domein kunnen kinderen zich uitleven in de speeltuin. Ook grote evenementen zoals Mano Mundo en Tomorrowland vinden in De Schorre plaats.

❶ PRC De Schorre
Schommelei 1/1, 2850 Boom
T: 03 880 76 00,
info@deschorre.provant.be,
www.deschorre.be

het verhaal van de steenschuiten en het nautisch erfgoed van de streek.

❶ Nautisch bezoekerscentrum
Rupelstreek,
Hoek 76, 2850 Boom,
T: 03 880 76 25 (kantooruren),
toerup@telenet.be

❶ EMABB,
Noeveren 67, 2850 Boom,
T: 03 888 15 58,
www.emabb.be

❶ Steenbakkerijmuseum 't Geleeg,
Site Frateur,
Noeveren 196, 2850 Boom,
T: 03 844 49 74,
geleeg@skynet.be,
www.geleeg.be

Het Gemeentelijk Park (een beschermd landschap met geometrische Franse vijvers) herbergt een schat prachtige beeldhouwwerken van gerenommeerde kunstenaars zoals Rik Wouters, George Minne en Ernest Wijnants. Het openluchtzwembad zorgt tijdens warme dagen voor de nodige verkoeling. De mooie kaai met wandelesplanade geeft je een schitterend uitzicht over de Rupel. Het veer brengt je gratis naar het stemmige Klein-Willebroek. Het Boomse handelscentrum 'De Boomgaard' met leuke winkels en horeca bevindt zich op wandelafstand.

Bornem

Praktische info

Inwoners: 20.347
 Oppervlakte: 45,76 km²
 Deelgemeenten: Bornem, Hingene, Mariekerke, Weert, Branst, Buitenland, Eikevliet en Wintam
 Marktdag: maandag (Bornem)
 Deelregio: Klein-Brabant
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Rupel
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 🚶 Wandelnetwerk 'In het Land van Stille Waters'
 ⓘ Toerisme Klein-Brabant – Scheldeland, Het Landhuis, Boomstraat 1, 2880 Bornem, T: 03 899 28 68, F: 03 744 20 26, info@tkbs.be, www.toerismekleinbrabant.be.

Bornem telt naast het kasteel nog een aantal bijzondere monumenten. De Sint-Bernardusabdij die door Don Pedro Coloma (heer van Bornem) in 1603 werd gesticht en momenteel een museum en een schitterende bibliotheek huisvest, is daar één van. Het beeld van Don Pedro Coloma bij de abdij is van de hand van Henri Lannoye. In het beeldenpark Monumental kan je meer werk van hem bewonderen. Aan het marktplein van Bornem is er het middeleeuws ogende Landhuis dat het toeristisch infokantoor herbergt. In

Zien!

Het sprookjesachtige kasteel de Marnix de Sainte Aldegonde aan de Oude Schelde is de absolute blikvanger van Bornem. Het kasteel is de thuis van Graaf John de Marnix de Sainte Aldegonde en Gravin Amélie d'Arschot. Zij stellen de mooiste vertrekken van hun kasteel en bijgebouwen (die een rijke collectie koetsen herbergen) op regelmatige basis open voor het grote publiek. Groepen kunnen het kasteel na afspraak bezoeken van Pasen tot eind oktober. Op het domein van het kasteel bevindt zich een authentieke eendenkooi die alleen na afspraak en onder begeleiding kan bezocht worden.

📍 Kasteel de Marnix de Sainte Aldegonde, Kasteeldreef 34, 2880 Bornem, T: 03 889 90 09, www.kasteeldemarnixdesaintealdegonde.be

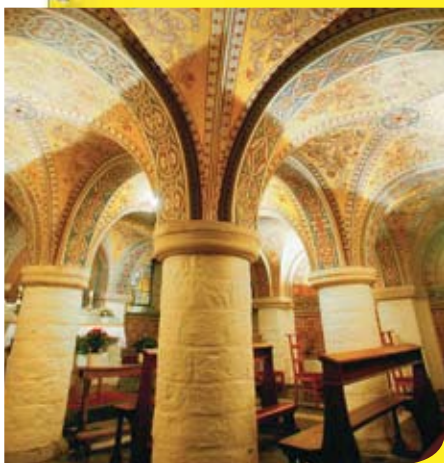

Ontdekken!

De Romaanse crypte in de Onze-Lieve-Vrouw- en Leodegariuskerk in Bornem is ontegensprekelijk een pareltje van een kleine overwelfde kapel met dikke zware zuilen en pilers in Doornikse hardsteen. Het gewelf werd in de 19de eeuw met geometrische en plantvormige motieven beschilderd. In een zijnis zie je de marmere graftombe van Pedro Coloma. Vooral zwangere vrouwen hebben baat bij een bezoek aan de crypte. Het zou hen een goede zwangerschap en vlotte bevalling garanderen.

📍 OLV- en Leodegariuskerk
Kardinaal Cardijnplein, 2880 Bornem

de Onze-Lieve-Vrouw- en Leodegariuskerk vlakbij het Landhuis vind je een unieke Romaanse crypte waar Don Pedro Coloma begraven ligt.

Het Sport- en Recreatiecentrum Breeven is de plaats bij uitstek voor actieve ontspanning in Bornem. Op het domein vind je onder andere een overdekt subtropisch zwembad, een klimmuur binnen en buiten, een grote speeltuin en een minigolf. Voor de allerkleinsten is er de nabijgelegen kinderboerderij Barelhoeve. Het gezellige dorpje Weert is vooral bekend bij liefhebbers van een lekker bord paling. In het voormalige gemeentehuis van Weert is nu een

streekmuseum en bruine kroeg ingericht. In de kroeg kan je van het plaatselijke Slijkneusbier proeven en oude volksporten beoefenen.

TOPPER

Het gezellige dorpje Weert (deelgemeente) ligt ingesloten tussen de huidige Schelde en de Oude Schelde. De beide rivierbeddingen raken elkaar net niet aan de Scheldebrug Bornem-Temse, ter hoogte van het Sas van Coloma. Weert maakte gedurende eeuwen een uniek fenomeen mee. De Schelde baande zich langzaam maar zeker een andere weg rond het dorpje. Wat vandaag overblijft is een 'nieuw' en 'oud' deel van de rivier. Aan dat fenomeen heeft het plaatsje aan de Schelde ook haar naam te danken. De Oudnederlandse woorden 'wert, wart, waert' hadden immers de betekenis 'een stuk land aan of in water gelegen'. De streek rond Weert leefde jaren van de mandenmakerij. Het telen van zogenaamde wissel en wijmen is een

Doen!

De volkssportenroute moet je zeker eens uitproberen. De wandeling met gids brengt je langs enkele typische cafés, waar je kennismakert met een authentieke volkssport. Het lokale Slijkneusbier is enkel te krijgen in het cafeetje dat bij het streekmuseum hoort. In dat café kan je ook verschillende volksporten uitproberen.

De Slijkneus staat symbool voor de inwoners van Weert die al wroetend in de grond hun brood moesten verdienen. Er moesten wijmen uit de grond getrokken worden als grondstof voor onder meer de mandenmakerij. De harde werkers veeften hun neus gemakkelijk al eens af aan hun beslijkte mouwen of handen. Vandaar de spottnaam 'slijkneus'. Bekijk goed de afbeelding van het glas met Slijkneusbier als je er eentje zou bestellen.

Het veer verbindt Weert met Driegoten (zie p. 55).

📍 Toerisme Klein-Brabant-Scheldeland
Het Landhuis - Boomstraat 1
2880 Bornem, T: 03 899 28 68,
info@tkbs.be,
www.toerismekleinbrabant.be

echte streekactiviteit. De wijmen of wissen zijn eigenlijk twijgen van verschillende soorten wilgen die in de waterrijke gebieden rondom Weert vlot groeien. Deze twijgjes worden in het najaar gekapt, waarna ze bewerkt en verwerkt kunnen worden tot een mand. Het Streekmuseum De Zilverreiger van Weert is gewijd aan oude ambachten zoals manden maken, vissen en kuiperij.

Het pittoreske Scheldedorpje Mariëkerke is vooral bekend door het jaarlijkse Palingfestival tijdens het pinksterweekend en de Vis- en Folklorefeesten tijdens het vierde volledig weekend van juni.

Samen met het nabijgelegen Sint-Amands (zie p. 79) vormde Mariëkerke het decor voor de populaire fictiereeks Stille Waters die in 2001 op tv was te zien. Ook het gehucht Buitenland, De Notelaer in Hingene en het volkse café Het Koningsrek (bij Zates) aan de Scheldedijk in Branst kwamen toen in beeld. Het Reuzenhuis en het authentieke volkscafé Sint Vadde (bekend uit Stille Waters) zijn de twee belangrijkste bezienswaardigheden in Buitenland.

TOPPER

De Notelaer is de vroegere schuil- en rustplaats van de adellijke bewoners van het Kasteel d'Ursel in Hingene (zie p. 38) en hun gasten wanneer die gingen wandelen en jagen in het uitgestrekte buitendijkse gebied. De bijzondere ligging van het gebouw maakt van de Notelaer een gedroomde locatie voor adellijke diners en gezelschapsspelen. De muzikanten die de muziek opluisterden zaten in de dakkoepel helemaal bovenin het gebouw. De Notelaer werd tussen 1791 en 1794 ontworpen naar de plannen van de Franse architect Charles de Wailly. De naam van het gebouw verwijst naar de tijd waarin de dijken langs de Schelde vol stonden met notenbomen. Noten waarvan notenlikeur werd gestookt. De bomen op de dijken langs de Schelde zijn allemaal verdwenen door het risico op dijkbreuken. In

de Notelaer loopt een permanente tentoonstelling over de Schelde, de landschapselementen die typisch zijn voor het gebied langs de Schelde en de schrijvers en dichters die zich hebben laten inspireren door de Schelde. Op de Scheldedijk voor de Notelaer is een literair dijkpad uitgestippeld met werken uit hun oeuvre.

Bornem

Bij mooi weer kan je van op het terras aan de achterzijde, genieten van de overheerlijke Notelaerentaart. Door de ongewone ligging tegen de dijk telt het gebouw aan de kant van het park anderhalve verdieping meer dan aan de Scheldekant. Op de bel-etage bevindt zich het 'salon à l'italienne' waar je een schitterend uitzicht op de Schelde hebt. Om het salon te betreden moet je speciale slofjes aandoen om de waardevolle parketvloer niet te beschadigen. Een luik in de dakkoepel geeft toegang tot het dakterras, dat rond de helft van de koepel aan de kant van de Schelde loopt. Een prachtig weids uitzicht heb je van hierboven.

i Trefpunt aan de Schelde,
'De Notelaer', Notelaarsdreef 2,
2880 Hingene, T: 03 889 69 20,
www.notelaer.be

Meemaken!

De kleurrijke Vis- en Folklorefeesten in de straatjes en op de pleinen van het oude vissersdorp Mariekerke langs de Schelde, tijdens het vierde weekend van juni. De openbare verkoop van verse vis, volgens het aloude principe van de 'visafslag', op de plaats waar de vismijn ooit gestaan heeft, is een niet te missen schouwspel.

Het museum van de Havesdonckhoeve in Wintam, is gewijd aan het landbouw- en plattelandsverleden van Klein-Brabant. Tussen Wintam en de Vliet ligt het schilderachtige Eikevliet met haar typische smalle hoofdstraat. Het natuurgebied op

het Noordelijk Eiland in Wintam is een trekpleister voor allerlei watervogels. In het Zeesluis Wintam Onthaal Centrum (ZWOC) kom je meer te weten over de werking van de sluis en de geschiedenis van het Kanaal Brussel-Schelde. Vanuit het ZWOC heb je een schitterend zicht op de wijde omgeving.

Zien!

Het statige 18de eeuwse Kasteel d'Ursel in de dorpskern van Hingene behoorde jaren als buitenverblijf toe aan de adellijke familie d'Ursel. Je kunt het kasteel bezoeken naar aanleiding van de evenementen die er worden georganiseerd of in groep na afspraak. Het kasteel ligt in een schitterend park waarin zich ook de vroegere woonst van het kasteelpersoneel bevindt. Dit gebouw (Het Laathof) doet nu dienst als jeugdverblijfscentrum.

i Kasteel d'Ursel:
Wolfgang d'Urselstraat 9,
2880 Hingene,
T: 03 820 60 11,
www.dursel.be

Buggenhout

Praktische info

Inwoners: 13.973
Oppervlakte: 25,25 km²
Deelgemeenten: Buggenhout, Opdorp
Marktdag: donderdag
🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Rupel
🚶 Wandelnetswerkkkaart 'In het Land van
Stille Waters'
📞 Gemeentebestuur Buggenhout,
Nieuwstraat 2, 9255 Buggenhout,
T: 052 33 95 12, F: 052 33 58 68,
gemeente@buggenhout.be,
www.buggenhout.be

Het 200 are grote domeinbos net buiten de dorpskern is het uithangbord bij uitstek van Buggenhout.

orten die in Vlaanderen voorkomen. In het bos kan je wandelen op de daartoe aangeduide wegen. Een bezoek aan het 2 ha grote arboretum -①- is een echte aanrader: je komt er meer te weten over de verschillende boomsoorten die voorkomen in het bos. Sporten kan in de omgeving van de Konijnenberg waar ook een 5 ha grote speelzone -②- is voorbehouden. Voor een moment van bezinning, ben je in de Boskapel -③- aan het juiste adres. Binnen in de kapel vind je een gedenksteen en een moerboog die herinneren aan het jachtongeval van Jan De Rijcke in 1504. Dit tragische ongeval was de directe aanleiding voor de bouw van de kapel. Jaarlijks begint op de derde zondag na Pasen de Novene ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van smarten. Deze processie wordt Bosbegankenis of Bosschijning genoemd. Aan de Boskapel vertrekken vier uitgestippelde wandelingen. In het bos vind je een aantal schuilhutten -④- waar je even kan uitrusten bij een wandeling en infoborden -⑤- die je wegwijzen maken in het bos. Parkeren kan op de ruime parking in de Kasteelstraat.

📍 Buggenhoutbos,
www.natuurpunt-sheerenbosch.be

📖 TOPPER

In de 12de eeuw behoorde Buggenhoutbos tot het 1000 ha grote Bückenholtwoud. Aan dit uitgestrekte woud ontleent de gemeente Buggenhout haar naam. Het bos herbergt een bonte variatie aan fauna en flora en is met zijn enorme beuken- en wintereikbestanden een absolute aanrader voor de natuurliefhebber. Het wintereikbestand is erkend als zaadbestand, dat wordt opgekweekt tot bosplantsoen 'Appellation d' Origine Contrôlée Buggenhoutbos'. In een aantal van de bosvijvers leven alle salamanderso-

Buggenhout is één van de weinige gemeenten in Vlaanderen die nog twee brouwerijen rijk is. De brouwerij Bosteels is vooral bekend voor z'n Tripel Karmeliet (donkerblond, 8%) en Pauwel Kwak (amber, 8%) en Deus (parelend blond, 11,5%). In de brouwerij De Landtsheer wordt Malheur gebrouwen. Er is Malheur met een alcoholvolume van 6%, 8%, 10% en 12% en de speciale Malheur Brut. Naast bier wordt in Buggenhout ook heel lekkere ham gemaakt. De gedroogde Superano hammen van Grega worden nog

Buggenhout

op ambachtelijke wijze bereid. Ze danken hun fijne smaak onder andere aan het rijpingsproces dat maar liefst twaalf maanden in beslag neemt.

Bij de sporthal van Buggenhout staat een 16 meter hoge openlucht klimmuur, één van de weinige in Vlaanderen. Je kan er terecht voor

een initiatie in de intensieve klimsport. Vlakbij het drieprovinciënpunt in Opstal ligt het geografische middelpunt van Vlaanderen. Het dorpsplein van Opstal is een van de mooiste van Vlaanderen. Rond de uitgestrekte groene driespringen de pittoreske parochiekerk, het oud-gemeentehuis, het vroegere klooster en het kasteel dat nu een museum huisvest meteen in het oog. In het voorjaar wordt het dorpsplein opgefleurd door de vele tienduizenden paasbloemen die in bloei staan.

Middelpunt van Vlaanderen

Zien!

Van op de 29 meter hoge Hoge Jan in Opstal heb je een mooi uitzicht op de wijde omgeving. Bij helder weer kan je zelfs het Atomium in Brussel zien staan. Een oriëntatietafel helpt je een aantal plaatsen te situeren.

Denderleeuw

Praktische info

Inwoners: 17.937
 Oppervlakte: 13,77 km²
 Deelgemeenten: Denderleeuw, Iddergem, Welle
 Marktdag: vrijdag
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 ⓘ Gemeentebestuur Denderleeuw,
 A. De Cockstraat 1, 9470 Denderleeuw,
 T: 053 640 640, F: 053 680 748,
 gemeentebestuur@denderleeuw.be,
 www.denderleeuw.be

De geschiedenis van Denderleeuw is onlosmakelijk verbonden met de Dender die zich als een groen lint door de gemeente slingert. Het autovrije jaagpad langs de rivier is erg in trek bij fietsers en wandelaars. De recent aangelegde Schiptrekkersbrug verbindt het jaagpad met de dorpskern. Die wordt gedomineerd door de opvallende Sint-Amanduskerk. Vlakbij is de beschermd pastorie met de bijhorende ommuurde tuin. Hier start ook de bewegwijzerde Schiptrekkersroute (fietsen).

Het Hof Ter Leeuwe bevindt zich aan de voet van de fietsers- en voetgangersbrug. Je kan er mini-golf spelen en er is een speeltuin. Ook het eilandje in de Dender, dat

ter hoogte van de sluis van Huissegem wordt gevormd door een stuwarm en de eigenlijke loop van de rivier, is een ideale stopplaats voor fietsers en wandelaars.

Denderleeuw is een belangrijk knooppunt op het Belgische spoorwegennet. Geen enkele andere Vlaamse gemeente telt zoveel kilometer spoor per vierkante kilometer. Het station is een van de drukste van Oost-Vlaanderen. Het Kasteeltje tegenover het station is de startplaats voor de bewegwijzerde Welle- en Kapellemeersenroute (wandelen). Het neoclassicistische Kasteeltje en aanpalende koetshuis vormen het kloppende hart van het rijke verenigingsleven. Er worden regelmatig tentoonstellingen georganiseerd en tijdens de zomermaanden kan je

Schiptrekkersbrug

Denderleeuw

Het Kasteeltje

in de tuin concerten en andere evenementen bijwonen. Buiten de dichtbevolkte stationsomgeving is Denderleeuw een uitgesproken groene gemeente.

De Wellemeersen is een uniek natuurgebied. Verschillende informatie- en interpretatieborden maken je wegwijs in het beschermde gebied en de rijke fauna en flora die de meersen herbergen. Er worden regelmatig geleide wandelingen georganiseerd. De landschappelijk waardevolle kouter, een prachtig stukje open ruimte tussen Iddergem en Welle, is een geliefd wandel- en fietsgebied. Op de rand van de kouter ligt het Hof Ten Henne in Iddergem, een moderne melk- en vleesveeboerderij die je kan bezoeken. In de hoevewinkel wordt een ruim assortiment van zuivelproducten en vlees verkocht. Hoevetoeristen en recreanten kunnen overnachten in de Hoeve van de Wildebeek in Welle, dat naast een gastenverblijf ook een gespecialiseerd vleesveefokbedrijf en een dierenartspraktijk herbergt.

In Welle vindt er jaarlijks op de laatste zondag van juni een grote rommelmarkt en garageverkoop plaats. Haast alle inwoners nemen er aan deel, wat het tot een van de grootste rommelmarkten van Vlaanderen maakt. De 24 uren van Welle is een bijzonder fiets- en wandelevenement dat jaarlijks tijdens het derde weekend van september wordt georganiseerd in Welle.

Natuurgebied De Wellemeersen

Dendermonde

Praktische info

Inwoners: 43.618
Oppervlakte: 55,67 km²
Deelgemeenten: Appels, Baasrode, Dendermonde, Grembergen, Mespelare, Oudegem, Schoonaarde, Sint-Gillis
Marktdag: maandag en zondag (bloemen)

🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender

🚶 Wandelnetwerkkarta 'In het Land van Stille Waters'

📞 Toerisme Dendermonde,
Stadhuis - Grote Markt,
9200 Dendermonde,
T: 052 21 39 56, F: 052 22 19 40,
toerisme@dendermonde.be,
www.dendermonde.be

De fiere, levenslustige Ros Beiaardstad Dendermonde kijkt terug op een rijk verleden. De talrijke historische monumenten in de binnenstad waarvan het Sint-Alexiusbegijnhof en de Belfortoren van het Stadhuis erkend zijn als Werelderfgoed, maken van een bezoek aan de stad een echte must.

👍 TOPPER

De sfeervolle Grote Markt met het middeleeuwse Stadhuis -①- en het vroegere Vleeshuis -②- vormt het absolute hoogtepunt van een bezoek aan de fiere Ros Beiaardstad

Meemaken!

De Dendermondse Reuzenommegang Katuit die jaarlijks op de laatste donderdag van augustus door de straten van het historische centrum van Dendermonde trekt. De Reuzenommegang is een prachtige historische avondstoet met zo'n 1000 figuren die traditioneel wordt afgesloten met een dansje van de Gildereuzen Indiaan, Mars en Goliath op de Grote Markt en een vuurwerk achter het Stadhuis.

Dendermonde. Het belfort van het Stadhuis is door de UNESCO erkend als Werelderfgoed. Naast het belfort zijn ook het stemmige Sint-Alexiusbegijnhof -①-, de Gildereuzen Indiaan, Mars en Goliath en het Ros Beiaard als werelderfgoed erkend.

📍 Sint-Alexiusbegijnhof,
Brusselsestraat,
recht tegenover de Oude Vest

Dendermonde

Onze-Lieve-Vrouwekerk Dendermonde

Het Ros Beiaard doet om de 10 jaar (2010, 2020,...) zijn ronde door de straten van Dendermonde. De eerstvolgende ommegang vindt plaats op 30 mei 2010. Dendermondenaren leven meer dan een jaar lang heel intensief toe naar die Ros Beiaardomwegang (zie p. 112). De Ros Beiaardomwegang bijwonen is een unieke belevenis en voor Dendermondenaren een heel emotioneel moment.

Het Stadhuis herbergt een waardevolle collectie schilderijen van de Dendermondse Schilderschool waaronder een monumentaal werk dat een vroegere Ros Beiaardomwegang van 1888 uitbeeldt. Het Stadhuis biedt onderdak aan de dienst Toerisme. Tijdens de zomermaanden sieren elf heraldische vlaggen de gevel van het gebouw. De Grote Markt vormt de vertrekplaats voor de koetsrondritten die op verschillende zondagnamiddagen in juli en augustus worden georganiseerd. Meer informatie over de zomerse koetsrondritten krijg je bij Toerisme Dendermonde. Achter

het Stadhuis (aan de Oude Dender) staat het beeldje Knaap met Vis.

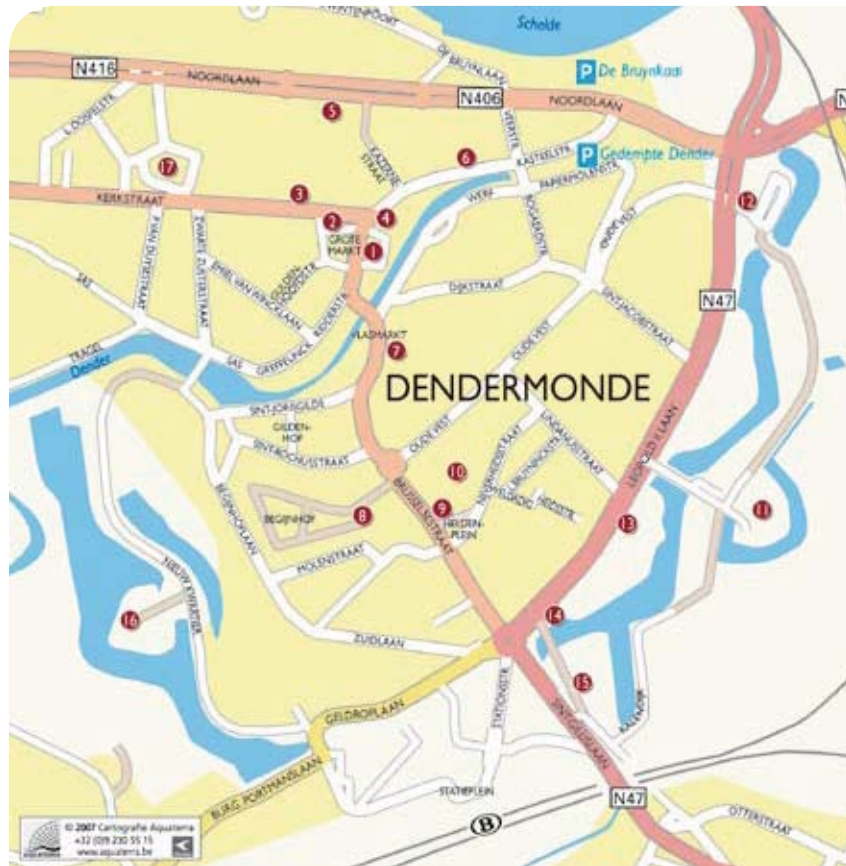
In juli en augustus wordt op donderdagavond op de Grote Markt terrasanimatie voorzien. De Grote Markt vormt ook het decor voor talrijke andere zomerevenementen zoals een internationale taptoe en een tweedaags muziekfestival naar aanleiding van de Vlaamse Feestdag (11 juli). Het eigentijdse beeld in de vorm van een palmboom op de Grote Markt kreeg de titel "Coconut voor Dendermonde" mee.

Helemaal aan de overkant van de Grote Markt staat het vroegere Vleeshuis -- dat een deel van de rijke collectie van het Stedelijk Museum herbergt. Er worden in het Vleeshuismuseum onder andere archeologische vondsten, oude hand- en vuurwapens en elementen uit vroegere Ros Beiaardomwegangen getoond. De blikvanger is echter het geraamte van een mammoet die ongeveer 28.000 jaar geleden op de plaats van de Sint-Onolfspolder aan zijn einde kwam.

 Vleeshuismuseum,
Grote Markt 32, T: 052 21 30 18,
musea@dendermonde.be

Ros Beiaard Ommegang

Het Cultuurcentrum Belgica -③- vormt het kloppende hart van het rijke culturele leven in Dendermonde. Er worden op regelmatige basis theater- en muziekvoorstellingen en andere activiteiten georganiseerd.

① CC Belgica, Kerkstraat 24,
T: 052 20 26 26,
www.ccbelgica.be

Op de plaats van het imposante Justitiepaleis -④- stond ooit het kasteel van de heren van Dendermonde. Op de spits van de 50 meter hoge toren van het Justitiepaleis staat één van de drie Ros Beiaardbeelden die Dendermonde rijk is. De twee andere staan respectievelijk op de rotonde aan de Brusselsestraat met de Leo-

pold II laan en in het Stadspark -⑤-. Het Justitiepaleis werd in zijn huidige vorm kort na de verwoestingen van de Eerste Wereldoorlog gebouwd. Een verwoestende brand bij het begin van de oorlog had de Dendermondse binnenstad bijna volledig in de as gelegd. Dendermonde betaalde hiermee een zware tol voor haar eeuwenoude rol van vestingstad. Van de vroegere vestingwerken zijn aan de rand van de historische binnenstad nog een aantal resten zichtbaar. De indrukwekkende infanteriekazerne -⑥- aan de Noordlaan biedt onderdak aan het Ros Beiaard en de Gildereuzen. De Mechelse poort -⑦- en de Brusselse poort -⑧- zijn recent gerestaureerd.

Dendermonde

Het stedelijke zwembad Olympos -11- ligt in een voormalige vesting.

📍 Olympos, Leopold II laan 18A,
T: 052 21 57 04,
www.olympos.be

Het Jazz Centrum Vlaanderen -12- is gehuisvest in een vroeger munitielaboratorium terwijl de Honky Tonk Jazz Club over zijn eigen 'bunker' beschikt.

📍 Jazz Centrum Vlaanderen,
Bastion V, Leopold II laan 12,
T: 052 52 04 66,
info@jazzcentrumvlaanderen.be

In het Stadspark -13- bevindt zich nog een bomvrij gewelf. Op de plaats van het vroegere Bastion VIII -14- is een Natuureducatief Centrum met bijhorende biotopen ingericht.

📍 Vlaams Bezoekerscentrum
Bastion VIII, Begijnhoflaan 45,
T: 052 21 08 74,
bastion8@belgacom.net

Het Administratief Centrum -15- van de stad is ondergebracht in het grondig verbouwde kloostercomplex van de Theresianen. Het borstbeeld tegenover het Administratief Centrum is van baron Franz Courtens (1854 – 1943). Hij was de stichter van de Dendermondse Schilderschool.

Op de afsluitdam van de Dender aan de Bogaerdstraat staat het beeld Dansende Kinderen. Aan de kruising

Brusselse Poort

van de druk bereden Noordlaan en Leopold II laan staat het beeld Dender en Schelde. Het beeld staat vlakbij de vroegere monding van de Dender in de Schelde. Het wandelpad langs de Dender bij de Koningin Astridlaan is met bomen omzoomd en biedt een heel mooie aanblik wanneer deze in bloei staan. Op het stemmige pleintje aan de Koningin Astridlaan staat een beeld van de gelijknamige koningin.

Het imposante gebouwencomplex aan de Vlasmarkt is dat van de Sint-Pieters-en-Paulusabdij -16-. De benedictijnen die het gebouwencomplex bewonen, zetten de deuren van hun abdij jaarlijks open voor het grote publiek op pinkstermaandag (van 14u tot 18u). Op andere dagen kunnen liefhebbers aan de toegangspoort wel terecht om abdijbier, -wijn en -likeur te kopen. Het Liturgisch Centrum van de abdij in de Dijkstraat (huisnummer 32-34) is eveneens het hele jaar door open. Het standbeeld voor de abdij is van geboren Dendermondenaar, dichter en overtuigd flamingant Prudens Van Duyse (1804 – 1859). De sokkel waarop het beeld staat is ontworpen door Victor Horta.

Het beeld op de kruising van de drukke winkelstraten Oude Vest en Brusselsestraat kreeg de titel Ontplooiing. Het stemmige, door UNESCO als werelderfgoed erkende, Sint-Alexiusbegijnhof -17- is vlakbij. Een kleine poort tussen de huizen in de Brusselsestraat

Proeven!

Dendermonds kopvlees, de onbetwiste specialiteit van de fiere Ros Beiaardstad. Het Dendermonds kopvlees wordt gemaakt van buikspek en sappig vlees uit de runds- en varkenskop. Het vlees wordt gaar gekookt, gekruid en op smaak gebracht met het eigen kookvocht. Deze delicatessen laat zich het best genieten op een stukje bruin brood bedekt met een dun laagje straffe mosterd. Nagenieten kan altijd met één van de talrijke Dendermondse streekbieren.

geeft toegang tot het pleinbegijnhof waarvan de geschiedenis tot 1288 teruggaat. De sfeer is er bijna onwerelds. Stilte en rust overheersen er. De drukte en het lawaai van de stad lijken kilometers ver weg te zijn. Om de herinnering aan de begijnen levendig te houden, werden de huisnummers 11 en 25 (woning van de laatste Dendermondse begijn) ingericht als Begijnhofmuseum. Een deel van huisnummer 25 is samen met huisnummer 24 (de vroegere ziekenboeg) ingericht als Volkskundemuseum. In het Volkskundemuseum kom je onder andere te weten wat patacons zijn.

❶ Begijnhofmuseum,
Begijnhof 11 en 25,
T: 052 21 30 18,
musea@dendermonde.be

❷ Volkskundemuseum,
Begijnhof 24 en 25,
T: 052 21 30 18,
musea@dendermonde.be

De kerk van Sint-Egidius intra muros -❶- dateert grotendeels van 1780. De kerktoeren en het koor zijn overblijfselen van de vroegere, 14de-eeuwse parochiekerk. Dendermondenaren spreken niet over de kerk van Sint-Egidius intra muros maar over de kerk van Sint-Gillis-Binnen. Sint-Gillis is de grootste deelgemeente van Dendermonde en strekt zich uit aan weerszijden van de stadsmuur. Zo is er een Sint-Gillis-Binnen ontstaan dat deel is gaan uitmaken van de stad en een Sint-Gillis-Buiten dat zich tot een onafhankelijke gemeente ontwikkelde die met de fusie van 1972 ook tot Dendermonde is gaan behoren. De kleurrijke glasramen en de decoratie maken een bezoekje aan de kerk zeker de moeite waard. De fontein op het Heldenplein bij de kerk zorgen tijdens de zomermaanden voor extra sfeer.

In het Zwijvekemuseum -❷- wordt het verhaal van de stad waarmee in het Vleeshuismuseum begonnen is verder verteld. Het museum is gehuisvest in bijgebouwen van de vroegere cisterciënzerinnenabdij van Zwijveke. Onder de zuilengaanaderij bevindt zich een rijke verzameling gevel-, graf- en gedenkstenen.

❸ Zwijvekemuseum,
Nijverheidsstraat 1,
T: 052 21 30 18,
musea@dendermonde.be

De gotische Onze-Lieve-Vrouwekerk -❶- werd in de 13de eeuw gebouwd. De houten spits die veel later op de toren werd gebouwd is er in 1940 afgerukt door een stormwind en nooit meer vervangen. De kerk (een mooi voorbeeld van Scheldegotiek) herbergt een rijke verzameling kunstvoorwerpen waarbij enkele schilderijen van "sir" Anthony Van Dyck en David Teniers en een romaanse doopvont in Doornikse hardsteen uit de 12de eeuw tot de topstukken behoren.

Op het plein voor de kerk staat een levensgroot standbeeld van pater Pieter Jan De Smet (1801 – 1873). Hij leefde en werkte in de 19de eeuw als

Meesporen met de authentieke stoomtrein die tijdens de zomermaanden op regelmatige basis op de museumspoorlijn tussen Dendermonde en Puurs rijdt. Een ritje met de stoomtrein is een hele belevenis. Je waant je in een andere periode. De geur, geluiden, het denken over de sporen. Een unieke ervaring! Het station van Baasrode-noord vormt de uitvalsbasis van de stoomtrein. Hier wordt gewerkt aan de restauratie van imposant rollend spoorerfgoed.

Dendermonde

Kerk Vlassenbroek

missionaris bij de indianen in Noord-Amerika. Als teken van respect gaven zij hem de bijnaam De Grote Zwartrok.

Buiten het stadscentrum vormen de deelgemeenten een groene gordel langs Schelde en Dender.

Appels is met het Dendermondse stadscentrum verbonden door de Sint-Onolfspolder. Kenmerkend voor dit natuurgebied is de wirwar van sloten tussen laaggelegen hooilanden met her en der nog restanten van broekbos. Het veer Appels – Berlare over de Schelde zorgt voor de verbinding met De Waterhoek waar delen van de legendarische film Mira of de Teloorgang van de Waterhoek naar het boek van Stijn Streuvels zijn gefilmd.

In Schoonaarde langs de groene boorden van de Schelde serveren de verschillende palinghuizen aan de Scheldebrug de lekkerste palinggerechten.

Langsheen de linkeroever van de Schelde ligt Grembergen waar vooral de toren van de Sint-Margarethakerk opvalt: een klokkenhuis in de vorm van een peperdoos. Grembergen Broek is met zijn 8,77 ha één van de grootste zoetwaterschorren in Scheldeland en bij vogels heel geliefd.

Vlakbij de Sint-Ursmaruskerk van Baasrode zorgt het veer voor een verbinding met Moerzeke-Kastel. De eeuwenoude Baasroodse scheepsbouwtraditie wordt in ere gehouden in het Scheepvaartmuseum. De collectie geeft een beeld van de scheepsbouw in Vlaanderen tijdens de laatste twee eeuwen. Te midden van de Vlassenbroekse Polder ligt het aantrekkelijke gehucht Vlassenbroek (Baasrode). Deze oase van rust is vooral bekend als kunstenaarsdorpje aan de Schelde. Het charmante Sint-Gertrudiskerkje, de Scheldedijk, de kunstgalerijen en de terrasjes zijn geliefd bij wandelaars en fietsers.

Sint-Gillis laat zich begin september van haar fleurigste kant zien: al meer dan 50 jaar trekt het jaarlijkse bloemencorso er door de straten.

Oudegem en Mespelare, gelegen te midden van de Dendervallei, bieden een opvallend historisch verleden. Oudegem heeft de Onze-Lieve-Vrouwekerk met vroeggotische toren en is bekend geworden dankzij het humoristisch boek 'De Filosoof van Haaghem' van Jef Scheirs.

Mespelare bezit de vroeggotische Sint-Aldegondiskerk, de beschermde arduinen heerlijkheidspaal en het Spaans Hof dat als woonplaats diende voor de Spaanse bevelhebber.

Kerk Mespelare

Destelbergen

Praktische info

Inwoners: 17.451
Oppervlakte: 26,26 km²
Deelgemeenten: Destelbergen, Heusden
🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Dender
📍 Gemeentebestuur Destelbergen,
Dendermondesteenweg 430,
9070 Destelbergen,
T: 09 228 33 09, F: 09 228 06 34,
info@destelbergen.be,
www.destelbergen.be

Doen!

Leren zeilen op het Damslootmeer in Heusden. De Royal Belgian Sailing Club telt vijf basissen in België waaronder de basis Heusden Damslootmeer van 38 ha ongeveer met ligplaatsen voor ongeveer 50 boten. Gedurende het seizoen kan je er als watersportliefhebber terecht voor zeilschoollessen waar je leert spelen met het schip, met water en wind. Op regelmatige basis worden ook zeilwedstrijden georganiseerd.

📍 Royal Belgian Sailing Club,
Base de Heusden,
Stapsteenweg 150,
T: 09 231 52 87,
info@rbsc.be

Van de kastelen en lusthoven die de Gentse bourgeoisie ooit in Destelbergen en Heusden lieten optrekken, zijn er maar liefst twaalf

Ontdekken!

De Gallische Hoeve. De enige waarheidsgetrouwe reconstructie van een landelijke nederzetting uit de late ijzertijd. De Gallische Hoeve is uniek in Vlaanderen. Je kan er zien hoe onze verre voorouders leefden en werkten. Op de site vind je een hoeve en een kleine graanschuur met verhoogde vloer (spieker). De re-enactementgroep Menapil laat de Gallische hoeve op regelmatige basis tot leven komen.

bewaard gebleven. Een ervan, het Kasteel Van Acker, doet dienst als gemeentehuis en huisvest een museum met een waardevolle archeologische collectie. Destelbergen is het kloppende hart van de Oost-Vlaamse sierteelt. De internationaal gekende zadenproducent Raes en het Proefcentrum voor Sierteelt zijn in Destelbergen gevestigd. In het proefcentrum worden nieuwe teeltwijzen en -technieken onderzocht die in de proeftuin en het proefstation worden uitgetest. In de kleurrijke Hydrangea kijktuin krijg je een mooi overzicht van dit rijke plantengeslacht.

Het Damvalleimeer is een pleisterplaats voor talrijke watervogels. De Damvallei is een moerassig natuurgebied. De Schelde maakte hier ooit een grote bocht. De meander werd afgesneden en verveende. Op het Damslootmeer in Heusden wordt gezeild. Er worden op regelmatige basis wedstrijden georganiseerd en er kunnen ook zeilschoollessen worden gevolgd.

Het Familiepark Harry Malter is een ideale bestemming voor een gezellig dagje uit met het hele gezin. De dieren en attracties kunnen de allerkleinsten zeker bekoren. De ambachtelijk bereide, minimum negen maanden gerijpte, natuurlijk gedroogde GANDA hammen worden in Destelbergen gemaakt. GANDA ham leent zich uitstekend om in de meest uiteenlopende recepten te worden gebruikt. Verschillende topkoks geven het goede voorbeeld.

Erpe-Mere

Praktische info

Inwoners: 19.201
Oppervlakte: 34,03 km²
Deelgemeenten: Aigem, Bambrugge,
Burst, Erondégem, Erpe, Mere,
Ottergem, Vlekkem
Marktdag: woensdag (Mere)
🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Dender
📍 Toerisme Erpe-Mere,
Gemeentehuis -
Oudenaardsesteenweg 458,
9420 Erpe-Mere,
T: 053 60 34 00, F: 052 60 34 01,
toerisme@erpe-mere.be,
www.erpe-mere.be

Erpe-Mere mag zich met recht en reden watermolengemeente noemen. De gemeente telt op haar grondgebied maar liefst negen watermolens waarvan er drie (de Gotegemmolen in Mere, de Cottegmolen in Erpe en de Watermeulen in Ottergem) nog maalvaardig zijn. De molens worden jaarlijks nog enkele keren in werking gezet. Onder andere op de Molen-dag en de Open Monumentendag.

Vlakbij de kerk van Erpe is een opvallende kasteelmotte bewaard gebleven. Het is één van de best bewaarde en grootste mottes van België en Nederland.

De Mereminnenweg in Mere is een poëzieroute die langs de mooiste plekjes van Mere leidt. Onderweg staan een aantal borden met gedichten uit de dichtbundel 'Het Mere dat ik min' van de lokale dichter André De Graeve. Een bijzonder rustpunt op de Mereminneweg is de Dikke Kapel in Mere. Deze kapel, omgeven door 12 grote lindebomen, werd in 1640 opgetrokken en is het oudste monument van Mere.

Vermaard beeldhouwer, ebenist en designer Herman De Somer is in Vlekkem geboren en getogen. Het atelier van de kunstenaar bevindt zich op een steenworp van het kerkje van Vlekkem. Het kerkje biedt onderdak aan een indrukwekkende vier meter lange kruisweg van De Somer.

Het natuurgebied Den Dotter strekt zich uit over de twee oevers van de Molenbeek op de grens van Aigem en Helderger (Haaltert). Het gebied dankt zijn naam aan de vele gele dotterbloemen die er in maart en april groeien. De Geitenboerderij Volckaert bevindt zich vlakbij het natuurgebied. Je kan er de geitjes zien en proeven van de zuivelproducten die van de geitenmelk worden gemaakt. Het natuurgebied Honegem op de grens van Erpe, Lede en Hofstade (Aalst) omvat weiden, meersen, enkele bosjes en oude turfputten.

In de kleinbrouwerij Den Glazen Toren brouwen drie fervente lokale bierliefhebbers sinds 2004 hun eigen bieren met respect voor de grondstoffen, typische smaken en traditionele brouwmethoden. In Den Glazen Toren wordt Saison d'Erpe-Mere (bleekblond, 6,5%), Ondineke of ook Oilsjtersen tripel genoemd (donkerblond, 8,5%), Canaster (donkerbruine winterscotch, 9%) en Jan De Lichte (dubbel wit, 7%) gebrouwen. Bieren die

je terugvindt op de kaart van een aantal cafés in de omgeving en die je op zaterdag aan de poort van de brouwerij kan kopen.

In de Struisvogelfarm kom je alles te weten over het leven en de kweek van struisvogels. Bij de kwekerij horen ook een winkel en een restaurant waar je van de verschillende struisvogel delicatessen kan proeven.

Ontdekken!

De recent gerestaureerde Kruiskoutermolen in Mere is een houten molen van het type staakmolen en uniek in zijn soort doordat de molen geen twee (wat gebruikelijk is) maar drie zolders telt. De molenaars zijn bijna elk weekend op post. Of de molen kan draaien, hangt af van de wind.

i Kruiskoutermolen,
Schoolstraat,
9420 Mere,
kruiskoutermolen@windmolens.be,
www.kruiskoutermolen.be

Gent

Praktische info

Inwoners: 236.629
Oppervlakte: 157,78 km²
Deelgemeenten: Afsnee, Drongen, Gent, Gentbrugge, Ledeberg, Mariakerke, Oostakker, Sint-Amandsberg, Sint-Denijs-Westrem, Wondelgem en Zwijnaarde
Marktdag: vrijdag en zaterdag (Vrijdagmarkt, Gent), zondag (Van Beverenplein, Gent), maandag (Gentbrugge) en zondag (Ledeberg)

i Visit Gent
Belfort (Raadskelder) - Botermarkt 17A
9000 Gent
T: 09 266 56 60
visit@gent.be
www.visitgent.be

De Schelde stroomt Gent binnen via het grotendeels landelijk gebleven Zwijnaarde. Op het stemmige dorpsplein van Zwijnaarde staat een authentieke kiosk die van 1903 dateert. In de horecazaken aan het dorpsplein kan je altijd wel terecht voor een hapje en een drankje. Op en rond de kiosk wordt jaarlijks (in juni) uitbundig feest gevierd naar aanleiding van de Zwijntjeskermis. Speciaal voor deze kermis wordt het Zwijntjesbier gebrouwen. Vlakbij de Zwijnaardse dorpskern bevindt zich het neoclassicistische Kasteel van Zwijnaarde. Het kasteeldomein doet dienst als golfterrein en in het kasteel zelf kan je tijdens de week in stijl lunchen en op zondag uitgebreid brunchen. In het koetshuis kan je altijd terecht

Gent

Gravensteen

om een hapje te eten. Ook de Molen Sonnevillie (windmolen van het type bergmolen) aan de Heerweg (bouwjaar 1818) heeft een herbestemming als horecazaak gekregen zonder afbreuk te doen aan de authentieke charme van de molen.

De Ringvaart rondom Gent wordt onder andere door de Schelde gevoed. De Ringvaart werd aan het eind van de jaren 1960 aangelegd als een antwoord op de mobiliteitsproblemen die in de Gentse binnenstad waren ontstaan door de combinatie van druk scheepvaartverkeer en het toegenomen autogebruik en de talrijke overstromingen waaronder deze streek gebukt ging. Het sluizencomplex van Merelbeke (zie ook p. 68) zorgt ervoor dat van de getijdenwerking van de Schelde in Gent zelf niets te merken is. Vlak voordat de Schelde de Gentse binnenstad binnenduikt is er een nog oudere aftakking die nu de aanlooproute voor Portus Ganda, de nieuwe jachthaven in het centrum van Gent (aan de samenvloeiing van Leie en Schelde), vormt.

De imposante achtergevel van de Sint-Pietersabdij is het eerste wat opvalt wanneer je de Gentse binnenstad via de Schelde binnenkomt. Gent dankt haar groei trouwens grotendeels aan deze Sint-Pietersabdij en de Sint-Baafsabdij die op de samenvloeiing van Leie en Schelde is ontstaan. Het

bioscoopcomplex dat zich op de andere oever van de Schelde bevindt is de thuishaven van het internationale Film Festival dat jaarlijks begin oktober in Gent wordt georganiseerd en waarop filmmuziek centraal staat.

De imposante, robuuste torens van het Belfort, de Sint-Niklaaskerk en de Sint-Baafskathedraal zijn de meest opvallende monumenten van de Gentse binnenstad en ook de fiere symbolen van de stad. Samen met het middeleeuwse Gravensteen is het schilderij van het Lam Gods van de Gebroeders van Eyck in de Sint-Baafskathedraal zonder meer de belangrijkste attractie in het historische centrum van Gent waar eind juli jaarlijks de internationaal gereputeerde Gentse Feesten worden georganiseerd. Door de Schelde achter de Sint-Baafskathedraal (aan het Geeraard de Duivelsteen) terug open te leggen krijgt dit stuk Gent niet alleen een hele nieuwe aanblik maar wordt de historische band van Gent met de Schelde voor een stuk terug in ere hersteld. Gent is immers niet voor niets ontstaan aan de samenvloeiing van Leie en Schelde en zou de betekenis van de oorspronkelijke benaming Ganda in het Keltisch samenvloeiing zijn.

Waar de Schelde de Gentse binnenstad weer uitstroomt zorgt een moderne brug ervoor dat fietsers en wandelaars zich makkelijk tussen de Gentse binnenstad en de deelgemeenten Gentbrugge en Ledeberg kunnen bewegen. Het carnaval dat jaarlijks in Ledeberg wordt georganiseerd tijdens het tweede weekend na Aalst Carnaval (weekend voor Aswoensdag) loont zeker de moeite. De neogotische Sint-Simon en Judaskerk van Gentbrugge ligt heel mooi aan de brede bocht die de Schelde hier maakt en die onder invloed van getijdenwerking staat. Door natuurlijke aanslibbing neemt de machtige Schelde hier bij laagtij de vorm aan van een onbeduidende

beek. De slikken en schorren die hier onder invloed van het getij en de aanslibbing ontstaan zijn van een enorme ecologische waarde. Het uitgestrekte meersengebied dat zich hier op de rechteroever uitstrekt is één van de vele natuurparels langs de Schelde tussen Gent en Antwerpen. Deze Gentbrugse Meersen laten zich best te voet ontdekken. Het autovrije pad op de dijk die de meersen van de rivier scheidt, komt hierbij zeer goed van pas.

Zowel Zwijnaarde, Ledeberg, Gentbrugge als Sint-Amandsberg zijn fysiek nauw verweven met de Gentse binnenstad. Ze hebben elk echter toch een aantal heel specifieke troeven en in het geval van Sint-Amandsberg zelfs een begijnhof dat door de UNESCO erkend is als werelderfgoed. Het Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg dateert van 1874 en is een mooi voorbeeld van een traditioneel begijnhof maar dan wel in de neogotische stijl die aan het eind van de 19de eeuw gangbaar was. In Sint-Amandsberg is trouwens nog wel een en ander te zien. Zo word je in het Illuseum ingewijd in de boeiende wereld van gezichtsbedrog en optische illusie. Het Campo Santo is dan weer de bekendste begraafplaats van Gent. Naast imposante grafmonumenten vind je er ook de laatste rustplaats van bekende historische figuren zoals Jan Frans Willems, Karel Ledeganck en Gustave van de Woestijne.

Aan de Schelde

Haaltert

Praktische info

Inwoners: 17.528
Oppervlakte: 30,30 km²
Deelgemeenten: Denderhoutem, Haaltert, Heldergerm, Kerksken
Marktdag: vrijdag
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
📞 Gemeentebestuur Haaltert, Hoogstraat 41, 9450 Haaltert, T: 053 85 86 00, F: 053 85 86 20, gemeente@haaltert.be, www.haaltert.be

Het beeldige en beeldrijke Haaltert én elk van haar deelgemeenten is de trotse eigenaar van een beeld dat aan de lokale geschiedenis refereert. In het imposante gemeentehuis van Haaltert staat het bronzen beeld de Kantwerkster. Het beeld herinnert aan de kantwerksters die er destijds toe bijdroegen dat Haaltert op het einde van de 19de eeuw het centrum werd van de kantnijverheid in de Denderstreek.

Het Driekoningenbeeld in Denderhoutem eert de Driekoningentraditie die er nog steeds sterk leeft en teruggaat tot de 16de eeuw toen verklede figuren hun tocht deden en aanbelden om een kleinigheid te krijgen.

Het beeld van de Jeneverdrinker in Kerksken toont een personage gezeten op een jeneverton met jeneverfles en schietspoel in de

Haaltert

Ontdekken!

Het museum van de Tweede Wereldoorlog in de kelders van het Warandegebouw. Het museum belicht de geschiedenis van het schuiloord Le Perdreau - De Patrijs en de rol van de vrije, geheime pers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Vanuit het schuiloord werden ontsnappingslijnen opgezet voor bemanningsleden van geallieerde vliegtuigen die waren neergehaald door de Duitsers.

📍 WOI-verzetsmuseum
"Le Perdreau- De Patrijs",
Sint-Goriksplein 17,
T: 053 84 02 46,
liberationhaaltert@skynet.be

handen. Het beeld verwijst naar de bijnaam van de Kerkskenaren: 'Jeneverdrinkers' en naar de weefnijverheid.

In Heldergem staat het beeld van de Seizoenarbeider of de Fransman. Hij staat symbool voor de vele inwoners van Heldergem die aan het eind van de 19de en begin van de 20ste eeuw hun brood verdienden als loonarbeider in de Franse suikerbietindustrie en landbouw. Met het beeld de Kaatser in Terjoden wordt hommage gebracht aan de kaatssport en aan de Terjodenaren die de sport groot hebben gemaakt. Nu nog behoren de Terjodenaren tot de topploegen in België.

Landelijk fietsen

Beeld de Zwerver

In het centrum van Haaltert bevindt zich het Warandepark, een kleine oase van rust en groen waar ook het beeld staat van de Zwerver. Dit werd gewonnen in de wedstrijd 'Een thuis voor een beeld' van het Provinciebestuur en Radio 2 Oost-Vlaanderen. In de kelderruimte van het warandehuis vindt een Museum van de Tweede Wereldoorlog een onderkomen.

Van in het Warandepark heb je een mooi zicht op de 52 meter hoge toren van de neogotische Sint-Gorikskerk die een beiaard met 44 klokken telt.

Het natuurgebied Den Dotter strekt zich uit over de twee oevers van de Molenbeek op de grens van Heldergem en Aalgem (Erpe-Mere). Het gebied dankt zijn naam aan de vele gele dotterbloemen die er in maart en april groeien.

In de kinderboerderij Bij Boer Flip in Heldergem kunnen de allerkleinsten zich uitleven tussen dieren. Voor de iets grotere kinderen is er een speeltuin.

Hamme

Praktische info

Inwoners: 23.813
 Oppervlakte: 40,21 km²
 Deelgemeenten: Hamme, Moerzeke, Kastel, St-Anna, Zogge
 Marktdag: zaterdag en zondag (rommelmarkt)
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 🚶 Wandelnetaar 'In het Land van Stille Waters'
 📞 VVV Hamme, Gemeentehuis, Marktplaats 1, 9220 Hamme, T: 052 47 56 05, F: 052 47 56 09, toerisme@hamme.be, www.hamme.be

Hamme ligt aan de samenvloeiing van Schelde en Durme. Aan de samenvloeiing herinnert het monumentale beeldhouwwerk aan de Hamse schrijver Filip De Pillecyn (1891 - 1962), die op deze plek zo vaak inspiratie vond voor zijn literaire werken. Het monument beeldt verschillende personages uit de romans van De Pillecyn uit.

Hamme is een oase van groen en water. Het natuurgebied Den Bunt ligt in de hoek die Schelde en Durme vormen. Het is een uniek natuurgebied, met uitzonderlijke zoetwaterslikken en -schorren, gegroeid uit de

Zien!

De opvallende Mirabrug (een driedelige metalen brug over de Durme) is een pareltje van industrieel erfgoed. Ze kreeg haar naam door de verfilming uit 1971 van het boek van Stijn Streuvels: De teleurgang van de Waterhoek. De Mirabrug vormt een ideale uitvalsbasis om de prachtige Durmevallei te verkennen.

veelvuldige overstromingen van de Durme en uit de ontgonnen turfputten. Die putten zijn nu visrijke vijvers.

TOPPER

Van op Driegoten heb je een fantastisch uitzicht op de Schelde en het weidse Scheldelandschap met de typische slikken en schorren. De naam Driegoten verwijst naar de drie bressen die de lokale bevolking hier vroeger in de dijk sloeg bij overstromingsgevaar. Via de bressen werden de achterliggende gebieden gecontroleerd onder water gezet zodat de huizen in de ruime omgeving konden gevrijwaard blijven van overstroming. De lokale bevolking sprak niet over bressen maar over gaten. In het lokale dialect klinkt drie gaten eerder als driegoten. Vanop Driegoten kan je het tijdloze spel dat eb en vloed met de machtige Schelde spelen bijzonder goed volgen. Door die getijdenwerking ontstaan op de overgang van land en water modderige, onbegroeide slikken en hoger gelegen schorren die begroeid zijn met wilgen, riet en vloedbosjes. De slikken komen bij hoogwater (tweemaal per dag) onder water te staan. De schorren worden enkel bij spring-

Hamme

Zicht op Driegoten

tij bevoeld met Scheldewater. Er is springtij bij nieuwe en bij volle maan. Iets ten zuiden van Driegoten bevindt zich het Lippenbroek. Dit is het allereerste gecontroleerde overstromingsgebied (GOG) met gecontroleerde gereduceerde getijdenwerking (GGG) ter wereld. Het gebied wordt met dijken van de Schelde gescheiden maar een speciale inwateringsluis maakt het mogelijk dat het Scheldewater op het ritme van eb en vloed het gebied in- en uitstroomt. Het veer van Driegoten verbindt de plaats met het dorpje Weert aan de Oude Schelde.

Hamme mag ook pronken met zijn historische gebouwen. Het Marktplaatsplein wordt gedomineerd door de Sint-Pietersbandenkerk. Het Museum Van Bogaert-Wauters herbergt een waardevolle collectie kunstvoorwerpen en artefacten die zich uitstrekken van de prehistorie tot de 17de eeuw. De Grote Napoleon is een monumentale windmolen die zijn naam te danken zou hebben aan de passage van de Franse Keizer wanneer de molen in opbouw was.

De inwoners van Hamme zijn in de wijde omgeving bekend als Wuitens. Wuiten is een synoniem voor de Vlaamse Gaai. De Hammenaars danken die bijnaam aan een legende waarin verteld wordt dat de Vikings tijdens hun rooftochten in de streek een sprekende wuiten hebben meegenomen uit Hamme. De vogel werd verkocht maar sprak geen woord. Pas wanneer de vogel met z'n nieuwe eigenaar langs Hamme voer riep hij plots: "Kwek, kwek, k'hein Ham gezien". De vogel bleef maar doorratelen. Wanneer Hammenaars de legende vertelden deden ze ongewild aan deze ratelende vogel denken en werden ze Wuitens genoemd. De legende van de Hamse Wuiten wordt levendig gehouden tijdens de jaarlijkse Wuitensfeesten (zie p. 110) en de drie-daagse Wuitensmarsen (zie p. 121).

Gesmaakte Hamse streekproducten zijn de mosterd van mosterdfabriek Vernimmen – De Lelie en de

Proeven!

De boulognes van paardenvlees (ook wel zwarte of vierkante worst genoemd) en het gerookte paardenvlees uit Hamme. Er zijn in de streek van Hamme en Dendermonde nog verschillende slagers waar je paardenvlees kan krijgen. De paardenvleesproducten van De Nil uit Hamme worden op ambachtelijke wijze vervaardigd en zijn een echte streling voor de tong. Voor hun bereidingen gebruiken ze bij De Nil nog altijd zuiver paardenvlees en een minimum aan vet en zout. En dat smaak je!

i De Nil Vleeswaren,
Zwaarveld 39, 9220 Hamme,
T: 052 47 73 42,
info@denilvleeswaren.be,
www.denilvleeswaren.be

Panorama scheldedijk

boulogne en het gerookte paarden-
vlees van vleeswarenbedrijf De Nil.

In Moerzeke werd een moderne grafkapel gebouwd ter ere van de zalig verklaarde Priester Poppe. Die houdt samen met de ommegang rond de parochiekerk en het Priester Poppe museum in het klooster de herinnering aan de priester levendig. Op het dorpsplein van Moerzeke staat nog een kiosk, die van het plein een heel mooie plek maakt.

In het gehucht Kastel vind je ongeveer 24 ha serres voor groenteteelt, daarom terecht het glazen dorp genoemd.

Weetje

over de fiets- en voetveren
over Schelde, Durme en Rupel

Er zijn in Scheldeland 12 veren die fietsers en wandelaars het hele jaar door gratis van de ene oever naar de andere brengen. De veren worden in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap uitgebaat door zelfstandige veermannen. De geschiedenis van veel veren gaat een eind terug in de tijd. Het veer met de oudste vermelding dat nu nog bestaat is dat over de Schelde van Berlare naar Appels (1253). De veren zijn belangrijke schakels voor het fietstoerisme langs Schelde, Durme en Rupel. De overtocht met een veer vormt een aangename afwisseling tijdens een fietstocht langs de rivieren. Voor de allerkleinsten is de overtocht met een veer een hele belevenis.

Hemiksem

Praktische info

Inwoners: 10.075

Oppervlakte: 5,44 km²

Deelgemeenten: Hemiksem

Marktdag: woensdag

Deelregio: Rupelstreek-Vaartland

Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Rupel

Toerisme Rupelstreek,
PRC De Schorre,
Schommelei 1/3, 2850 Boom,
T: 03 880 76 25, F: 03 880 76 11,
toerup@telenet.be,
www.toerismerupelstreek.be

De Sint-Bernardusabdij van Hemiksem is een voormalige cisterciënzerabdij en kende een rijke en woelige geschiedenis die teruggaat tot 1244. In die tijd begonnen cisterciënzermonniken met de bouw van de abdij. In de middeleeuwen was ze een religieus en cultureel centrum. Door de verhuur en verpachting van gronden kochten geestelijken kerkmeubilair en kunstobjecten. Veel ervan ging verloren tijdens de Beeldenstorm in 1566. Ongeveer 100 jaar later vernielde een brand de pas gerestaureerde abdij. Na een periode van oorlogen en plunderingen veranderde de abdij in 1821 in een gevangenis en graanopslagplaats. Pas in 1833 werd de Sint-Bernardusabdij opnieuw gesticht door toedoen van Pedro Coloma en de Sint-Bernardusabdij van Bornem (zie p. 35). Tijdens WOII was de abdij een centrum voor uitrusting van de Luchtmacht. Tot 1977 deed het gebouw dienst als militair depot en in 1988 werd de gemeente Hemik-

Hemiksem

sem eigenaar. Het is overigens in Hemiksem dat de wortels van de steenbakkerijnijverheid gesitueerd kunnen worden (zie p. 31).

In de benedenzalen van de middelevleugel van de abdij vind je het Roelantsmuseum. Met een bijzondere collectie keramisch werk voor binnen- en buitenlandse kerken en kleine en grote werken voor particulieren verwierf Joseph Roelants wereldfaam.

Het museum van de heemkundige kring Heymissen bevindt zich in de noordelijke vleugel van de abdij. Het museum herbergt onder andere een grote maquette van het abdijcomplex.

Een deel van het gebouwencomplex doet dienst als administratief centrum van de gemeente, in een ander deel werden serviceflats ondergebracht. Voor de vroegere abdijgebouwen wordt begin augustus jaarlijks het Casa Blanca muziekfestival georganiseerd. Het veer van Kallebeek verbindt Hemiksem met het pittoreske Wase dorpje Bazel.

Roelantsmuseum

Zien!

Het monumentale gebouwencomplex van de voormalige Sint-Bernardusabdij van Hemiksem met de monumentale klokkentoren is een onmisbaar herkenningspunt op de rechteroever van de Schelde en de belangrijkste bezienswaardigheid van Hemiksem.

i Voormalige Sint-Bernardusabdij Hemiksem, Nijverheidsstraat, 2620 Hemiksem, T: 03 288 26 20

Kruikebe (Waasland)

Praktische info

Inwoners: 15.489

Oppervlakte: 33,59km²

Deelgemeenten: Bazel, Kruikebe, Rupelmonde

Marktdag: woensdag (Kruikebe), maandag (Rupelmonde)

b Fietskaart Scheldeland langs Schelde en Rupel

i Toerisme Kruikebe, Nederstraat 2, 9150 Rupelmonde, T: 03 744 10 13, F: 03 744 10 13, toerisme.kruikebe@skynet.be, www.kruikebe.be

Kruikebe was in het verleden een burgerlijk bolwerk met prachtige herenhuizen rond de kerk. Midden op het dorpsplein domineert de gotische Onze Lieve Vrouwekerk de omliggende, meestal 19de-eeuwse architectuur. De allerkleinsten kunnen zich uitleven in de kinderboerderij Het Pachtgoedhof met hofdielen en een toffe speeltuin.

Aan het veer dat Kruikebe met Hoboken verbindt staat een Infokeet waar je meer informatie krijgt over de ontwikkeling van het gecontroleerde overstromingsgebied van Kruikebe – Bazel – Rupelmonde dat alles samen zo'n 600 hectare groot is. De inrichting van het overstromingsgebied moet de kans op overstromingen in het Scheldebekken gevoelig verlagen.

De belangrijkste bezienswaardigheid van het pittoreske Scheldedorpje Bazel is zonder twijfel het kasteel Wissekerke. Het kasteel werd vroeger bewoond door de adellijke families Villain XIV en de Felz maar staat nu open voor het grote publiek. Het park rondom het kasteel is een lust voor het oog. De unieke smeedijzeren hangbrug van 28 meter (de oudste van Europa) en de ronde bakstenen duiventoren met kegelvormig dak zijn de grote blikvangers in het park. De gotische Sint-Pieterskerk uit de 14de eeuw is zeker een bezoekje waard.

Het gezellige Rupelmonde kijkt terug op een heel lange en rijke geschiedenis. In de Middeleeuwen had Rupelmonde zelfs stadsrechten. De bekendste Rupelmondenaar is en blijft cartograaf Gerardus Mercator. Op en rond het Mercatoreiland verwijzen tal van monumenten en bouwwerken naar zijn leven en werk. Centraal op het marktplein staan de barokke Onze-Lieve-Vrouwekerk uit de 17de eeuw en het standbeeld van Mercator. Het Mercatoreiland wordt omringd door de Schelde, de kasteelwal en de Vliet of het Molenwater. Het eiland wordt gedomineerd door de Graventoren, een bakstenen toren die werd gebouwd als een middeleeuwse waterburcht.

Het beeld Reinaert-Pelgrim-Torenwachter en de Reinaertmuur verwijzen naar Reinaert De Vos die volgens de legende hier zijn definitieve verblijfplaats vond. De tentoonstelling in de Graventoren is gewijd aan het leven en werk van Mercator.

Meer over SIGMA

Hoe is het SIGMA plan tot stand gekomen? Welke voorbereidende studies zijn er uitgevoerd? Bij wie kan ik terecht voor vragen over de projecten van het SIGMA plan? Zijn er begrippen of afkortingen niet duidelijk? Wil je een visuele voorstelling van de plannen rond de Schelde of ben je gewoon gebeten om te weten? Op www.sigmaplan.be vind je beslist wat je zoekt.

Standbeeld Mercator

Verderop staat de unieke 16de-eeuwse getijdenmolen. De molen is niet alleen uniek door het feit dat hij draait op de kracht van de getijden van de Schelde, maar ook omdat hij is uitgerust met het grootste binnen-waterrad van België.

Op de vroegere scheepswerf Chantier Naval de Rupelmonde (CNR) wordt naastig gewerkt aan het behoud en de restauratie van ons varend erfgoed. Je komt er in het Centrum Nautisch Rupelmonde ook meer te weten over het verleden van de Schelde en de natuur op en langs de rivier. Wandel ook eens langs het Zonnewijzerpad.

De wijk het Schelleke met zijn oude vissershuisjes is gezellig om doorheen te kuieren. Jaarlijks wordt in deze oude vissers- en schipperswijk de 'Schellekeskermis' gevierd. Voor de rede van Rupelmonde ligt het historische lichtschip Westhinder.

Getijdenmolen

Laarne

Praktische info

Inwoners: 12.000
 Oppervlakte: 32,07 km²
 Deelgemeenten: Kalken, Laarne
 Marktdag: vrijdag (Laarne)
 🚲 Fietskaart Scheldeland,
 langs Schelde en Dender
 ⓘ Gemeentebestuur Laarne,
 Dorpsstraat 2, 9270 Laarne,
 T: 09 365 46 25, F: 09 366 29 70,
 gemeentebestuur@laarne.be,
 www.laarne.be

oude ingang bleven bewaard. De oude woonvertrekken werden gemoderniseerd en de donjon werd verbonden met de Ridderzaal. Links van de nieuwe ingang werd een vleugel bijgebouwd. Het kasteel van Laarne herbergt een rijke verzameling kunstvoorwerpen en waardevolle stukken meubilair die het kasteel weer tot leven laten komen. Verschillende vertrekken (waaronder de keuken) zijn ingericht zoals het ooit moet geweest zijn. De Ridderzaal is versierd met 16de-eeuwse wandtapijten en een uniek beeld van Lodewijk XIV. Voor de imposante schouw staat een tafel uit de 17de eeuw met kandelaars uit dezelfde periode. De zaal boven de Ridderzaal biedt onderdak aan de rijke zil-vercollectie d'Allemagne die uniek is in Europa. In de donjon bevindt zich de kapel van het kasteel die versierd is met 14de-eeuwse muurschilderingen. In enkele vertrekken van de donjon wordt het verhaal verteld van de heksenprocessen die in 1607 in Laarne zijn gehouden. Het kasteel

Het uithangbord van Laarne is zonder twijfel het middeleeuwse kasteel.

TOPPER

Het Kasteel van Laarne is één van de best bewaarde waterburchten in België. De oudste delen van het kasteel dateren uit de 13de eeuw. De burcht heeft een vijfhoekige vorm en telt vijf torens. Die torens (drie ronde met opvallende kegelvormige stenen daken, de vierkante donjon of meestertoren en het poortgebouw van de oude ingang) zijn nog intact. Het kasteel verloor z'n militair belang in de 15de eeuw. In de tweede helft van de 17de eeuw kreeg het kasteel zijn huidige vorm. De toegang tot het kasteel werd van de west- naar de oostzijde gebracht maar het poortgebouw en de ophaalbrug van de

Kasteel van Laarne

deed tijdens de processen dienst als gevangenis van de vermeende heksen. Met een bewegwijzerd heksenpad, een heksenbier (Toverhekske)

en verschillende andere heksenproducten houdt de heksengilde in Laarne de herinnering levend.

📍 **Kasteel van Laarne,**
Eekhoekstraat 5, 9270 Laarne,
T: 09 230 91 55,
www.historische-woonsteden.be

📍 **Heksengilde,**
www.heksengilde.be

Bij het kasteel heb je een prachtig zicht op Laarne-dorp. Het kasteel en het dorpsplein zijn met elkaar verbonden door de Kasteeldreef die met 4 rijen kastanjabomen beplant is. Eén van de meest statige gebouwen aan het dorpsplein van Laarne is het uit 1767 daterende Oud Gemeentehuis.

Laarne is een echte heksengemeente en was volgens de geschiedenisboeken een van de gemeenten van Vlaanderen die het meeste 'toovereers en tooveressen' opleverde.

In Kalken dorp drukt de Sint-Denijskerk met indrukwekkend orgel uit 1712 haar stempel op het dorpsuitzicht. Het dorp vormt een ideale uitvalsbasis voor een bezoek aan de Kalkense Meersen, één van de meest uitgestrekte meersengebieden langs de Schelde die gekenmerkt worden door open grasvlakten doorkerfd door sloten en grachten. Het symbool van de Kalkense Meersen is de Grutto, een sierlijke steltloper die er half maart zijn intrede doet om te broeden.

In Laarne en omstreken zal je bij verschillende cafés nog reclameborden van de Pick-Up Pils opmerken. Dit pilsbier wordt gebrouwen door de Laarnse Brouwerij Walrave en is enkel in de streek van Laarne te krijgen. Ook het heksenbier To-verhekske wordt bij Walrave gebrouwen. In Kalken kan je proeven van het donkerblonde streekbier Unkerzak.

In paardenmelkerij 't Kattenheye leer je alles over het melken van

Doen!

De stapschoenen aantrekken en een natuurwandeling maken in de Kalkense Meersen. Doorheen het 800 hectare grote gebied lopen verschillende verharde en onverharde wegen waarop je vrij kan wandelen en kan genieten van de rijke natuur die de Kalkense meersen te bieden heeft. Om de mooiste hoekjes te ontdekken zijn er 3 wandellussen uitgestippeld die het ganse gebied doorkruisen en een mooi beeld geven van het volledige meersengebied. Ruimte, water, groen en rust vormen de belangrijkste troeven.

📍 www.kalkensemeersen.be

paarden en daar hoort ook een degustatie van paardenmelk en paardenmelklikeur bij. In the Old Horses Lodge in de Mellestraat genieten oude en afgedankte paarden in alle rust van hun oude dag. In het kaarsenatelier Laetus kan je dan weer zien hoe op ambachtelijke wijze kaarsen worden gemaakt.

Elke zomer ondergaat de streek rond Laarne een ware metamorfose en tooit zich met een veelkleurig bloemenkleed van begonia's en azalea's. Een bezoek aan de serres van één van de vele bloemisterijen die Laarne rijk is, is zeker een aanrader.

Natuurgebied de Kalkense Meersen

Lebbeke

Praktische info

Inwoners: 17.651
 Oppervlakte: 26,92 km²
 Deelgemeenten: Denderbelle, Lebbeke, Wieze
 Marktdag: zaterdag
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 🏛 Gemeentebestuur Lebbeke, Leo Duboisstraat 40, 9280 Lebbeke, T: 052 40 90 12, F: 052 41 37 40, cultuurdienst@lebbeke.be, www.lebbeke.be

Het centrum van Lebbeke met het Gemeentehuis en de statige dekenij wordt gedomineerd door de opvallende Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Zien!

De monumentale Onze-Lieve-Vrouwekerk aan de Grote Plaats van Lebbeke met zijn opvallende voorgevel in zwierige Borrominiaanse stijl. De kerk heeft die gevel te danken aan Rombout Rommens uit Destelbergen. Hij liet zich bij de verbouwingen van de kerk aan het begin van de 18de eeuw inspireren door de zwierige stijl van de indrukwekkende Carolus Borromeuskerk in Antwerpen. De kerk is een belangrijk bedevaartsoord in de wijde omgeving door de Mariaverering.

Enkele statige herenhuizen waaronder het Huis Blancquaert in de Laurierstraat en het brouwershuis van de voormalige Brouwerij Du Bois in de Leo Duboisstraat, vervolledigen het interessante erfgoed van Lebbeke.

Wieze heeft een zeer pittoresk dorpsplein, dat wordt gedomineerd door de gotische Sint-Salvatorkerk. De hele dorpskern is sinds 1981 beschermd als waardevol dorpsgezicht. Er staat ook een merkwaardige, oude zome-reik van zo'n 23 meter hoog en met een omtrek van bijna 4 meter, bekend als 'den dikken eik'. Wieze is vooral bekend omwille van zijn Oktoberhal-len, waar vroeger de Oktoberfeesten plaatsvonden. Er worden nog steeds grootse evenementen en beurzen georganiseerd.

Bij chocoladeliefhebbers is Wieze vooral bekend als thuisbasis van chocoladereus Barry Callebaut. Ook chocolatier Dooms maakt lekkere pralines die de fijnste lekkerbek be-koren. Bij Vondelmolen wordt al sinds kort na de Eerste Wereldoorlog lek-kere peperkoek gemaakt volgens een familierecept uit 1867.

Tussen de Dender, Wieze en Denderbelle strekt zich een open meersen-en broekenlandschap uit met hoge natuurwaarde. De natuurgebieden Wiestermeersch en Denderbellebroek doen bij hoge waterstanden dienst als overstromingsgebied van de Dender en herbergen een op-merkelijke fauna en flora. Het dorpje Denderbelle ligt tussen de twee na-tuurgebieden in en vormt een goede uitvalsbasis voor de verkenning van de groene Dendervallei.

De Dendervallei

Lede

Praktische info

Inwoners: 17.473
 Oppervlakte: 29,69 km²
 Deelgemeenten: Impegem, Lede, Oordegem, Smetlede, Wanzele
 Marktdag: dinsdag
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 ⓘ Gemeentebestuur Lede, Markt 1, 9340 Lede, T: 053 60 68 61, F: 053 80 33 09, cultuurdienst@lede.be, www.lede.be

De laatgotische Sint-Martinuskerk (gebouwd in de streekeigen Ledi-aanse zandsteen) en het imposante 19de-eeuwse Gemeentehuis zijn de belangrijkste blikvangers aan het stemmige marktplein van Lede.

De kerk van Lede kent een rijke traditie als Maria bedevaartsoord. De tweejaarlijkse Mariale Processie vormt het hoogtepunt van de verering van het Mariabeeld dat in de Sint-Martinuskerk staat.

Vlakbij het marktplein staat één van de tien statige herenhuizen die het

Meemaken!

De Mariale Processie in Lede die om de twee jaar (2010,...) op de tweede zondag na Pinksteren door de straten van Lede trekt. De processie vormt het sluitstuk van een negendaagse ommegang waarvan de kaarskesprocessie en de paardenomwegang (op de tweede zondag van de negendaagse) andere hoogtepunten zijn. De geschiedenis van de processie gaat terug tot het begin van de 15de eeuw.

📧 info@marialeprocessie.be,
 www.marialeprocessie.be

centrum van Lede rijk is. Dit herenhuys deed vroeger dienst als cultuurcentrum en biedt nu onderdak aan de muziekacademie. In een van de andere herenhuizen pleegde Keizer Wilhelm II aan het einde van de Eerste Wereldoorlog overleg met zijn zoon om Duitsland aan te vallen en zijn keizerstroon te redden.

Aan een parkje vlakbij het marktplein staat de vroegere constateurfabriek La Lédoise. Constateurs werden gebruikt door duivenmelkers om de tijd te registreren waarin hun duiven een vlucht hadden afgewerkt. De productie in de fabriek staakte alle activiteiten in 1972. Sindsdien is er in de fabriek niets veranderd. De ateliers liggen er nog precies zo bij zoals de arbeiders ze in 1972 hebben achtergelaten. De resten van het Kasteel van Mese in het gelijknamige park herinneren aan de rijke geschiedenis van de plaats waar ooit honderden meisjes school liepen. Het park vormt een grote groene long in de drukke centrumstraten van Lede en herbergt een belangrijke reigerkolonie.

Aan de rand van Lede strekt zich het natuurgebied Honegem uit. Een gebied op de grens van Lede, Erpe en Hofstade (Aalst) dat bestaat uit een opeenvolging van weiden, meersen enkele bosjes en oude turfputten.

Lede

Het Bloso Centrum Putbos in Oordegem is internationaal bekend voor de uitstekende atletiek infrastructuur in het algemeen en de goede voorzieningen voor lopers in het bijzonder.

De stenen, witgekalkte Fauconniersmolen in Oordegem is van het type bovenkruier, wat betekent dat enkel het kapdak kan gedraaid worden in de richting van de wind. Aan de voet van de molen strekt zich een afwisselend landschap uit dat wordt gekenmerkt door een opeenvolging van bossen, weiden en boomkwekerijen. Een landschap dat wordt onderbroken door de landelijke dorpen Smetlede, Wanzele en Impe waar de kerk nog in het midden staat en er minstens één dorpscafé is.

Fauconniersmolen

Mechelen

Praktische info

Inwoners: 80.176
Oppervlakte: 33,71 km²
Deelgemeenten: Heffen, Hombeek, Leest, Mechelen, Muizen, Walem
Marktdag: zaterdag (Mechelen)
🚲 Fietskaart Mechelen, Lier, Scheldeland, langs Schelde en Rupel
📍 Toerisme Mechelen, Hallestraat 2-4-6, 2800 Mechelen, T: 070 222 800, toerisme@mechelen.be, www.toerismemechelen.be

De natuur in de benedenvalleien van Nete, Dijle, Zenne en Rupel creëert één langgerekt, groen lint. In het buitengebied van Mechelen vind je een unieke mix van cultuur en natuur: het Zennegat met bijna evenveel water als land. Bij deze 'groene poort' van Mechelen vloeien de Zenne en het 250 jaar oude Kanaal Leuven-Dijle, ook 'Leuvense Vaart' genoemd, in de Dijle. De omgeving van het Zennegat vormt een beschermd dorpsgezicht. De pleziervaart, woonboten, bruine kroeg en charmante huisjes maken er een sfeervolle plek van. De niet bevaarbare Zenne stroomt rakelings langs de dorpskern van Heffen. Met de waterkwaliteit gaat het de goede kant op: er dook opnieuw paling op in de Zenne. Op de verharde

Mechelen

rivierboorden is het zalig fietsen. Iets voorbij het Zennegat, aan het Drie Rivierenpunt met de populaire voet- en fietsbruggen, vormen Dijle en Nete samen de Rupel.

De groengebieden in de buurt verwennen natuurliefhebbers. In den Battelaer, ten westen van Battel, werden al meer dan 120 verschillende vogels gespot. Door het overvloedige water kreeg de natuur in Battenbroek, aan de monding van Nete en Dijle, alle kansen. De polder van Battenbroek telt ook twee waterplassen waarop je kan waterskiën.

Bij de talrijke boerderijen in de Zennevallei kan je hoeveproducten proeven, zoals de paardenmelk van familiebedrijf De Beck in Leest. Schaatsers kunnen zich uitleven op de overdekte schaatspiste van Flanders On Ice in Leest. Watersporters trekken naar de Eglegemvijver, een BLOSO-initiatiecentrum voor zeilen en windsurfen. Gezellige evenementen als Posse Leest of de Plantenbeurs in Hombeek zorgen voor extra sfeer in de Zennedorpen.

In Sint-Katelijne-Waver, middenin de fraaie Netevallei ligt Domein Roosendaal. Naast een wandelpark op de site van de voorma-

Het Zennegat

lige cisterciënzerabdij herbergt het domein een jeugdverblijfcentrum, een kleine camping en trekkershutten.

Mechelen is uiteraard meer dan schitterende stukjes natuur. Als kunststad is Mechelen gebouwd op eeuwen traditie en geschiedenis. De Sint-Romboutskathedraal springt met zijn 97,29 meter al van ver in het oog. Verder loodst de museumas – met de Brusselpoort, het Schepenhuis, het Hof van Busleyden en het Erfgoedcentrum Lamot – je door het rijke verleden van de stad. Zeker de moeite waard zijn ook de Koninklijke Manufactuur De Wit, waar wandtapijten gerestaureerd worden, en brouwerij Het Anker, waar de Carolusbieren gebrouwen worden. Net buiten het centrum van de stad kan je je verdiepen in de magische geschiedenis van het speelgoed in het Speelgoedmuseum. In Technopolis maak je spelenderwijs kennis met wetenschap en techniek. Die renpark Planckendaal is dan weer een absolute must voor wie er met het gezin op uit trekt.

Je kan het Mechelse buitengebied verkennen via de themaroutes 'Broekroute' en 'Dijlevalleiroute' of zelf een traject langs het fietsknooppuntennetwerk uitstippelen.

De Lamot site

Melle

Praktische info

Inwoners: 10.710
 Oppervlakte: 14,34 km²
 Deelgemeenten: Gontrode, Melle
 Marktdag: vrijdag (Melle)
 🚲 Fietskaart Scheldeland,
 langs Schelde en Dender
 ⓘ Gemeentebestuur Melle,
 Gemeenteplein 1, 9090 Melle,
 T: 09 252 10 23, F: 09 252 23 70,
cultuurdienst@melle.be;
www.melle.be

Melle wordt doorkruist door de Ringvaart en de Schelde. Het NMBS-station, gelegen aan het Gemeenteplein, is het oudste bakstenen station (1837) van België en is een beschermd monument. Op het plein vind je enkele mooie monumenten: de 18de-eeuwse schandpaal, het beeld 'Lieveke' van de Melse beeldhouwer Jules Vits en het monument ter nagedachtenis van de gesneuvelde Franse vlootfusiliers die hier vochten tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Het Gemeentelijk Museum herbergt een aanzienlijke collectie laatmiddeleeuws aardewerk en tal van heemkundige voorwerpen. Het museum doet ook dienst als documentatiecentrum voor genealogisch onderzoek in Vlaanderen. Wie op zoek is naar sporen van zijn voorouders is hier aan het goede adres. De geschiedenis van Brouwerij Huyghe gaat terug tot de 17de eeuw. In het

brouwerijmuseum kom je er meer over te weten. Het succesbier van de brouwerij is zonder enige twijfel Delirium Tremens, het bier met het typische roze olifantje op de etiketten.

In de 19de eeuw was Melle geliefd bij Gentse industriëlen om een buitenverblijf op te trekken. Verschillende van die kasteeltjes zijn bewaard gebleven. Een fraai exemplaar is het kasteeldomein de Bueren in de Kalverhaegestraat. Bij de aanleg van de bermen voor de spoorlijn Gent-Brussel bij het begin van 20ste eeuw werden resten van prehistorische paalwoningen gevonden. De uitgegraven putten raakten stilaan opgevuld met water en zijn nu erg geliefd bij hengelaars. De putten maken deel uit van het sport- en recreatiecentrum Kouterslag dat ook een grote speeltuin telt. Vlakbij de visvijvers bevindt zich de Poëzieronde, een cirkelvormig monument dat bestaat uit zeven arduinen platen. Op de binnenkant van de platen staan gedichten te lezen van bekende dichters zoals Anton Van Wilderode. Middenin staat een arduinen beeld.

Het Kunst en Vormingscentrum Ovenveld werd vooral bekend door de vele beelden die daar uit Balegemse steen gekapt werden door Oost-Vlaamse kunstenaars. Ook vandaag kan elke geïnteresseerde er terecht voor activiteiten op het vlak van keramiek, beeldhouwkunst of ambachtelijk pottendraaien.

Kasteel de Bueren

Merelbeke

Praktische info

Inwoners: 22.734
 Oppervlakte: 36,65 km²
 Deelgemeenten: Bottelare, Lemberge, Melsen, Merelbeke, Munte, Schelderode
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 ⓘ Gemeentebestuur Merelbeke, Hundelgemsesteenweg 353, 9820 Merelbeke, T: 09 210 32 80, F: 09 210 32 39, info@merelbeke.gov.be, www.merelbeke.be

Merelbeke heeft een erg gevarieerd uitzicht. De noordelijke kernen (Flora en Merelbeke-Centrum) zijn eerder verstedelijkt en sluiten aan bij de stedelijke uitlopers van Gent. Ten zuiden van Merelbeke-Centrum is het landschap groen en open. De naam Flora verwijst naar de bloemisterijen die er ooit waren gevestigd. Behalve enkele opvallende bloemistenvilla's en een prieeltje waar vroeger bloemen werden verkocht, blijft niets over van deze activiteit. Geallieerde bombardementen op het rangeerstation van Merelbeke aan het eind van de Tweede Wereldoorlog eisten een verschrikkelijke tol in Flora. De volledige wijk werd vernield en zo'n 400 mensen vonden de dood. Na de oorlog werd de wijk heropgebouwd volgens strakke stedenbouwkundige principes. Een oude vliegtuigbom in het Gemeentehuis van Merelbeke herinnert aan de bombardementen.

Het Liedermeerspark is de groene long van Flora. Centraal in het park ligt een visvijver. Aan de Schelde heeft zich een jachthaventje ontwikkeld. Aan de rand van het park ligt het vogelopvangcentrum Het Reservoir. De tweede zondag van augustus is daar jaarlijks een opendeurdag. Op die dag worden herstelde dieren terug in de natuur gelaten. Op een boogscheut van het Liedermeerspark bevindt zich de distillerij De Stoop waar al sinds 1868 jenever wordt gestookt. Een van de graanjeneveren van De Stoop kreeg het keurmerk "O'De Flander". De graanjeneveren zijn de uithangborden van de distillerij. Maar De Stoop heeft ook een ruim aanbod fruit- en crèmejeneveren, en advocaat op grootmoeders wijze in haar assortiment.

In het koetshuis van een oude herenwoning in het hartje van Merelbeke is het documentatiecentrum voor bouwvakambachten 't Werkhuis, gevestigd. Het sport- en recreatiecentrum Ter Wallen telt een

Kerk Bottelare

Merelbeke

Merelbeekse Scheldemeersen

overdekt subtropisch zwembad en biedt verschillende andere sportmogelijkheden.

Nabij het op- en afrittencomplex van de R4 en de E40 bevindt zich de trendy chocolaterie Marioca. De vernieuwende, verse en seizoensgebonden creaties in chocolade, marsepain en ijs van Marioca worden erg gesmaakt door zoetebekken.

De Merelbeekse Scheldemeersen vormen een langgerekt natuurgebied met als meest zuidelijke punt het dorpje Melsen. Bij het Gemeenschapscentrum 't Groenendal staat een infopaneel dat bezoekers wegwijs maakt in het gebied.

De statige, gerestaureerde en maalvaardige Schelderodemolen in het gelijknamige dorp Schelderode dateert van 1907. De stenen molen van het type beltmolen heeft altijd dienst gedaan als korenmolen. De molen kan na afspraak bezocht worden. Als de wind goed zit, wordt er gemalen.

Het landelijke dorpje Munte is een authentiek Vlaams dorpje zoals er niet veel meer zijn. Het vormt een prima uitvalsbasis voor een verkenning van het zachtglooiende, groene landschap dat zich hier uitstrekt. De kinderboerderij 't Bakkershof is hier vlakbij. Vanuit 't Bakkershof worden rondritten met de huifkar en natuurtochten georganiseerd.

Het Gentbos in Bottelare is een natuur- en wandelbos. Typische kenmerken van een natuurbos zijn de grazige open plekken en de aanwezigheid van dood hout. De infohut aan de parking in de Poelstraat biedt informatie over het bos en het natuurlijk beheer dat er gevoerd wordt.

Zien!

Halt houden bij één van de vele sluzen die Scheldeland rijk is en kijken hoe een schip versast wordt. Een hele belevenis! Het indrukwekkende sluzencomplex van Merelbeke, op de Ringvaart rond Gent, vormt een belangrijk herkenningspunt langs de E40 autosnelweg van Brussel naar de kust. De getijdenwerking op de Schelde is tot hier, zo'n 160 kilometer van de monding in Vlissingen, zichtbaar. Het afwisselende spel van eb en vloed op de Schelde stopt hier. Het complex vormt een belangrijk knooppunt voor de scheepvaart in Vlaanderen.

Het Gentbos

Niel

Praktische info

Inwoners: 9.226
Oppervlakte: 5,27 km²
Marktdag: dinsdag en zaterdag
Deelregio: Rupelstreek-Vaartland

🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Rupel

📍 Toerisme Rupelstreek,
PRC De Schorre,
Schommelei 1/3, 2850 Boom,
T: 03 880 76 25, F: 03 880 76 11,
toerup@telenet.be,
www.toerismerupelstreek.be

Niel is een kleine gemeente aan de noordelijke rechteroever van de Rupel. De vroegere steenbakkerijgemeente draagt nog steeds elementen uit haar verleden.

Het beeld het 'Afdraagstertje' nabij het gemeentehuis herinnert aan het harde labeur in de steenbakkerijverheid waarbij kinderarbeid een alledaags gegeven was. Het beeld stelt een meisje met een baksteenvorm in de hand voor.

Een andere getuige van het steenbakkerijverleden kan je vinden op Hellegat. Hellegat is een woonkern die vooral bestaat uit arbeidershuisjes en is ontstaan rond steenbakkerijen aan de Rupel.

👍 TOPPER

Noeveren

Noeveren is een indrukwekkende industrieel archeologische site tussen Boom en Niel (met gehucht Hellegat) waar je een goed beeld krijgt van het leven en het werk in de steenbakkerijverheid in de Rupelstreek. Lees meer p. 31.

Hellegat is bekend van de gelijknamige speelfilm uit 1980 en ook van buitenopnamen voor de speelfilm 'Koko Flanel'. Het stripverhaal van Suske en Wiske 'De Hellegathonden' speelt zich hier ook gedeeltelijk af.

Het Sint-Hubertusplein is driehoekig en is een beschermd dorpsgezicht. In september wordt op het plein een internationaal smeedtreffen georganiseerd. Deze 'Smidse' zet Niel letterlijk en figuurlijk in vuur en vlam. De Onze-Lieve-Vrouwkerk vlakbij het Sint-Hubertusplein is in classicistische stijl in baksteen opgetrokken in 1703, verbouwd in 1773 en vergroot in 1860. In de omlijsting aan de ingangspoort verwijzen initialen naar

Natuurgebied Walenhoek

Niel

de abdis van Roozendaal, die de grootste kosten van de verbouwing voor haar rekening nam.

In de uitgestrekte kleiputten tussen Niel en Boom heeft de natuur sinds het stoppen van de kleiafgravingen vrije gang gekregen. Naar de vroegere lokale plaatsnaam werd dit natuurgebied Walenhoek genoemd.

In het nabijgelegen Natuureducatief Centrum De Paardenstal kom je meer te weten over het ontstaan van de natuur in de oude kleiputten en de fauna en flora in Walenhoek. Walenhoek is uniek door de verschillende kleiputten die tot een natuurgebied zijn uitgegroeid. Het Niels Broek is niet altijd open voor het grote publiek.

Uitgegroeid tot een belangrijk feest in de regio is de Nielse Jaarmarkt, waarvan de geschiedenis teruggaat tot 1870. Tot op vandaag wordt in november de jaarmarkt georganiseerd met een aanbod van o.a. kermis, markt, optredens, internationale cyclocrosswedstrijden, wandelingen, eetfestijnen en oude ambachten.

Weetje

Een interessant weetje over het steenbakkerijverleden vind je op p.31

Ninove

Praktische info

Inwoners: 36.229
Oppervlakte: 73,14 km²
Deelgemeenten: Appelterre-Eichem, Aspelare, Denderwindeke, Lieferinge, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem, Ninove, Okegem, Outer, Pollare, Voorde
Marktdag: dinsdag
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
📍 Toerisme/VVV Ninove, Centrumlaan 100, 9400 Ninove, T: 054 31 32 85, F: 054 32 38 49, toerisme@ninove.be, www.ninove.be

Ninove is een gezellig provincie-stadje dat met gepaste trots zijn eretitel van 'oudste, stoutste en wijste' van alle steden draagt. Het levendige centrum, aan de voet van de monumentale Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk, telt nog een aantal historische gebouwen en monumenten die een bezoek waard zijn.

👉 TOPPER

De scheve toren van de Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk -1- is zonder enige twijfel de blikvanger van Ninove. De kerk, in restauratie, maakte ooit deel uit van het indrukwekkende gebouwencomplex van de machtige Norbertijnerabdij die in Ninove gevestigd was. De ab-

dijsgebouwen werden in 1823 bijna volledig afgebroken. In de archeologische tuin -1- naast de kerk zijn de fundamenteën van een deel van het gebouwencomplex te zien. De huizen met het nr. 36 en 38 aan het Kerkplein bevatten nog elementen van de vroegere inrijpoort van de abdij. Het zijn samen met de vroegere ziekenboeg -3-, de restanten van de watermolen -4- en het poortgebouw -5- dat toegang gaf tot het neerhof in de Abdijstraat, de enige tastbare resten van de abdij.

Het barokke interieur van de Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk is rond uit schitterend. De houten lambriering en het monumentale hoofaltaar springen meteen in het oog. Het reliekschrijn uit 1643 van Sint-Cornelius en Sint-Cypriaan (de pa-

Proeven!

Witkap Pater bier van de Ninoofse traditionele familiebrewerij Slaghmuylder. Witkap Pater is een levend bier van hoge gisting dat met respect voor de traditie gebrouwen wordt. Er is Witkap Pater in drie variëteiten: Stimulo (blond, 6 %), Dubbel (donker, 7 %) en Tripel (donkerblond, 7,5 %). Witkap Pater Stimulo en Witkap Tripel zijn er zowel op fles als op vat. Heel wat cafés in het levendige centrum van Ninove serveren Witkap.

troonheiligen van de abdij) behoort tot de meest bijzondere stukken van de kunstschaten die de kerk herbergt. In de Brouwerij Slaghmuylder

Oud-Stadhuys

-6- wordt al sinds 1860 bier gebrouwen. De Witkapbieren worden door kenners geprezen voor hun bijzondere en authentieke smaak. De brouwerij herbergt een interessant museum met een collectie die bestaat uit oude foto's, brouwersattributen, reclameborden enz. De stoommachine en de vooroorlogse bottelmachine van de brouwerij zijn unieke stukken industriële archeologie.

📍 Brouwerij Slaghmuylder,
Denderhoutembaan 2,
T: 054 33 18 31,
info@witkap.be, www.witkap.be

De gotische Koepoort -1- is de enige van de vier stadspoorten die overeind bleef. Op de plaatsen waar de andere poorten ooit moeten gestaan hebben (Dr. Hemerijckxplein, Geraardsbergsestraat en Biezenstraat) staan nu gedenktekens.

Het beeld van de Twijnster op de Graanmarkt vlakbij de Koepoort herinnert aan het verleden van Ninove als

textielstad. Met het twijnen (in elkaar draaien van minderwaardige draden) probeerden Ninoofse vrouwen in de 19de eeuw een centje bij te verdienen.

Een smalle doorsteek aan de Graanmarkt (het marktplein van Ninove) leidt naar het cultuurcentrum De Plomblom -8-. In het openluchttheater worden in juli en augustus op donderdagavond voorstellingen georganiseerd. Afhankelijk van de productie en/of bij slecht weer, kunnen de voorstellingen van locatie wijzigen.

📍 CC De Plomblom,
Graanmarkt 12,
T: 054 34 10 01,
www.ninove.be/plomblom

Het beeldje aan de achterzijde van de bibliotheek, met de blik naar de Koepoort gericht, is van de in Ninove geboren eenogige humanist en latinist Despauterius (1480 – 1520).

Het opvallende Oud Stadhuis -9- wordt momenteel gerestaureerd. De charmante lantaarntoom op het dak van het gebouw herbergt een beeldje die om het kwartier een van de vele Ninoofse volksmelodieën over de stad laat weerklinken.

De kapel van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal -10- vermeldt het jaartal

't Oeverstekske

1763. De combinatie van classicistische en barokke elementen maakt van de kapel een mooi geheel. De Dender deelt het centrum van Ninove in twee maar zorgde vroeger ook voor welvaart. Nu is er nog nauwelijks vrachtverkeer op de Dender maar jaar na jaar wel meer pleziervaart. De moderne fietsers- en voetgangersbrug 't Oeverstekske -11- verbindt de Ninoofse linker- en rechteroever met elkaar en legt de link tussen het historische stadscentrum en het stadspark -12-. De naam Oeverstekske is niet alleen een woordspeling op oversteek maar verwijst ook naar de luciferindustrie (lucifers worden in het Ninoofs dialect stekskes genoemd) die in de 19de en 20ste eeuw heel wat werkgelegenheid verschaftte in de streek. Aan het Dr. Hemerijckxplein staat een monument ter ere van de gelijknamige dokter (1902 – 1969) die als leproloog bekendheid verwierf door zijn werk in Kongo en India. Het stedelijk zwembad dat de toepasselijke naam Kleine Dender -13- meekreeg ligt hier vlakbij. Aan de overkant van de Dender ligt het administratief centrum -14- en het winkelcomplex Ninia -15-. Het beeldje vlakbij het winkelcomplex wordt het Wortelmanneke genoemd en zou het allereerste carnavalsmonument in België zijn geweest. Want niet alleen in Aalst wordt carnaval uitbundig gevierd: het weekend na Carnaval Aalst (zie p. 110) is het traditiegetrouw in Ninove feest. Het expressieve beeld iets verderop werd Marathon gedoopt.

Het groene buitengebied van Ninove biedt prachtige landschappen en vergezichten. Talrijk zijn de pittoreske boerenhoven en kapelletjes, vroeger zo typerend voor de hele Dendervallei.

In de 19de eeuw raakte Appelterre-Eichem bekend als hét tabaksdorp. In de schaduw van de Sint-Gertrudiskerk herinnert het bronzen beeld van de Tabaksplanter aan de plant die hier jarenlang voor welvaart zorgde. Nu blijft er nog slechts één tabaksfabriek over. Ook de fraai ge-

Doen!

Huur een kajak aan de Zwarte Flesch in Pollare en glijd langs de oevers van de wispelturige Dender voor een zalige kennismakingstocht met de natuurpareltjes, een oogstrelende afwisseling van beboste en open ruimte, van loofbossen, natuurlijke poelen en natte graslanden. Tussen Ninove en Geraardsbergen is de Dendervallei meestal één groot natuurreserveaat.

De Zwarte Flesch
Schuitstraat 16, 9401 Pollare
T: 054 32 90 00

Voetgangersbrug Pollare

restaureerde Wildermolen, een houten korenwindmolen, vindt hier sinds 1801 zijn plaats.

Pollare is gelegen op een steile helling van de Dendervallei, wat zorgt voor een uniek uitzicht. Wie van industriële archeologie houdt, vindt aan het einde van de Schuitstraat een pareltje: de ijzeren voetgangersbrug over de Dender, gelegen aan de vroegere 'Zwarte Flesch', een afspanning waar schippers en paarden konden bekomen van de geleverde inspanningen. Nu kan je er van een fris glas Zwarte Flesch bier proeven.

Één dag per jaar is Meerbeke wieleroberoemd: hier wordt al meer dan 30 jaar de aankomststreep geschilderd van de wielerklassieker 'de Ronde van Vlaanderen'. Typisch voor de monumentale, barokke Sint-Pieters

Ninove

Wielermomument Meerbeke

en Sint-Berlendskerk is de achthoekige klokkentoren. In Meerbeke werd met waterkracht gemalen in de Fontejntjesmolen, een watermolen gelegen aan de Molenbeek.

Neigem is vooral bekend om het Neigembos. Tegenwoordig zo'n 65 ha groot, is het een uniek restant van het Grote Kolenwoud dat zich in de Romeinse tijd over onze contreien uitstreckte. Bevingen, aan de ingang van het Neigembos, is een oord van rust en devotie door zijn stemmige kapel.

Tussen Outer en de wijk Lebeke vind je rust in de historische kouter waarin ook het Galgenveld gelegen is waar misdadigers werden terechtgesteld. De Galgenveld wandelroute loopt door dit prachtige open kouterlandschap.

Ninove telt een enorme rijkdom aan kapelletjes. Spreekwoordelijk zijn hier de 'Wegom' te Denderwindeke, de Beukenboomkapel te Voorde en de Lourdeskapel te Nederhasselt. Vlakbij de 'Wegom' in Denderwindeke staat de gerestaureerde Molen ter Zeven Wegen, een 9,5 m hoge stenen korenwindmolen.

In Okegem werd in 1893 de Christene Volkspartij van Priester Adolf Daens opgericht.

Puurs

Praktische info

Inwoners: 16.467
Oppervlakte: 33,41 km²
Deelgemeenten: Breendonk, Kalfort, Liezele, Puurs, Ruisbroek
Deelregio: Klein-Brabant
Marktdag: donderdag (Puurs)
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Rupel
🚶 Wandeln netwerk 'In het Land van Stille Waters'
📍 Toerisme Klein-Brabant - Scheldeland, Het Landhuis, Boomstraat 1, 2880 Bornem, T: 03 899 28 68, F: 03 744 20 26, info@tkbs.be, www.toerismekleinbrabant.be.

Weinig mensen weten het, maar in Puurs wordt de enige echte Duvel (goudblond, 8,5%) gebrouwen. Dit goddelijke vocht stroomt al decennia lang uit de brouwerij Duvel-Moortgat in Breendonk. Minder bekend dan de echte Duvel is, de kleine of groene Duvel. Die is enkel in Puurs en omgeving te krijgen en is minder zwaar dan zijn grote broer. De brouwerij bezoeken kan in groep na afspraak. Het bezoek begint en eindigt in het bezoekerscentrum.

Niet alleen de internationale brouwerij Moortgat is gehuisvest in Breendonk (Puurs), ook de klimzaal Klimax II van de Vereniging Klein-

Proeven!

De Kleine of Groene Duvel (blond, 7,5%) is enkel te verkrijgen in de onmiddellijke omgeving van de brouwerij. De bijnaam Groene Duvel heeft het bier te danken aan het groene etiket op de flesjes. Ook daarin verschilt de Kleine Duvel van de echte. Er zit immers maar 25cl in een flesje.

Op uw gezondheid!

Brabant behoort tot de top vijf van de wereld. Klimax I en II bestaan 2.000m² klimoppervlakte met buiten- en binnenwanden.

De Sint-Pietersburcht of de 'Redoute de Puers' maakte deel uit van de derde fortengordel rond Antwerpen. Op het domein van de Sint-Pietersburcht is een grote speeltuin aangelegd. Een deel van het domein is ingericht als natuurgebied en het gebouw zelf doet dienst als vleermuizenreservaat.

Als je in Liezele bent, moet je beshist ook eens een kijkje nemen aan de Schemelbertmolen, een 17de-eeuwse graanwatermolen die na de Eerste Wereldoorlog helemaal heropgebouwd werd.

Puurs is vooral bekend voor haar schitterende natuurdomeinen die met elkaar verbonden zijn door de Domeinenfietsroute. Het Arboretum van Puurs is voor liefhebbers van bloemen en planten een niet te missen afspraak. De botanische tuin van twee hectare bestaat uit een unieke verzameling van een vijfhonderdtal soorten bomen, planten en struiken. Zeer bijzonder zijn de talrijke bamboevariëteiten. Andere groene oasen zijn Tekbroek en aan Hof ter Zielbeek. Ook het Hof van Coolhem speelt met een milieueducatief centrum, een kruiden-, bijen- en aspergetuin in op het groene karakter van de gemeente. Het Hof van Coolhem vormt in mei jaarlijks het decor voor het evenement AsPUURSge (zie p. 120). Een evenement dat volledig aan de Puurse asperges gewijd is.

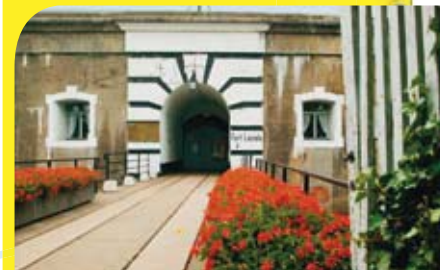
De belangrijkste bezienswaardigheid van Puurs centrum is de Sint-Pieterskerk. Deze kerk is ongetwijfeld één van de mooiste en grootste parochiekerken uit de wijde omgeving. De plaatselijke bevolking spreekt zelfs van de kathedraal van Puurs. In de schaduw van de kerk wordt het evenement PUKEMA jaarlijks georganiseerd. PUKEMA is de laatste jaren uitgegroeid tot een groots evenement.

Het oud station is het eindpunt van de stoomtrein die tijdens de zomermaanden tussen Dendermonde en Puurs rijdt.

In museum De Bres in het dorpje Ruisbroek krijg je een overzicht van de overstromingen die het dorp in januari 1976 teisterden. Het water stond toen op enkele plekken 3 meter hoog en het dorp was dagenlang van de buitenwereld afgesloten. De overstromingsramp van Ruisbroek

Ontdekken!

Het Fort van Liezele in de gelijknamige deelgemeente van Puurs. Het fort maakte samen met het Fort van Breendonk (zie p. 88) deel uit van de tweede fortengordel rond Antwerpen. In het Fort van Liezele krijg je een goed beeld van hoe de soldaten in een fort leefden. Verschillende zalen en ruimtes van het fort werden ingericht zoals ze er ooit hebben uitgezien. Enkele zalen zijn ingericht als museum. Daar kom je meer te weten over de fortengordel en de legers in de periode van de fortengordel. Het Fort van Liezele deed ook dienst als opnamelocatie voor de tv reeks 'De Smaak van de Keyser'.

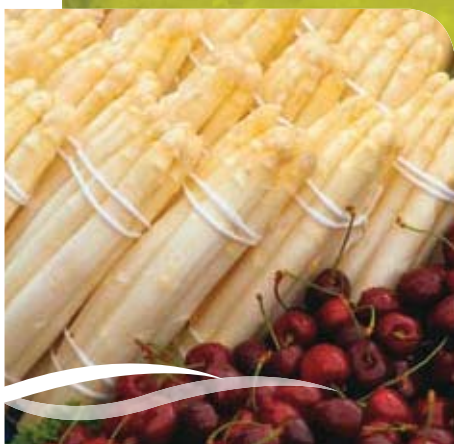
Puurs

was de concrete aanleiding voor de opmaak en uitvoering van het SIGMA plan. Het SIGMA plan moet de veiligheid tegen overstromingen in het Scheldebekken vergroten (zie p. 59).

De jaarmarkt in Ruisbroek (laatste zaterdag van november) is bekend in de wijde omgeving. Ter gelegenheid van de jaarmarkt wordt jaarlijks echte 'kaballenkoek' gebakken. Een koek die zijn naam dankt aan de (oude) bijnaam van Ruisbroekenaars. Kaballen zijn oude, versleten paarden.

Weetje
over het witte goud van
Klein-Brabant

De fijne 'Asperges de Calfort' zijn wereldwijd bekend en hebben een lange geschiedenis achter zich. Omstreeks 1870 werden de eerste 'Asperges de Calfort' aangeplant in het Hof van Coolhem in Puurs. De teelt van asperges vormde een nieuwe bron van inkomsten voor de inwoners van Klein-Brabant. De asperge was vooral bij de Franse en Belgische elite geliefd. Tijdens de jaren '50 kende de productie van de 'Asperges de Calfort' een hoogtepunt. Vandaag is niet zozeer het productieaantal, maar wel de kwaliteit de belangrijkste troef van de koningin der groenten.

Rumst

Praktische info

Inwoners: 14.684
Oppervlakte: 19,9 km²
Deelgemeenten: Reet, Rumst, Terhagen
Marktdagen: woensdag (Rumst)
Deelregio: Rupelstreek-Vaartland
🚲 Fietskaart Scheldeland,
langs Schelde en Rupel
📍 Toerisme Rupelstreek,
PRC De Schorre,
Schommelei 1/3, 2850 Boom,
T: 03 880 76 25, F: 03 880 76 11,
toerup@telenet.be,
www.toerismerupelstreek.be.

Rumst ligt aan de samenvloeiing van de Dijle en de Nete in de Rupel, aan het zogenaamde Drie Rivierenpunt. Uit de Dijle en Nete ontstaat de Rupel. De Rupel (12km) heeft dus geen echte bron en is daarmee uniek in België. De fiets- en wandelbruggen zorgen voor unieke oevercombinaties.

Het 17de-eeuwse Drossaardhuis in het centrum van Rumst is het enige bekende en bewaarde in het arrondissement Antwerpen. De Drossaard was lokaal belast met de rechtspraak en genoot heel wat aanzien.

De Oude Nete-arm vlak buiten het centrum van Rumst is een prachtig natuurgebied. Aan de hand van

een natuurleerpad kan je dit stukje natuur ontdekken.

Op het grondgebied van de gemeente Rumst liggen nog enkele steenbakkerijen en kleiputten die ontgonnen worden. In de deelgemeente Terhagen kan je op het einde van de Hoogstraat van op

Museum Rupelklei

een uitkijkpunt het kleiputtenlandschap aanschouwen. Bij helder weer kan je van hieruit zelfs de Mechelse Sint-Romboutstoren en het Brusselse Atomium zien.

In het steenbakkerijmuseum Rupelklei in Terhagen krijg je een goed beeld van de artisanale steenbakkerijverheid die in de Rupelstreek werd beoefend en kom je te weten hoe de kleilagen in de Rupelstreek zich hebben gevormd. Het museum herbergt ook een rijke collectie fossielen. Die fossielen zijn allemaal tijdens de eeuwenlange kleiafgravingen in de streek gevonden. De levensgrote poppen in het museum beelden verschillende ambachten uit die met steenbakkerijverheid te ma-

ken hebben. Bekende figuren uit de streek stonden model voor de gezichten van de poppen.

Het openluchtgedeelte van steenbakkerijmuseum 't Geleeg is een reconstructie van een 19de-eeuwse steenbakkerij. Het binnengedeelte herbergt een uitgebreide collectie gereedschap, machines, unieke documenten en beeldmateriaal met betrekking tot de steenbakkerijverheid.

Het landelijke Reet staat in contrast met het meer verstedelijkte Rumst en Terhagen. Het stemmige dorpsplein van Reet wordt gedomineerd door de neogotische Sint-Magdalenakerk. Van op de toren van de kerk worden op de zondag van de jaarlijkse dorpsfeesten broodjes in het publiek gegooid.

Meemaken!

De Brooikensworp herinnert aan een gebruik waarmee in de 17de eeuw werd begonnen en ook aan de grondslag ligt van de vijfjaarlijkse Brooikensdag (zie p. 119). Aan de kerk werden destijds tarwebroodjes uitgedeeld aan het samengestroomde volk. Nu worden de broodjes van op de kerktoren over het volk geworpen.

Schelle

Praktische info

Inwoners: 8.083
 Oppervlakte: 7,8 km²
 Marktdag: maandag
 Deelregio: Rupelstreek-Vaartland
 🚲 Fietskaart Scheldeland,
 langs Schelde en Rupel
 ⓘ Toerisme Rupelstreek,
 PRC De Schorre,
 Schommelei 1/3, 2850 Boom,
 T: 03 880 76 26, Fax 03 880 76 11,
 toerup@telenet.be,
 www.toerismerupelstreek.be.

De bezienswaardigheid bij uitstek in Schelle is de scheve toren van de Sint-Petrus en Pauluskerk. De toren van de kerk staat maar liefst 1,20 meter uit het lood. De toren staat al eeuwen zo en niemand weet of hij verkeerd gebouwd werd of nadien begon te hellen. De toren is vereeuwigd op een schilderij van Jan Breughel. Om de drie jaar worden in Schelle de Scheve Torenfeesten georganiseerd. In het museum Bystervelt krijg je een overzicht van het verleden van Schelle en de verscheidene facetten van het vroegere volksleven.

Het Harmonium Art Museum is helemaal gewijd aan het harmonium en het fototoestel. Een harmonium (ook wel traporgel genoemd) is een bijzonder mu-

ziekinstrument dat de laatste jaren een beetje in de vergetelheid is geraakt.

De vroegere electriciteitscentrale Interescout aan de monding van de Rupel is een echt baken in het Scheldeland. Vlakbij de site bevinden zich het Laarhof en de nabijgelegen Laarkapel. Van het oorspronkelijke Laarhof is behalve de monumentale toegangspoort niets meer overgebleven. Naast de toegangsdeur van de Laarkapel staat de opmerkelijke tekst: 'Al degenen die hier een offerande geven tot behoef van reparatie van deze kapel, zullen verdienen den aflaat begrepen in de bulle van Rome, 800 dagen aflaat'. Het kan dus zeker geen kwaad even langs te lopen in de Laarkapel en een offer te brengen.

Harmonium Art Museum

Sint-Amands

Praktische info

Inwoners: 7.937
 Oppervlakte: 15,58 km²
 Deelgemeenten: Lippelo, Oppuurs, Sint-Amands
 Marktdag: dinsdag (Sint-Amands)
 Deelregio: Klein-Brabant

- 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Rupel
- 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
- 👣 Wandelnetwerk 'In het Land van Stille Waters'
- 📍 Toerisme Klein-Brabant – Scheldeland, Het Landhuis, Boomstraat 1, 2880 Bornem, T: 03 899 28 68, F: 03 744 20 26, info@tkbs.be; www.toerismekleinbrabant.be

De kaai en directe omgeving met het praalgraf van de internationaal geroemde dichter Emile Verhaeren en de openbare aanlegsteigers zijn dé trekpleisters van Sint-Amands.

👍 TOPPER

Het uitzicht over de Schelde van op de Kaai -①- is adembenemend. Op de Kaai staat een levensgroot standbeeld van de charismatische dichter en kunstcriticus Emile Verhaeren (1855-1916). Met dit beeld en een monumentaal praalgraf -②- houdt Sint-Amands de herinnering aan haar beroemdste zoon levendig. Verhaeren ligt samen met

zijn echtgenote Marthe Massin begraven aan de Schelde. Het tuintje -③- achter het vernieuwde grafmonument werd naar zijn echtgenote genoemd. In het tuintje staat het beeld Liefdegetijden.

De kerktoeren die je van op de Kaai aan de rechterkant ziet opduiken is die van het pittoreske Scheldedorpje Mariekerke -④-. Mariekerke is onder andere bekend van de Vis- en Folklorefeesten en het Palingfestival. Sint-Amands en Mariekerke worden met de groene polder van Moerzeke aan de overkant -⑤- van de Schelde verbonden door twee nabijgelegen veerdiensten.

Het beeld De Veerman -⑥- nabij het veer van Sint-Amands is geïnspireerd door het gedicht *Le Passeur d'Eau* (de Veerman) van Emile Verhaeren. Aan de openbare steiger kunnen passagiers- en plezierboten aanleggen voor een bezoek aan Sint-Amands. De huidige veerman Ronny Van Hemelrijck is een opvallende persoonlijkheid. Hij leerde actrice Antje De Boeck met een veerboot varen voor haar rol in de populaire tv-serie *Stille Waters*. Deze fictiereeks hield in 2001 meer dan een miljoen Vlamingen in de ban. Het opvallende witgekalkte Veerhuis aan de Kaai -⑦- doet van Pasen tot de laatste zondag van september tijdens de weekends en in juli en augustus elke dag dienst als toeristisch infopunt.

📍 Infopunt Sint-Amands, Het Veerhuis, Kaai 22, 2890 Sint-Amands, T: 052 25 66 12

In het Molenmuseum -⑧- kom je alles te weten over molens en de geschiedenis van molens in Vlaanderen. Het Provinciaal Museum Emile Verhaeren -⑨-, kortweg Verhaerenmuseum, op de eerste verdieping van het Dorps-huis is volledig aan Verhaeren gewijd. Je komt er alles te weten over

Sint-Amands

Emile Verhaeren

zijn leven en werk. De opvallende, hedendaagse inrichting nodigt de bezoekers uit om zich te verdiepen in de figuur Emile Verhaeren.

- ❶ Molenmuseum –
Studiecentrum voor Molinologie,
Kerkstraat 3, 2890 Sint-Amands,
T: 052 33 22 58,
www.molenmuseum.be.
- ❷ Emile Verhaerenmuseum,
Dorpshuis Sint-Amands,
E. Verhaerenstraat 71,
2890 Sint-Amands,
T: 052 33 08 05,
www.emileverhaeren.be.

In kunstatelier 'onder den bloten hemel' -❸- op den Dam maak je kennis met het werk van beeldhouwer Joris Maes die stenen uit de Sahara

Sint-Amands

Verhaerenmuseum

gebruikt om te beeldhouwen. Het atelier ligt vlakbij het Toots Thielemansstraatje dat deel uitmaakt van het internationale Muziekstroompad dat in Klein-Brabant ontwikkeld wordt.

i Sahara Art Stones,
Dam 140, 2890 Sint-Amands,
T: 052 34 22 82,
www.sahara-art-stones.be.

Ter hoogte van het vroegere station van Sint-Amands is een stopplaats van de stoomtrein die tijdens de zomermaanden op regelmatige basis tussen Dendermonde en Puurs rijdt.

Het vroegere woonhuis van Romain De Saegher doet nu dienst als Gemeentelijk Kunsthuis. In het kunsthuis worden wisselende tentoonstellingen met werk van De Saegher georganiseerd.

Het opvallende monument op het pleintje aan de Fok is opgericht naar aanleiding van 200 jaar Boerenkrijg. De leider van het opstandelingenleger dat zich in 1798 tegen de Franse bezetter keerde, was Emmanuel Rollier uit Sint-Amands.

In de kinderboerderij De Cuytegemhoeve kunnen de allerkleinsten kennismaken met verschillende boerdierrijden. Het speciale bruin bier dat voor uitbater Swa wordt gebrouwen mag er zeker zijn. Het historische hoevecomplex De Steenovens,

Kunsthuis Romain De Saegher

even verderop, wordt uitgebouwd tot een cultuurhistorisch en milieu-educatief centrum.

Het Lippelobos in het gelijknamige dorpje Lippelo vormt een interessant onderdeel van het wandelnetwerk en is erg in trek bij wandelaars. Aan de rand van het bos staat het Hof te Melis (niet te bezoeken). Het hoofdkwartier van Lodewijk XV in

Hof te Melis

1745 en van Koning Leopold III in 1940 was in Hof te Melis gevestigd.

Het dorpje Oppuurs ligt midden het typische cultuurlandschap van Klein-Brabant. Het dorp heeft zijn landelijk karakter goed weten te bewaren. Er is nabij Oppuurs een halte van de eerder genoemde stoomtrein tussen Dendermonde en Puurs (zie ook p. 47).

Temse (Waasland)

Praktische info

Inwoners: 27.285
 Oppervlakte: 39,91 km²
 Deelgemeenten: Elversele, Steendorp, Temse, Tielrode
 Marktdag: vrijdag en zondag (Temse)
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Rupel
 ⓘ Toerisme Temse, De Watermolen, Wilfordkaai 23, 9140 Temse,
 T: 03 771 51 31, F: 03 771 94 34,
 toerisme@temse.be,
 www.temse.be

Temse is onlosmakelijk verbonden met de monumentale brug over de Schelde die Temse met Bornem (zie p. 36) verbindt. De eerste brug (1870-1940), ontworpen door de beroemde Gustave Eiffel (cf. Eiffeltoren) werd in mei 1940 om strategische redenen gedynamiteerd door de Franse en Belgische genietroepen. De huidige brug werd in 1955 in gebruik genomen. Met haar 365m is zij de langste metalen brug van België. Ze heeft een ophaalbaar gedeelte voor de doorgang van schepen. Vooraan de brug (aan Temse zijde) bevinden zich twee monumentale beelden van Karel Aubroeck: De Schelde en De Golven.

Van op de Wilfordkaai heb je een schitterend uitzicht over de Schelde. Vanaf de aanlegsteiger aan de Wilfordkaai vertrekken tijdens de zomermaanden op regelmatige

basis schepen voor een tochtje op de machtige Schelde.

Het beeld van De Kaailopers op de kaai herinnert aan de scheepsladers en -lossers die tot de Tweede Wereldoorlog een vertrouwd beeld waren op de kaai. In de vroegere Watermolen van Temse is de dienst voor toerisme gehuisvest.

De Markt met de monumentale Onze-Lieve-Vrouwekerk en het opvallende eclectische Gemeentehuis ligt op slechts enkele passen van de Schelde en de Wilfordkaai verwijderd.

De torens van de kerk en het gemeentehuis zijn heel bekende bakens langs de Schelde. In het Gemeentemuseum wordt de geschiedenis van Temse en de Schelde verteld aan de hand van foto's, documenten, kunstwerken, archeologische voorwerpen, oude kaarten, maquettes enz. Het Museum Heraldiek Benelux bevindt zich vlakbij het Gemeentemuseum. Het museum herbergt een ruime collectie gemeentewapens, familiewapens en andere heraldische objecten.

Op de terreinen van de vroegere Boelwerf (in Temse beter bekend als De Zaat) wordt een volledig nieuw stadsgedeelte ontwikkeld met bedrijven, woningen, winkels en een jachthaven. Ook het gemeentelijk administratief centrum heeft hier z'n stek gevonden. Een oude kraan houdt de herinnering aan de vroegere scheepswerf levend.

Het Tielrodebroek is een uitgestrekt gecontroleerd overstroomingsgebied vlakbij het veer dat Tielrode met Hamme verbindt. Elversele, landelijk straatdorp aan de Durme, vormt een oase

De kaailopers

voor wandelaars en fietsers en blijft een schoolvoorbeeld van de Wase cuesta. Het Schousselbroek dat zich tussen het centrum van Temse en Steendorp uitstrekt is, is een 145 ha groot poldergebied. Het vormt een belangrijke biotoop dankzij de afwisseling op een beperkte oppervlakte van akkers, weiden, wissencultuur, bos en wielen (grote plassen ontstaan door dijkdoorbraken).

Steendorp dankt zijn naam aan de steenbakkerijen die er ooit waren. De site met de uitgegraven kleiputten worden – in de onmiddellijke nabijheid van het Fort van Steendorp – zal uitgroeien tot een heus park- en natuurgebied.

Zicht op Temse

Wetteren

Praktische info

Inwoners: 23.414
 Oppervlakte: 36,68 km²
 Deelgemeenten: Massemen, Wetteren, Westrem
 Marktdag: donderdag en zondag (Wetteren)
 🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
 ⓘ Toerisme Wetteren, De Poort – Markt 27, 9230 Wetteren, T: 09 366 31 04, F: 09 369 27 84, toerisme@wetteren.be, www.wetteren.be

Wetteren is (inter)nationaal bekend als sierteeltcentrum. In het Provinciaal Domein Den Blakken is een promotietuin aangelegd, die de bezoekers telkens weer verrast. Er zijn ook speciale voorzieningen voor bezoekers met een handicap. Achter Den Blakken ligt het natuurgebied De Stuifduinen. De Stuifduinen in Wetteren zijn één van de best bewaarde stuifduinmassieven langs de Schelde in Vlaanderen.

👍 TOPPER

Het Provinciaal Domein Den Blakken in Wetteren is het promotiecentrum van de sierteelt in Oost-Vlaanderen. In Wetteren en omgeving zijn meer dan 200 ge-

Villa Les Mèlèzes Den Blakken

specialiseerde sierteeltbedrijven gevestigd. Zij verbouwen samen maar liefst 2.000 verschillende boomkwekerijproducten. Specialiteiten zijn de teelt van rozenstruiken, sierheesters, coniferen, sier- en fruitbomen, begonia's en azalea's. In Den Blakken maak je kennis met het brede gamma boomkwekerijproducten die in Wetteren en omgeving worden verbouwd. De naam Den Blakken verwijst naar het hoge rivierstuifduinenmassief ten zuiden van het domein. De statige villa Les Mèlèzes op het domein biedt onderdak aan een taverne. Van op het terras van de taverne heb je een schitterend uitzicht op het domein. Den Blakken bestaat uit een aantal thematuinen waarin zowat alle planten aan bod komen die de kwekers uit Wetteren en omgeving produceren. Een historische tuin, met een overzicht van de tuinstijlen uit de laatste vijfhonderd jaar, en een doolhof, samengesteld uit verschillende soorten haagplanten, zijn maar twee van de vele ontdekkingen. Elke plant in het domein is voorzien van een informatiebordje met de belangrijkste gegevens van de plant in kwestie. Voor personen met een handicap werd een zintuigtuin aangelegd. Er kan ook een voelkar gehuurd worden waarmee visueel gehandicapten de schoonheid van de planten in Den Blakken kunnen ervaren.

Weetje over de sierteelt rond Wetteren

De geschiedenis van de sierteelt in de streek van Wetteren (en de rest van Oost-Vlaanderen) gaat terug tot het midden van de 19de eeuw wanneer Adolf Papeleu een boomkwekerij start op de Boskantse Hei. De bijzondere eigenschappen van de bodem in de streek en de typisch Vlaamse weersomstandigheden zorgen ervoor dat jonge plantjes vlug groeien en gehard zijn om waar dan ook te gedijen. In Destelbergen is een proefcentrum voor de sierteelt gevestigd dat nieuwe teeltwijzen en -technieken onderzoekt. Het Provinciaal Domein Den Blakken is uitgebouwd als promotietuin voor de sierteeltgewassen die in de streek van Wetteren worden verbouwd.

i Den Blakken
Wegvoeringstraat 308
T: 09 366 31 04
toerisme@wetteren.be

Wetteren wordt door de Schelde in twee verdeeld. Wetteren is de enige gemeente langs de Schelde tussen Gent en de monding van de rivier die zich gelijktijdig op de twee oevers van de rivier heeft ontwikkeld. Het levendige Marktplaats van Wet-

teren wordt gedomineerd door twee 19de-eeuwse monumenten: het Gemeentehuis en de monumentale Sint-Gertrudiskerk. In het gemeentehuis kan je de Wetterse reuzen bezichtigen. Beide reuzen dateren van het begin van de 17de eeuw en behoren daarmee tot de oudste reuzen van het land.

Op zonnige dagen lopen de terrassen rond het marktplein in een mum van tijd vol. De opvallende fontein voor het Gemeentehuis zorgt dan voor de nodige verkoeling. Onder de pui van het Gemeentehuis is de toegang van het Heemkundig Museum. In het museum komt de rijke geschiedenis van Wetteren weer tot leven.

Tussen de Markt en het Station liggen een aantal uitnodigende winkelstraten waar het bij momenten aardig druk kan zijn. Als je naar boven kijkt, bemerk je trouwens verschillende Art Deco en Art Nouveau-gevels, o.a. van de Gentse architect Geo Henderick. Het loont zeker de moeite even binnen te wippen in het als monument beschermde Posthotel tegenover het station. Het rijkelijk gedecoreerde interieur is een echte attractie. Vlakbij, in de Wegvoeringstraat, staat de Sint-Jozefkapel, één van de meest opmerkelijke religieuze realisaties uit het interbellum. De veelkleurige mozaïeken en glasramen, de muurschilderingen en het verhoogde koor met galerij en indrukwekkende koepel doen de kapel triomfalisme uitstralen.

Het openluchtzwembad in het sport- en recreatiedomein De Warande lokt op warme dagen heel wat volk. Naast het 25-meter bad is er een kinder- en peuterbad, een stroomversneller, een duikkuil en een glijbanencomplex. Op het domein kan je ook hengelen en tennissen. Bij het domein hoort ook een overdekt zwembad voor als het weer het laat afweten. De cafetaria van het domein is gehuisvest in het Kasteeltje waar rond het domein is uitgebouwd. Je kan

Ontdekken!

De Sint-Gertrudiskerk is de vermeende schuilplaats van het in 1934 gestolen paneel De Rechtvaardige Rechters van het wereldberoemde schilderij Het Lam Gods van Jan Van Eyck. De vermoedelijke dief (Arsène Goedertier) is jarenlang koster geweest van de Sint-Gertrudiskerk. Hij kende de kerk als zijn broekzak. De kerk is al meermaals grondig doorzocht. Telkens zonder resultaat.

er onder andere proeven van de bieren die de uitbater naar een eigen recept zelf brouwt. Er is naast Lam Gods (donker, 6,8%) en Uitzet (blond, 6,8%) ook kriebier en het nieuwe Wetterse bier Kwets (blond, 6,8%).

Op het Zeshoekplein wordt van mei tot september op zondagmorgen een rommelmarkt georganiseerd. Een beeldje op de hoek van het Zeshoekplein symboliseert de verbondenheid van de inwoners van deze buurt.

Wandelaars komen in Wetteren absoluut aan hun trekken met de vele trage wegen die de gemeente rijk is, o.a. in de Kalkense Meersen en de twee deelgemeenten Mاسmen en Westrem.

De Warande

Op het pittoreske dorpsplein van Massemen staat een indrukwekkende, eeuwenoude lindeboom en het beeld De Her-Steller van Stefan Van Biesen. Er wordt in Massemen jaarlijks een Oogststoet (zie p. 111) georganiseerd waarbij het landelijke verleden van het dorp weer tot leven wordt gebracht. De recent gerestaureerde Van Hauwermeersmolen is een maalvaardige watermolen op de Molenbeek. De molen is op regelmatige basis open voor het publiek. Vanaf de molen vertrekt een natuur- en landschapsleerpad langs de Molenbeek en door het typische landschap dat zich aan de oevers van de beek uitstrekt. Westrem ligt enkele kilometers verder en presenteert zich als een klein idyllisch dorpje met een eeuwenoud platte-landskerkje.

Dorpsplein Massemen

Wichelen

Praktische info

Inwoners: 11.059
Oppervlakte: 22,84 km²
Deelgemeenten: Serskamp, Schellebelle, Wichelen
Marktdag: zondag (Schellebelle)
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
📍 Gemeentebestuur Wichelen, Oud Dorp 2, 9260 Wichelen, T: 052 43 24 09, F: 052 43 04 24, cultuurdienst@wichelen.be, www.wichelen.be

Wichelen is gelegen aan een heel mooie bocht van de Schelde zodat je van op verschillende plaatsen een schitterend zicht hebt op de Sint-Gertrudiskerk. Iets verderop staat het Oud Gemeentehuis, dat met zijn pui en fraaie trapgevel de trots van het 'oud dorp' van Wichelen wordt genoemd. Het Oud Gemeentehuis was oorspronkelijk de vergaderplaats van de schuttersgilde Sint-Sebastiaan. Op het kerkhof zijn de resten van de oorspronkelijke parochiekerk van Wichelen te vinden.

Rondom het groene, driehoekige dorpsplein van Schellebelle staan een aantal merkwaardige monumenten. Het zijn het Oud Gemeentehuis, de Pastorie en de opvallende Sint-Jan-Onthoofdingskerk met de imposante 14de-eeuwse westertoren. Het kleine, witte gebouw voor de kerk dat door

de plaatselijke bevolking 't Kot wordt genoemd, is vermoedelijk een vroegere gevangenis.

Op het dorpsplein van Schellebelle wordt naar aloude traditie jaarlijks de Potjesmarkt (zie p. ...) georganiseerd. Met dit evenement wordt verder gebouwd op de eeuwenoude verkoop van aardewerk waarvoor Schellebelle bekend was. Om de twee jaar (2009, ...) wordt Schellebelle omgetoverd in een kunstenaarsdorp naar aanleiding van het evenement Belle-op-Aarde (zie p. 119).

Het veer van Schellebelle vormt de verbinding tussen de dorpskern van Schellebelle en de wijk Den Aard. Het veer vormt een toegangspoort tot het uitgestrekte natuurgebied van de Kalkense Meersen. Wandelaars en fietsers kunnen zich laten overzetten om op verkenning te gaan in het natuurgebied. Aan het veer staat een infobord waarop de verschillende wandelroutes in het gebied staan uitgetekend.

Het veer van Schellebelle is het enige in Scheldeland waar je aan een bel moet trekken om de veerman te roepen. Er wordt zelfs beweerd dat het dorp zijn naam te danken heeft aan die bel.

Het landelijke Serskamp ligt midden de boomkwekerijen en bloemenvelden. De Likeurstokerij De Klok in Serskamp geniet vooral bekendheid vanwege haar advocaat die op grotoeders wijze wordt gemaakt, de kriecken op jenever en huisgemaakte citroenjenever. Een bezoek aan de likeurstokerij wordt stevast afgesloten met een proevertje.

Veer Schellebelle

Willebroek

Praktische info

Inwoners: 23.658
Oppervlakte: 27,41 km²
Deelgemeenten: Blaasveld, Heindonk, Tisselt, Willebroek
Marktdag: woensdag
Deelregio: Rupelstreek-Vaartland
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Rupel
🚶 vlakbij Wandelnetwerk 'In het Land van Stille Waters'
📍 Toeristisch Infokantoor Het Sashuis, Sasplein 18, 2830 Klein-Willebroek, T: 03 886 22 66, toerisme@willebroek.be, www.willebroek.be.

Willebroek, ooit een welvarende industriegemeente, oefent vandaag een grote aantrekkingskracht uit op watersporters en natuurliefhebbers. Water is er prominent aanwezig. Willebroek ligt aan het Zeekanaal, dat Brussel met de Schelde verbindt. De gemeente is helemaal rond dit kanaal opgebouwd. Niet te verwonderen dat het pronkstuk van de gemeente de ijzeren brug over het kanaal is. De Vredesbrug of 'Brug der Zuchten' wordt door niemand minder dan Wannes Vande Velde bezongen als het 'monster van ijzer en staal'.

De Sint-Niklaaskerk met romaanse en gotische elementen, vormt een tweede blikvanger in het levendige centrum. Even buiten het

Willebroek

centrum (aan de A12) ligt het Fort van Breendonk. De Duitse bezetter gebruikte het fort als gevangenis en doorvoerkamp tijdens WOII. Vanuit Breendonk werden 2.330 gevangenen naar Duitse concentratiekampen en gevangenissen gedeporteerd. Het fort is vandaag een Nationaal Gedenkteken en schetst op een beklijvende manier het harde leven op deze historische site.

TOPPER

dens de Tweede Wereldoorlog de donkerste bladzijden uit de Belgische geschiedenis geschreven. Het kamp diende tijdens de oorlogsjaren als opvang- en doorvoerkamp voor politieke gevangenen en verzetslui. Het Fort maakt deel uit van de tweede fortengordel rond Antwerpen waartoe ook het Fort van Liezele behoort (zie p. 75). Een gevangene verbleef er

gemiddeld een drietal maanden voor hij of zij naar de concentratiekampen in Duitsland, Oostenrijk of Polen gedeporteerd werd. Het kampregime verschilde nauwelijks van dat van een concentratiekamp. Ondervoeding, dwangarbeid en mishandelingen waren dagelijkse kost.

De dwangarbeid, die de gevangenen moesten verrichten, bestond uit het weggraven van de 285.000 ton aarde die bij de aanleg van de grachten in de beginjaren op het fort werd gegooid. Op deze manier werd het Fort van Breendonk weer zichtbaar vanuit de lucht.

In 1947 werd het Fort tot Nationaal Gedenkteken uitgeroepen. De herinnering aan wat in SS-Auffanglager Breendonk gebeurd was, moest en zou blijven leven. Wie vandaag in de buurt is, mag het Fort niet links laten liggen. Het volledig gerenoveerde bezoekersparcours geeft op indrukwekkende en aangrijpende wijze de gruwel van het naziregime weer.

Een bezoek is een absolute must om het pleidooi voor tolerantie, respect en menselijke waarden ook aan de volgende generaties door te geven. Begeleide bezoeken zijn mogelijk, maar ook individueel kan je met de audiogids de geschiedenis van het Fort van Breendonk achterhalen.

📍 Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonk,
Brandstraat 57
2830 Willebroek
T: 03 860 75 25,
www.breendonk.be.

In Willebroek bevindt zich ook het Herman De Cuyper Museum. Het veelzijdige werk van de Blaasveldse kunstenaar wordt hier uitvoerig belicht. Er loopt overigens ook een Herman De Cuyperfietsroute in de buurt. Vlakbij het museum ligt het Kasteeldomein Bel-Air waarin een

Herman De Cuyper Museum

aantal monumentale beeldhouwwerken staan tentoongesteld.

In het noorden van Willebroek bevindt zich het vissersgehucht Klein-Willebroek. Met zijn idyllische jachthaven en quasi ondoordringbare natuurgebieden wordt het wel eens het 'Willebroekse Friesland' genoemd. Het waterrecreatiecentrum Vaart.Rupel is nog in volle ontwikkeling. De drie sfeervolle jachthavens vormen een populaire halte voor pleziervaarders.

Het voormalige Sashuis in Klein-Willebroek is beschermd en fungeert als toeristisch infokantoor en museum. Je leert er meer over de Willebroekse Vaart en de lokale geschiedenis. Het Sashuis, de gezellige terrasjes en het historische ophaalbruggetje ogen erg aantrekkelijk. Je kunt in Klein-Willebroek ook het veer over de Rupel naar Boom nemen en daar flaneren op de fraaie wandelboulevard.

Proeven!

Willebroekse Schep. Schep is stoverij van paardenvlees waarbij het vlees in heel kleine stukjes gesneden is. Om de bereiding te serveren moet het vlees 'geschept' worden. Schep wordt vaak met en op heerlijke Belgische frietjes geserveerd. In de 19de eeuw werden paarden ingezet bij het werk in de steenbakkerijnijverheid en voor het trekken van schepen. Wanneer de paarden oud en versleten waren, werd en 'schep' van gemaakt.

Willebroek koestert zijn verleden. De standbeelden van 'De schippersvrouw' en 'Het schippersgezin' vormen een stil eerbetoon aan de hardwerkende binnenschippers en hun familie.

Nog meer geschiedenis: op de Rupeldijk bots je op een gereconstrueerde Amerikaanse Sherman-tank. In september 1944 leidde de Belgische genieofficier Robert Vekemans drie geallieerde Sherman-tanks via het centrum van Willebroek en het kanaal naar de nauwelijks bewaakte Weduwe Van Enschootbrug. De achtergebleven Duitsers waren zo verrast dat de tanks gemakkelijk konden doorstoten naar Antwerpen. Een gedurfde actie, die de bevrijding van de Scheldestad aanzienlijk bespoedigde.

het Sashuis in Klein-Willebroek

Alleen vredige taferelen in het Provinciaal Groendomein Broek De Naeyer. De term 'broek' verwijst naar een moerassig gebied. Een groot deel van de 66ha is bedekt met water. Het domein serveert een mozaïek van diverse biotopen, met een rijke fauna en flora. Heel wat zeldzame vogels komen hier broeden.

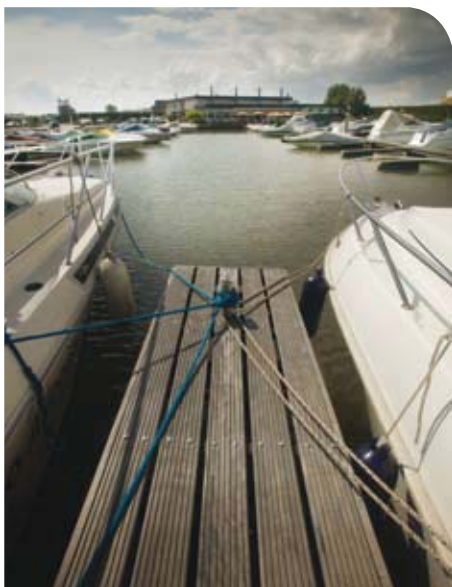
Nog meer water en groen in het domeinbos het Broek Blaasveld, een aantrekkelijk wandelbos van circa 675 ha met talrijke vijvers. Je kunt er kiezen uit vier bewegwijzerde wandelpaden.

Willebroek

Niet ver van het Broek De Naeyer ontdek je Kasteel De Bocht, met de nabijgelegen zeilvijver. De waterplas van het BLOSO watersportcentrum Hazewinkel is nog indrukwekkender. De Olympische roeibaan vormt regelmatig het toneel voor internationale wedstrijden roeien, kano of kajak.

Aan de kerk van Blaasveld vind je het standbeeld van het Broekventje dat refereert naar de uitgestrekte broekgebieden rondom Blaasveld. Datzelfde Broekventje geeft zijn naam aan een populair wandelevenement (Broekventjestochten).

Niet te missen evenementen in Willebroek zijn onder meer Kanaalfeesten, het Carnaval (volgens Willebroekenaren het grootste van Vlaanderen, na dat van Aalst), de Bevrijdingsfeesten en de Broekventjestochten. Pik ook eens een jazzconcert mee van de internationaal geroemde Fondy Riverside Bullet Band van de broers Van Breedam. De band heeft zijn vaste stek aan het gezellige plein van Klein-Willebroek.

idyllische jachthaven Klein-Willebroek

Zeel

Praktische info

Inwoners: 11.059
Oppervlakte: 33,06 km²
Deelgemeenten: Zeel, Avermaat, Durmen, Heikant, Huivelde
Marktdag: dinsdag (Zeel)
🚲 Fietskaart Scheldeland, langs Schelde en Dender
📍 Gemeentebestuur Zeel, Markt 50, 9240 Zeel, T: 052 45 98 10, F: 052 45 98 18, toerisme@zeel.be, www.zeel.be

Het marktplein van het nijvere Zeel wordt gedomineerd door de laat-barokke Sint-Ludgeruskerk met imposante achthoekige toren die ooit de bijnaam 'de wachter van de Schelde' kreeg. Het Gemeentehuis met een speelse lantaarntoren op het dak en een Hertecantklok aan de zijgevel is vlakbij.

In Jeneverstokerij Rubbens wordt al sinds 1817 jenever gestookt met onder andere de Vieux-Système graanjenever van 35° in de traditionele wit-stenen kruiken en een graanjenever van 38° die het keurmerk O' de Flander meekreeg.

In het Museum Zeels Erfgoed in de Lokerenbaan kom je meer te weten over het textielverleden van Zeel en

Museum Zeels Erfgoed

het Zeels kantwerk. Jaarlijks wordt in Zele een internationale Hand- en Kantwerkmakmarkt georganiseerd die herinnert aan het rijke verleden van Zele als textielcentrum.

Naast de Sint-Ludgeruskerk telt Zele nog enkele beschermde gebouwen. Er is de Kapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën met een weelderig barok interieur in de wijk Kouter, de dekenij, een fabrikantenwoning uit 1931 in de voor die periode revolutionaire Internationale Stijl van Huib Hoste in de Stationsstraat, een villa in de wijk Dijk en het Hof ten Goede in de wijk Hoek.

De Zeelse Schelde- en Durmememersen vormen één van de rustige hoekjes die uiterst geschikt zijn om te voet of per fiets te verkennen. De Zeelse kunstschilder Pieter Gorus liet zich in zijn werk inspireren door het open landschap dat de Schelde gecreëerd heeft. In het museum Zeels Erfgoed kan je enkele van zijn werken bewonderen.

Naast het vroegere huis van de schilder Pieter Gorus telt Zele-Dijk nog een aantal opmerkelijke gebouwen die herinneren aan de bedrijvigheid die aan de Schelde heerst. Het opvallende art nouveau Kasteel van Zele-Dijk werd opgetrokken op de plaats waar vroeger

een kleine scheepswerf was. De vroegere tiendschuur van de abdij en de naastgelegen Scheldeschuur, met merkwaardige dakconstructie, die samen met ijskelder en pakhuizen in de 19de eeuw de nodige opslagruimte bood voor de goederen die via de Schelde aangevoerd werden.

Zele-Dijk is bekend bij lekkerbekken voor de restaurantjes. De economische bedrijvigheid aan de Schelde heeft ter hoogte van Costa Zela plaats gemaakt voor watersportieve activiteiten. Er wordt onder andere gewaterskied en gewakeboard en er worden op regelmatige basis initiatielessen waterski en wakeboard georganiseerd.

Langs de Durmeboorden wandelroute door het typische landschap langs de Durme staan afbeeldingen van kunstwerken van de lokale kunstenaar André Bogaert. Hij schilderde het landschap en het gehucht Durmen waarmee hij onlosmakelijk verbonden was op geheel eigen wijze. Een borstbeeld in de André Bogaert Straat houdt de herinnering aan de kunstenaar levend.

Op kijkboerderij 't Leenhof kan je dan weer terecht voor een stukje ambachtelijk bereide geitenkaas of roomijs.

Kasteel Zele-Dijk

HOTELS

Van Reeth's Koffiebranderij ***

Hoogstraat 19

2870 Puurs

T: 03 889 00 57

info@vanreethpuurs.be

www.vanreethpuurs.be

Double (min-max): € 99 - € 120

Van Reeth's Koffiebranderij is een charmant familiehotel met 10 kamers. Alle kamers liggen rond een binnentuin met zicht op onze 150-jarige olijfbom. Elke kamer is luxueus ingericht en voorzien van alle comfort. Dit familiehotel is een schitterende uitvalsbasis voor een gevarieerd cultureel en sportief weekend.

Fevaca Inn ***

Victor Dumonlaan 6

2830 Willebroek

T: 03 844 20 00

info@fevaca.com

Double (min-max): € 93,25

Modern hotel voor zakenman en toerist. Gelegen aan jachthaven. Zeer ruime kamers, privéparking. Het hele jaar geopend. Uitgebreid ontbijtbuffet, Franse en Italiaanse keukens. Vergadermogelijkheden tot 150 pers. De jachthaven van Fevaca Inn is de enige privé-jachthaven in België. Ook vanuit het maritiem ingericht restaurant hebt u een prachtig uitzicht op de aangemeerde jachten. Doorkijkramen in de vorm van patrijspoorten versterken die sfeer alleen maar.

Ibis Hotel Aalst Centrum **

Villalaan 20

9320 Aalst

T: 053 71 18 19

info@ibisaalst.be

www.ibishotels.com

Double (min-max): € 85 - € 136

Ibis Hotel Centrum Aalst omvat 78 comfortabele gloednieuwe kamers. Alle kamers zijn voorzien van airconditioning, kabeltelevisie met Canal+, comfortabele bedden, designmeubelen en ruime douchecabines. In onze uiterst gezellige lobby en bar kan u de hele dag terecht voor een drankje en een hapje. De hele dag worden er tegen democratische prijzen allerhande snacks aangeboden.

't Land van Bornem **
Kardinaal Cardijnplein 10-12
2880 Bornem
 T: 03 899 01 12
 M: 0473 61 05 13
 info@tlandvanbornem.be
 www.tlandvanbornem.be

Double (min-max): € 85 - € 105

Sfeervol hotel in het pittoreske dorpje Bornem. De kamers hebben telefoon, mini-bar, televisie, bad en/of douche en wc. Gezellig en intiem tafelen in het restaurant met gerenommeerde keuken en verfijnde gerechten. Prachtige bierkelder en rustieke feestzaal. Ijs en snacks worden geserveerd in de taverne met gerestaureerde 19de-eeuwse muurschilderingen.

City Hotel **
Oude Vest 121
9200 Dendermonde
 T: 052 20 35 40
 cityhotel@skynet.be
 www.cityhoteldendermonde.be

Double (min-max): € 82

Rustig gelegen in het centrum van Dendermonde, de Ros Beiaardstad. Tiental restaurants op wandelafstand. Alle kamers zijn voorzien van douche, toilet, tv en telefoon. Alsook wireless internet. Uitgebreid ontbijtbuffet.

GASTENKAMERS

The Mansion
Stationsstraat 21
9300 Aalst
 T: 053 70 39 50
 M: 0473 92 85 42
 F: 053 70 75 02
 sales@mansion4you.com,
 www.mansion4you.com

GK, K+O (2 pers.): € 92 - € 132

Een smaakvol ingericht herenhuis, met drie kamers in het centrum van Aalst. 200m van het station. Elke gezellig ingerichte kamer is voorzien van een privé-badkamer met toilet en haardroger, gratis WiFi, werktafel, kleuren TV, en naar keuze een dubbel bed of twee afzonderlijke bedden. Een extra bed en kinderbed zijn mogelijk. Gratis business center, gratis parking en gratis koffie en thee gedurende gans de dag.

GASTENKAMERS

't Slaapmutske

Zijpstraat 97
9380 Aalst (Hofstade)

M: 0472 53 00 70
info@tslaapmutske.be
www.tslaapmutske.be

GK, K+O (2 pers): € 60 - € 70

't Slaapmutske is gelegen in een zeer rustige omgeving te Hofstade, aan de rand van de winkel- en carnavalstad Aalst. Hier word je nog wakker van vogelgezang. Achter de oranje gevel van 't Slaapmutske vindt u een persoonlijk en modern gastenverblijf. Uw gastheer zorgt in de twee stijlvolle kamers met privébadkamer voor alle comfort: van tv, internet en dvd-speler tot minibar. U ontbijt in de gezamenlijke eetruimte... en in de keuken bereidt u zelf kleine maaltijden. Bij warm weer geniet u in de tuin, op het terras of bij een spelletje petanque van een streekbier of een glas wijn. Door zijn centrale ligging is dit gastenverblijf een ideale uitvalsbasis voor tal van kunststeden (Aalst, Gent, Brussel, Antwerpen, Brugge). Naast een ruim cultureel aanbod, heeft de streek eveneens tal van ontspanningsmogelijkheden zoals fietsen, wandelen of boottocht op de Dender en Schelde.

Ter Meer

Donkiaan 91
9290 Berlare

T: 09 367 53 83
F: 09 367 53 83
benbtermeer@skynet.be
www.benbtermeer.be

GK, K+O (2 pers): € 60 - € 70

Wij bieden u: een vriendelijke ontvangst. Gezellige kamers met alle comfort en zicht op het meer. Alle kamers hebben bad of douchekamer en toilet. Tuin aan het meer met steiger voor vissers. Mooie wandelroutes. Fietsroutes, met eventueel fietsenverhuur. Bootje varen op het meer. Gelegen tussen Antwerpen, Gent, Brugge en Brussel. Wij zijn open van 1 april tot 1 oktober.

Hagewinde

Schuitje 41
9290 Berlare

T: 052 42 88 98
M: 0473 65 20 85
info@hagewinde.com
www.hagewinde.com

GK, K+O (2 pers): € 64

Gelegen aan het natuurgebied 'Berlaars Broek', tussen de Scheldevallei en de Kalkense Meersen. In de buurt van het Donkmeer. Een goed uitgebouwd netwerk van wandel- en fietsroutes in de buurt. Centrale ligging, cultuursteden zoals Gent, Antwerpen, Brugge,... Makkelijk bereikbaar.

Mettes

Brusselmansstraat 22
9255 Buggenhout (Opdorp)

T: 052-33 54 85 - M: 0473-71 69 33

F: 052-40 85 00

nelly.doms@belgacom.net -

www.mettes.be

GK, K+O (2 pers): € 80

Ons doel is vakantie toegankelijk maken voor iedereen. Onze kamers zijn volledig aangepast aan personen met een handicap. Een uitgebreid ontbijt zorgt voor een vrolijke start. Een kitchenette staat ter beschikking. Opdorp is een landelijk dorp, met de grootste, groene dries van Vlaanderen, op het kruispunt van drie provincies. Internetaansluiting. De gastheer wil jullie gidsen.

Boskapelhoeve

Kasteelstraat 214
9255 Buggenhout

M: 0474 77 41 92 - F: 052 34 34 94

info@boskapelhoeve.be

www.boskapelhoeve.be

GK, K+O (2 pers): € 90 - € 155

Monumentale vierkantshoeve aan de rand van Buggenhoutbos. 9 sfeervolle kamers (15 kamers vanaf mei 2009) met eigen badkamer, tv en internetaansluiting. 's Morgens krijgt u een uitgebreid ontbijtbuffet. Later op de dag kan u eventueel genieten van een sauna. De groene omgeving nodigt uit tot heerlijke boswandelingen of fietstochten langs de Schel-dedijken van de 'Stille Waters'. Op korte rijafstand ontdekt u cultuursteden als Brussel, Dendermonde en Antwerpen. Lusvormige fietsroutes in de buurt: de Ros Beiaardroute en de Schel-dedijkroute, fietsknooppunt 54-65 Scheldeland langs Schelde en Dender.

Nova Zembla

Dries 69
9255 Buggenhout (Opdorp)

T: 052 55 00 08

M: 0488 58 19 98

ann@nova-zembla.eu

www.nova-zembla.eu

GK, K+O (2 pers): € 80 - € 90

Gelegen aan het dorpsplein met prachtige lindebomen bevindt zich Nova Zembla, een 100 jaar oude woning met smidse die volledig verbouwd is. We beschikken over drie mooie, karaktervolle kamers voorzien van alle comfort. Eigen badkamer, TV en internet zijn aanwezig. Door de uitstekende ligging is dit een uitvalsbasis voor zowel toeristen als zakenlui. Bij mooi weer kan men ontbijten in de binnentuin.

GASTENKAMERS

Cosy Cottage

Eegene 38

9200 Dendermonde (Oudegem)

T: 052 42 84 43 - M: 0475 46 13 93

F: 052 42 84 43

cosycottage@skynet.be

www.cosycottage.be

GK, K+O (2 pers): € 90 - € 105

Charme b&b gelegen in een landelijke omgeving aan de Schel dedijk, bij Dendermonde. Alle kamers op de eerste verdieping bieden uitzicht op de Schel dedijk. Eén kamer beschikt over een zeer ruim panoramisch terras. Ontbijtbuffet onder de eiken balken met zicht op de zonnige tuin. Huisbereide maaltijden. De gezellige haard zorgt voor een huiselijke sfeer. Stressvrije omgeving. Internetaansluiting, minibar, tv op elke kamer. Zakenlui welkom! Toeslag voor verblijf van één nacht op vrijdag- of zaterdagavond: €10. Lushvormige fietsroutes in de buurt: de Reuzenroute, de Ros Beiaardroute en de Turfputtenroute, fietsknooppunt 68-74 Scheldeland langs Schelde en Dender.

Cosy Cottage Dépendance

Eegene 56

9200 Dendermonde (Oudegem)

T: 052 42 84 43 - M: 0475 46 13 93

F: 052 42 84 43

cosycottage@skynet.be

www.cosycottage.be

GK, K+O (2 pers): € 85

2 mooie gelijkvloers kamers met aparte badkamer met inloop-regendouche en 1 studio voor maximum 4 personen. Rustige ligging aan de Schel dedijk, op wandelafstand van onze woning. Het ontbijt wordt geserveerd in de mooie ontbijtruime van Cosy Cottage. Koffie en theezetfaciliteiten en draadloos internet staan gratis ter beschikking. De kamers zijn uitgerust met flatscreen tv, radio, bureau en comfortabele boxsprings met luxe bedlinnen. Elke kamer beschikt over een terras.

Domus Portus

Dijkstraat 2

9200 Dendermonde

T: 052 20 27 08 - M: 0472 23 08 60

F: 052 20 27 08

info@domusportus.be

www.domusportus.be

GK, K+O (2 pers): € 95 - € 110

Van harte welkom bij Domus Portus, onze bed & breakfast in hartje Dendermonde. Op enkele passen van de sfeervolle Grote Markt geniet u in alle rust van onze drie karaktervolle kamers. Een uitgebreid ontbijt met dagelijks verse broodjes, croissants, vers fruitsap, yoghurt, fruit en ontbijtgranen wordt met veel enthousiasme geserveerd. Persoonlijk onthaal, sfeer, passie, rust, comfort en service... daar is het ons allemaal om te doen!

In de Lossen Teugel

Delestraat 17

9420 Erpe-Mere (Aigem)

T: 053 63 05 77 - M: 0497 94 56 84

F: 053 63 05 77

luc.van.cauter@telenet.be

www.indelossenteugel.be

GK, K+O (2 pers): € 70 - € 80

Aigem, landelijk en rustig, is een ideaal dorpje voor wandelaars, fietsers of ruiters die een actieve tussendoorvakantie zoeken. Onze 18de-eeuwse vierkantshoeve heeft 2 gezellige gastenkamers en een studio. Iedere kamer heeft eigen sanitair en de gasten kunnen gebruik maken van de gemeenschappelijke zithoek met houtvuur, tv en een terras met panoramisch uitzicht op het glooiende weiland. Documentatie en informatie verkrijgbaar over bezienswaardigheden, fiets- en wandelroutes in de omgeving.

Hof van Reingeer

Ranierstraat 15

9450 Haaltert (Denderhoutem)

T: 053 83 75 53

M: 0475 52 52 10

F: 053 83 71 53

cvdborre@skynet.be

GK, K+O (2 pers): € 60

Denderhoutem is een gewaardeerd landelijk rustpunt tussen Aalst en Ninove, de streek van Daens. Gelegen aan de rand van een uniek natuurgebied. Alle comfort is voorhanden. Winkels in de onmiddellijke omgeving. Aalst en Ninove op 5 min. Gent en Brussel op 20 min. Dicht bij oprit E40. In de buurt kunt u tennissen, wandelen en veilig fietsen. Centraal gelegen voor vele toeristische uitstapen. Ruime en veilige parking.

La Belle Flandre

Kerkstraat 30

9270 Laarne

T: 09 328 56 77 - M: 0497 18 75 95

lodgingcv@telenet.be

www.labelleflandre.be

GK, K+O (2 pers): € 40 - € 55

Rustig gelegen in de landelijke kasteelgemeente in de omgeving van Gent. De knus ingerichte kamers bevinden zich op de tweede verdieping. Daar is ook een gemeenschappelijke badkamer voor de gasten en een zithoek met ijskast. Mooi ingerichte ontbijtruimte met uitzicht op de tuin. Fiets- en wandelroutes in de omgeving.

GASTENKAMERS

Dultenpoelhof

Meerskant 18

9270 Laarne

T: 09 230 41 28 - F: 09 230 41 28

bb@vanhercke.com

www.vanhercke.com/bb

GK, K+O (2 pers): € 70

Luxueuze cottages voor 2 tot 4 personen, in een groene omgeving op een boog-scheut van het Kasteel van Laarne. De cottages beschikken over heel wat comfort: een eigen ingang, een originele slaaphoek, een gezellige zithoek met open haard, antieke meubels, tv, dvd, draadloos internet, kitchenette en een privé-badkamer. Er is een grote tuin (1,5 ha) met visvijver. Mooie fiets- en wandelroutes.

't Groene Genoegen

Termstraat 43

9270 Laarne

T: 09 366 66 16 - M: 0474 47 12 78

birgit@groenegenoegeen.be

www.groenegenoegeen.be

GK, K+O (2 pers): € 90 - € 100

't Groene Genoegen, op wandelafstand van het middeleeuws kasteel van Laarne, telt 4 gastenkamers; elk met een eigen badkamer, tv en internetaansluiting. Het uitzicht op de akkers, weiden en bossen is er adembenemend; de stilte verrassend. Verschillende wandel- en fietsroutes doorkruisen de omgeving. Het fietsknooppuntennetwerk Scheldeland langs Schelde en Dender, traject tussen nummers 24 en 28 loopt zelfs voorbij de deur. Voor natuurliefhebbers is het nabijgelegen natuurgebied 'Kalkense Meersen' een must. Een bezoek aan de privaat Sauna en bubbelbad geeft je verblijf een extra ontspannende toets.

Bremenhul

Bremenhulweg 20

9340 Lede

T: 053 80 49 05 - M: 0478 27 06 38

info.bremenhul@skynet.be

www.bremenhul.be

GK, K+O (2 pers): € 70 - € 75

Landelijk en rustig gelegen, ideale uitvalsbasis voor bezoek aan Brussel, de Vlaamse kunststeden en de Kust. 2 minuten van het station van Lede; nabij de opritten E40 en E17. Voor verblijf tot 5 personen – 1 grote kamer (20m²) met 2-3 persoonsbedden, ruime zithoek met tv en bibliotheek, afzonderlijke wc en badkamer met douche, terras, tuin, ruime plaats voor fietsen/moto's en auto, toegankelijk voor mindervalide gasten.

Mirabella
Blomstraat 4
9340 Lede

T: 053 77 57 64 - M: 0478 23 91 32
 info.mirabella@skynet.be
 www.mirabella.be

GK, K+O (2 pers): € 55 - € 65

Dompel je onder in een authentiek stukje Vlaams platteland en kom tot rust in Mirabella, een gerestaureerde vierkantshoeve op een boogscheut van Aalst en aan de rand van het natuurgebied Honegem-Solegem. Onze gezellige kamers zijn voorzien van alle modern comfort.

De Pepelinck
Steenhout 18

9400 Ninove (Denderwindeke)

T: 054 32 23 18 - M: 0495 87 43 68
 info@depepinck.be
 www.depepinck.be

GK, K+O (2 pers): € 69 - € 74

Kleine vierkantshoeve, rustig gelegen tussen Ninove, Geraardsbergen en Halle, met afzonderlijk gastenverblijf. 3 sfeervolle kamers, elk met eigen badkamer en badlinnen. Gezellige tuin met een apart terras voor elke kamer. Verwelkoming met koffie, thee of een drankje. Talrijke fiets- en wandelroutes in de omgeving. Pleziervaart en kajak op de Dender.

Roesbeekhoeve

Roesbeke 79

9402 Ninove (Meerbeke)

T: 054 33 32 37 - M: 0479 28 40 01

F: 054 33 32 37

info@roesbeekhoeve.be

www.roesbeekhoeve.be

GK, K+O (2 pers): € 60

Actieve hoeve in de Denderstreek, aan de rand van het Pajottenland. Kamers met tv, zitplaats, centrale verwarming. Privé-badkamer per kamer. Gezellige ontbijtzaal, gelagzaal waar rokers en niet-rokers terecht kunnen. Rustige tuin, terras en tuinmeubelen. Fiets-, wandel-, mountainbike- en paardenroutes. Openbaar vervoer op 5 min. Gratis lunchpakket.

Vromishoeve

Keten 23

2890 Sint-Amands

T: 052 34 18 66 - M: 0472 97 54 91

F: 052 34 18 66

info@devromishoeve.be

www.devromishoeve.be

GK, K+O (2 pers): € 56

Rustieke, kindvriendelijke, actieve hoeve met zoogkoeien, kalfjes en groenten. Sint-Amands ligt aan één van de allermooiste Scheldebochten. Tal van fiets- en wandelpaden langs de Schelde en gratis overzetdienst. Klein-Brabant bezit prachtige kastelen en geklasseerde bossen, 't Fort van Breendonk. Centraal gelegen. Mooiste stukje van Vlaanderen. TV1-serie 'Stille Waters'.

VAKANTIEWONINGEN

Eb & Vloed

Dijkstraat 36-37

2880 Bornem (Weert)

T: 03 889 18 40

F: 03 889 18 40

info@ebenvloed.be

www.ebenvloed.be

Woning (5-6p), WE: 2N, € 220 - € 250

Twee vakantiewoningen in Weert, midden in het Land van 'Stille Waters', aan de Scheldedijk. Luxueus ingericht voor 5 tot 6 personen en o.a. voorzien van open haard, tuin, zonneterras, private parking.

In de Lossen Teugel

Delestraat 17

9420 Erpe-Mere (Aigem)

T: 053 63 05 77 - M: 0497 94 56 84

F: 053 63 05 77

Luc.Van.Cauter@telenet.be

www.indelossenteugel.be

Studio (4p), WE, 2N: € 110

Aigem, landelijk en rustig, is een ideaal dorpje voor wandelaars, fietsers of ruiters die een actieve tussendoorvakantie zoeken. Onze 18de-eeuwse vierkantshoeve heeft 2 gezellige gastenkamers en een studio. Iedere kamer heeft eigen sanitair en de gasten kunnen gebruik maken van de gemeenschappelijke zithoek met houtvuur, tv en een terras met panoramisch uitzicht op het glooiende weiland. Documentatie en informatie verkrijgbaar over bezienswaardigheden, fiets- en wandelroutes in de omgeving.

Hellegracht
Burchtdam 65-67
9400 Ninove
 T: 054 33 31 52
 M: 0498 45 18 92
 hellegracht@telenet.be
 www.hellegracht.be

Appart (2p), Week: € 215

Residentie Hellegracht bevindt zich op de rechteroever in het hartje van Ninove, op wandelafstand van alle bezienswaardigheden en leuke winkels. Er is een mooi park, een nieuw zwembad, een sportcomplex, een atletiekpiste en een fitnesscenter. De 'hellegracht' is een overwelfde zijarm van de Dender. Op het Dr. Hemerijckxplein is een ruime parking. Residentie Hellegracht heeft 2 gezellige gastenkamers en een appartement met alle comfort voor 2 tot 4 personen. U bent van harte welkom!

Roesbeekhoeve
Roesbeke 79
9402 Ninove (Meerbeke)
 T: 054 33 32 37 - M: 054 33 32 37
 F: 0479 28 40 01
 info@roesbeekhoeve.be
 www.roesbeekhoeve.be

Studio (5p), WE, 2N: € 100 - € 125

Actieve hoeve in de Denderstreek, aan de rand van het Pajottenland. Kamers met tv, zitplaats, centrale verwarming. Privé-badkamer per kamer. Gezellige ontbijtzaal, gelagzaal waar rokers en niet-rokers terecht kunnen. Rustige tuin, terras en tuinmeubelen. Fiets-, wandel-, mountainbike- en paardenroutes. Openbaar vervoer op 5 min. Gratis lunchpakket.

De Cauterhoeve
Kuitegemstraat 35
2890 Sint-Amands
 T: 052 33 37 12
 F: 052 33 37 12

Woning (3p), WE, 2N: € 100

Aan de Scheldeboorden op 150m van een kinderboerderij en eetgelegenheid. Vakantiewoning voor 3 personen met kinderbed, terras, tuin, garage, microgolfoven, tv, radio en douche. Wandelmogelijkheden, overzetdienst en bezienswaardigheden. Kampeermogelijkheid.

VAKANTIEWONINGEN | CAMPINGS

Vromishoeve

Keten 23

2890 Sint-Amands

T: 052 34 18 66 - F: 052 34 18 66

info@devromishoeve.be

www.devromishoeve.be

Woning (8-10 pers), WE, 2N: € 175 - € 280

Rustieke, kindvriendelijke, actieve hoeve met zoogkoeien, kalfjes en groenten. Sint-Amands ligt aan één van de allermooiste Scheldebochten. Tal van fiets- en wandelpaden langs de Schelde en gratis overzetsdienst. Klein-Brabant bezit prachtige kastelen en geklasseerde bossen, tal van musea, 't Fort van Breendonk. Centraal gelegen. Mooiste stukjes van Vlaanderen. TV1-serie 'Stille Waters'.

Kwadraat

Suikerstraat 26A

9260 Wichelen (Schellebelle)

T: 09 369 80 00

vermeulen.kuppens@telenet.be

www.26a-kwadraat.be

Appart. (4p), WE, 2N, € 130

Knus dakappartement (50m²) op de eerste verdieping met eigen ingang. Zuidelijk georiënteerd balkon met uitzicht op de tuin. Rustig gelegen, wandel- en fietsroutes in de omgeving. Historische steden Gent, Brussel en Antwerpen zijn vlot bereikbaar. Station op 2 km.

CAMPINGS

Reamerik***

Zonnestraat 52

9450 Haaltert (Denderhoutem)

T: 053 83 78 08 - F: 053 41 69 11

camping.reamerik@telenet.be

www.reamerik.be

HS - LS: € 16 (tent)

HS - LS: € 19 (standplaats)

Omringd door bos en weiden, met sier- en fruitbomen, op een lichthellend terrasvormig terrein met grasmatten, met modern sanitair en sportaccommodatie. Ideaal gelegen voor uitstapjes naar Brussel, Antwerpen, Gent en Brugge. Aalst, Ninove, 1 km via N45, aansluitend op E40.

Domein Roosendaal *******Rozendaal 5**2860 Sint-Katelijne-Waver**

T: 015 29 41 30 - F: 015 29 41 39

info@roosendaal.be - www.roosendaal.be

HS - LS: € 24,85 (tent)

HS - LS: € 24,85 (standplaats)

HS - LS: € 37,0 (trekkershut)

Openingsperiode: 01/04 - 30/10

Klein kampeerterrein, enkel voor tentjes, met recent vernieuwd sanitair paviljoen, binnen domein Roosendaal, een beschermde abdijsite met historische gebouwen, gelegen op 5 km van Mechelen en langs de Vlaanderen Fietsroute. Ideaal rustpunt in mooi cultuurlandschap. Op de Netelandroute en fietsknooppunt 55-65 Schelde-land langs Schelde en Rupel.

Groenpark *******Gentse steenweg 339**9240 Zele**

T: 09 367 90 71

groenpark@scarlet.be

www.campinggroenpark.be

HS - LS: € 13 (tent)

HS: € 18 / LS: € 15 (standplaats)

HS - LS: € 37,0 (trekkershut)

Openingsperiode: 01/03 - 30/11

Gezellig genieten met alle sanitaire comfort. Fietsvriendelijke bezoeken en ontdekken van Scheldeland en kunststeden in bijzonder Gent, Aalst en Dendermonde. Voorbehouden aan rustzoekenden. Prijs: alles inbegrepen. Lusvormige fietsroutes in de buurt: de Turfputtenroute, fietsknooppunt 71-28 Scheldeland langs Schelde en Dender.

GROEPSLOGIES**Het Laathof****Wolfgang d'Urselstraat 7****2880 Bornem (Hingene)**

T: 03 889 59 66 - F: 03 899 04 16

laathof@cjt.be - www.hetlaathof.be

Prijzen/nacht/pp:

Volpension jongeren: € 25,40

Volpension volwassenen: € 32,60

Openingsperiode: 01/01 - 31/12

Centraal gelegen binnen het kasteeldomein d'Ursel vlakbij de Schelde. Uitstekend uitgerust voor openluchtklassen, Scheldeklassen, vakantiecampen, weekends,... De 21 kamers (met wasgelegenheid en cv) bieden slaapgelegenheid voor 76 personen.

Jeugdherberg De Valk

Mellestraat 18A - 9270 Laarne

T: 09 232 00 75 - F: 09 230 12 74

laarne@vjh.be - www.infracos.be

Prijzen/nacht/pp (incl. ontbijt):

Jongeren -12: € 11,75

Jongeren 12 tot 26 jaar: € 15,0

Volwassenen: € 16,50

Openingsperiode: 1/02 - 15/12

Een modern, rustige jeugdherberg in de omgeving van Gent en in de nabijheid van het Kasteel van Laarne. Sport- en ontspanningsmogelijkheden ter plaatse. Fiets- en wandeltochten in de directe omgeving. Uitstapmogelijkheden naar Gent. Lushvorige fietsroutes in de buurt: de Kastelenroute en fietsknooppunt 21-24 Scheldeland langs Schelde en Dender.

Ten Berg - De Stobbe

Bergstraat 16

9820 Merelbeke

T: 09 210 57 79 - F: 09 210 57 80

tilk@cjt.be - www.cjt.be

Prijzen/nacht/pp vanaf: € 2,93.

Openingsperiode: 01/01 -31/12

Een voorbeeld-bivakhuis voor grotere groepen. Vlakbij Gent gelegen in een 5ha groot kasteeldomein.

Ten Berg - De Tilk

Bergstraat 16

9820 Merelbeke

T: 09 210 57 79 - F: 09 210 57 80

tilk@cjt.be - www.detilk.be

Prijzen/nacht/pp vanaf: € 7,50.

Volpension vanaf € 24

Openingsperiode: 01/01 -31/12

Een zeer comfortabel centrum voor verblijven in half of vol pension. Vlakbij Gent gelegen in een 5ha groot kasteeldomein.

Domein Roosendaal ***
Rozendaal 5
2860 Sint-Katelijne-Waver

T: 015 29 41 30 - F: 015 29 41 39

info@roosendaal.be - www.roosendaal.be

Min. prijs: € 22, 53 + huur gebouw

 Openingsperiode: 02/01 – 31/12, gesloten
op 24,25 en 31/12

Op Roosendaal vind je nog de rust van de voormalige abdij door zijn historische gebouwen in cultuurlandschap. Het Koetshuis van weleer werd recent gerestaureerd en ingericht als volpensionverblijf voor 40 personen. Op funderingen van het gastenkwartier van de abdij werd het Landhuis gebouwd waar je nu verblijft met een groep van 20 tot 60 personen in volpension.

CARNAVAL

Datum	Evenement	Info	
15-feb-09	Wetteren	Waar?	o.a. Félix Beernaertsplein
		Info	www.wetteren.be
een kleurrijke stoet met verrassende en originele groepen			

22-feb-09	Moerzeke-Kastel	Info	M: 0479 84 28 60 (Bart De Corte)
-----------	-----------------	------	----------------------------------

22-feb-09	Rupelmonde	Info	T: 03 744 10 13 - www.kruike.be
-----------	------------	------	---------------------------------

22-mrt t.e.m. 24-feb-09	Aalst	Waar?	centrumstraten
		Info	www.aalst.be/carnaval

Het grootste carnaval van Vlaanderen! Het hoogtepunt van de carnavalsviering is de kleurrijke stoet met imposante praalwagens op zondagnamiddag. Op maandagnamiddag is er de bezemdans en -worp van de Aalsterse Gilles en de ajuinenworp vanop de balkons van het stadhuis. Op dinsdag is het de beurt aan de vermaarde 'voil jeanetten'. De Aalsterse carnavalisten paraderen dan in vrouwenkledij door de straten van de stad. Aalst Carnaval wordt traditioneel afgesloten met de emotionele popverbranding op de Grote Markt.

28-feb t.e.m. 03-mrt-09	Ninove	Waar?	centrumstraten
		Info	T: 054 31 32 88 - www.ninove.be www.camavalninove.be

01-mrt-09	Dendermonde	Waar?	centrumstraten
		Info	T: 0486 43 74 29

Grote Reclame- en Carnavalstoet

01-mrt-09	Lede		
-----------	------	--	--

7-mrt t.e.m. 9-mrt-09	Denderleeuw	Waar?	centrumstraten
		Info	www.denderleeuw.be

35ste stoet op zondag, voor op 7, 8 en 9 maart

15-mrt-09	Buggenhout	Waar?	Opstal
		Info	www.buggenhout.be

22-mrt-2009	Merelbeke	Waar?	centrumstraten
		Info	www.merelbeke.be

21-mrt t.e.m. 23-mrt-09	Wuitensfeesten	Waar?	centrumstraten
		Info	www.hamme.be

Tijdens de driedaagse Wuitensfeesten herleeft de legende van de Hamse Wuitens en is Hamme ondergedompeld in een Hamse carnavalsfeer. Op zondag is er de Wuitencavalcade. De folklore en de Hamse spot zijn dan troef. Op maandag is er de verbranding van de versleten wuiten, waarna Hamme zich in een schitterende en bruisende carnavalsnacht stort tot in de vroege uurtjes.

29-mrt-09	Willebroek	T: 03 860 03 22 - www.willebroek.be
-----------	------------	-------------------------------------

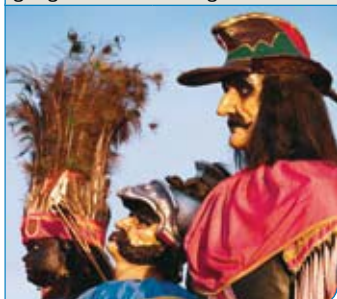
Een kleurrijke stoet met prachtige groepen die door de Willebroekse straten trekken

STOETEN EN OPTOCHTEN

Datum	Evenement	Info	
02-aug-09	Oogststoet Massemen	Gemeente	Wetteren
		Waar?	wijk Kortenbos in Massemen
		Info	www.oogstfeesten-kortenbos.be
Levendig en kleurrijk zomerfeest waarbij alle facetten van het boeiende landelijke leven op een authentieke wijze worden uitgebeeld in meer dan 50 verschillende taferelen.			

27-aug-09	Dendermondse Reuzenommegang 'Katuit'	Waar?	centrumstraten
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be

Historische avondstoet met meer dan 1000 gekostumeerde figuranten die door de centrumstraten van Dendermonde trekt en waarbij de Dendermondse Gildereuzen Indiaan, Mars en Goliath de absolute blikvangers vormen. Het dansje dat de Reuzen op de Grote Markt uitvoeren vormt traditioneel de apotheose van de Reuzenommegang. Als afsluiter volgt een muzikaal vuurwerk.

05-sep-09	Bevrijdingsfeesten Willebroek	Info	Tel. 03 860 03 22 - www.willebroek.be
-----------	----------------------------------	------	---

Herdenking en optocht naar aanleiding van de 65ste verjaardag van de bevrijding. Het historische verhaal van het Britse bevrijdingsleger die de uitgetekend weg verliet en op die manier bezettingsgroepen verschalkte, staat centraal.

06-sep-09	Bloemencorso Sint-Gillis-Dender- monde	Gemeente	Dendermonde
		Waar?	centrumstraten
		Info	www.bloemencorsosintgillis.com

Kleurrijke stoet met bebloemde praalwagens waarin zo'n 750.000 bloemen zijn verwerkt en die op hun tocht vergezeld worden door even kleurrijke figuranten en opgewekte muziekbands.

30-mei-10	Dendermondse Ros Beiaardomme- gang	Waar?	centrumstraten
		Info	www.dendermonde.be

Totaalspektakel waarbij het monumentale Ros Beiaard, bereden door de Vier Heemskinderen en gedragen door de trotse pijnders, als onderdeel van een schitterende stoet door de straten van de historische binnenstad trekt. Het absolute hoogtepunt van de omme-gang is het moment waarop het strijdachtige Ros al steigerend het 'vuurgevecht' aangaat op de Grote Markt. Dendermondenaren zingen massaal mee en klappen op de tonen van het Ros Beiaardlied.

PROCESSIES

Datum	Evenement	Info	
24-mei-09	Mariale Jubeltocht	Gemeente	Boom
		Info	www.mariadoorvlaanderen.be
Maria door Vlaanderen gedragen			
01-jun-09	Sint-Machariusom-megang	Waar?	centrum Laarne
		Info	www.laarne.be
13-jun-09	Sacramentspro- cessie	Gemeente	Hamme
		Waar?	kerk Kastel
		Info	T: 052 47 72 56
14-jun-09	Sacramentspro- cessie	Gemeente	Hamme
		Waar?	kerk Moerzeke
		Info	T: 052 47 72 56
21-jun-09	Paardenprocessie met ruiterzegening	Gemeente	Sint-Amands
		Info	T: 052 39 98 77
15-aug-09	Bid- en Lichtpro- cessie	Gemeente	Sint-Amands
		Info	T: 052 39 98 77
15-aug-09	Processie O.L.Vrouw Ten Hemelopneming	Waar?	kerk Moerzeke
		Info	T: 052 47 56 03
23-aug-09	Maria Ommegang	Gemeente	Puurs
		Waar?	dorp Kalfort
		Info	www.kalfort.be
Historische processie ter ere van Onze-Lieve-Vrouw ten Traan met meer dan 700 figuranten die de geschiedenis uitbeelden van Kalfort en het Mariabeeld dat in de plaatselijke kerk staat			
2010 tweede zondag na Pinksteren	Mariale Processie	Gemeente	Lede
		Waar?	centrumstraten
		info	www.marialeprocessie.be
Historische processie met enkele honderden figuranten die de negendaagse verering van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën afsluit.			

MARKTEN

Datum	Evenement	Info	
29-mrt-09	Internationale plantenmarkt	Waar?	Dries in Opdorp
		Info	www.buggenhout.be
31-mrt-09	Lentejaarmarkt	Gemeente	Zele
		Info	T: 052 45 98 10 - www.zele.be
13-apr-09	Posse Leest	Gemeente	Mechelen
		Info	www.posseleest.be
ambachten-, dieren-, bloemenmarkt en oldtimers			
26-apr-09	Nationale Plantenbeurs Hombeek	Waar?	centrumstraten
		Info	www.groenbeurs.be
Een echte tuinklassieker. 200 standhouders uit binnen- en buitenland bieden een enorme verscheidenheid aan tuinplanten aan en staan garant voor een ganse dag tuinplezier.			

MARKTEN

10-mei-09	Bosbegankenismarkt	Gemeente	Buggenhout
		Waar?	Kasteelstraat
		Info	www.buggenhout.be

31-mei-09	Boekenmarkt	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	Kaai
		Info	T: 052 33 35 82

snuisteren in boeken en genieten van de Schelde tegelijkertijd!

31-mei-09	Brocante Dam	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	Dam
		Info	T: 0476 28 93 14

gezellige mix van volks vermaak, vleugje cultuur, straatanimatie, toneel, circus exposities en demonstraties, curiosa en Damdelicatessen

31/05 en 10/8/2009	Jaarmarkt Temse	Gemeente	Temse
		Info	www.temse.be

01-jun-09	Jaarmarkt Sint-Amands	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	Keten
		Info	T: 052 39 98 77

02-jun-09	Jaarmarkt Laarne	Info	T: 09 365 46 25 - www.laarne.be
-----------	------------------	------	---------------------------------

14-jun-09	Potjesmarkt Schellebelle	Gemeente	Wichelen
		Waar?	Dorp Schellebelle
		Info	www.wichelen.be

Volksfeest met traditionele potjesverkoop. Deze eeuwenoude traditie is gebouwd op de verkoop van potten uit aardewerk die gebruikt werden om voedingswaren in te bewaren.

17-jun-09	Jaarmarkt Kruibeke	Info	T: 03 744 10 13 - www.kruibeke.be
-----------	--------------------	------	-----------------------------------

28-jun-09	Internationale hand- en kantwerkmarkt	Gemeente	Zele
		Info	T: 052 45 98 10 - www.zele.be

tal van kraampjes met demonstraties en de mogelijkheid tot aankoop van kant- en handwerk

28-jun-09	Rommelmart- en garageverkoop Welle	Gemeente	Denderleeuw
		Waar?	straten van Welle
		Info	www.denderleeuw.be

bekend als 'Grootste Rommelmarkt van Vlaanderen'

29-jun-09	Jaarmarkt Sint-Gillis	Gemeente	Dendermonde
		Info	Tel. 052 21 39 56 - www.dendermonde.be

MARKTEN

06-jul-09	Jaarmarkt Tielrode	Gemeente	Temse
		Info	www.temse.be
6-jul-09	Jaarmarkt Opdorp	Waar?	Dries in Opdorp
		Info	www.buggenhout.be
20-jul-09	Jaarmarkt Appels	Gemeente	Dendermonde
		Info	T: 052 25 11 66 - www.dendermonde.be
26-jul-09	Rommelmkt Dendermonde	Waar?	Grote Markt en Vlasmarkt
		Info	052 21 39 56
15-aug-09	Jaarmarkt Steendorp	Gemeente	Temse
		Info	www.temse.be
16-aug-09	Halfoogstmarkt Havesdonkhoeve Hingene	Gemeente	Bornem
		Info	T: 03 889 18 47
17-aug-09	Jaarmarkt Oppuurs	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	Nijven
		Info	T: 052 39 98 77
26-aug-09	Jaarmarkt Destelbergen	Waar?	centrum
		Info	www.destelbergen.be
29-aug-09	Jaarmarkt	Gemeente	Kalfort (Puurs)
		Waar?	centrum
		Info	T: 03 889 65 37
05-sep-09	Jaarmarkt Oudegem	Gemeente	Dendermonde
		Info	T: 052 25 10 31 - www.dendermonde.be
05-sep-09	Jaarmarkt Ninove	Info	T: 054 31 32 88 - www.ninove.be
10-sep-09	Avondmarkt Wetteren	Waar?	stationsplein Wetteren
		Info	www.wetteren.be
zeer gezellige avondmarkt met veel optredens (Green Note Festival) en vuurwerk			
12-sep-09	Jaarmarkt Bazel	Gemeente	Kruibeke
		Info	T: 03 744 10 13 - www.kruibeke.be
13-sep-09	Boekenmarkt	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	Kaai
		Info	T: 052 33 35 83
snuisteren in boeken en genieten van de Schelde tegelijkertijd!			
14-sep-09	Jaarmarkt Grembergen	Gemeente	Dendermonde
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be
15-sep-09	Jaarmarkt Merelbeke	Waar?	centrumstraten
		Info	T: 09 210 32 80
19-sep-09	Pukema	Gemeente	Puurs
		Info	T: 03 890 76 20 - www.puurs.be
Puurse Kermismarkt waarbij Puurs helemaal wordt ingenomen door kunstenaars, oude ambachten en antiek- en rommelverkopers			

MARKTEN

19-sep-09	Jaarmarkt Schoonaarde	Gemeente	Dendermonde
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be
21-sep-09	Jaarmarkt Hamme	Waar?	centrum
		Info	T: 052 47 56 03
22-sep-09	Jaarmarkt Baasrode	Gemeente	Dendermonde
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be
22-sep-09	Jaarmarkt Kalken	Gemeente	Laarne
		Info	T: 09 365 46 25 - www.laarne.be
26-sep-09	Jaarmarkt Opstal (Buggenhout)	Info	www.buggenhout.be
3-okt-09	Jaarmarkt	Gemeente	Liezele (Puurs)
		Waar?	centrum
		Info	T: 03 889 26 36
3-okt-09	Jaarmarkt	Gemeente	Rumst
		Info	T: 03 880 00 74
6-okt-09	Herfstjaarmarkt	Gemeente	Zele
		Info	T: 052 45 98 10 - www.zele.be
07-okt-09	Jaarmarkt Bornem	Info	www.bornem.be
10-okt-09	Jaarmarkt	Gemeente	Breendonk (Puurs)
		Waar?	centrum
		Info	T: 03 886 16 14
10-okt-09	Jaarmarkt Rupelmonde	Gemeente	Kruibeke
		Info	T: 03 744 10 13 - www.kruibeke.be
12-okt-09	Jaarmarkt Boom	Info	T: 03 880 18 16
180 jaar jaarmarkt, 'Deluxe'-uitvoering!			
17-okt-09	Jaarmarkt Lippelo	Gemeente	Sint-Amands
		Waar?	centrum
		Info	T: 052 39 98 77
17-okt-09	Jaarmarkt Schelle	Info	T: 03 871 98 34
19-okt-09	Jaarmarkt Dendermonde	Waar?	centrum
		Info	T: 052 25 11 66 - www.dendermonde.be
26-okt-09	Jaarmarkt Willebroek	Info	T: 03 860 03 22
09-nov-09	Niel Jaarmarkt	Info	www.niel.be
de grootste jaarmarkt van Vlaanderen waarbij een heel uitgelaten en supergezellige sfeer heerst			
11-nov-09	Jaarmarkt Aalst	Waar?	omgeving Houtmarkt
		Info	www.aalst.be
traditionele jaarmarkt in een typische Aalsterse sfeer, bezoek van Sint-Maarten verzekerd.			

MARKTEN / SPEKTAKELS

28-nov-09	Jaarmarkt	Gemeente	Ruisbroek (Puurs)
		Waar?	centrum
		Info	T: 03 886 89 90
12-dec-09	Magisch Opdorp	Gemeente	Buggenhout
		Info	www.opdorp.be
sfeervolle avondkerstmarkt			
13-dec-09	Kerstmarkt Dendermonde	Waar?	centrum
		Info	T: 052 25 10 96
sfeervolle kerstmarkt			

SPEKTAKELS

Datum	Evenement	Info	
24-apr t.e.m. 20-sep-09	Vuur!Werk	Info	T: 03 880 76 25 - www.vuurwerk2009.be
In de Rupelstreek vindt een derde cultuurbienale plaats in het kader van AardeWerk. Dit jaar met als thema 'Vuur! Werk: Kunstenaars en ondernemers in een dynamische ontmoeting'.			

9-mei t.e.m. 10-mei-09	Mano Mundo	Waar?	PRC De Schorre, Boom
		Info	T: 03 880 76 33 - www.manomundo.be
Festival met bijzondere aandacht voor wereldmuziek en -culturen			

1-sep t.e.m. 30-sep-09	Zomer in de Rupelstreek	Waar?	Rupelstreek
		Info	T: 03 880 76 25 - www.toerismerupelstreek.be
Tijdens de zomermaanden volgen de evenementen in de Rupelstreek snel na elkaar op. Het aanbod wordt gebundeld in een handige 'Zomer in de Rupelstreek' pocket. De ideale gids voor een boeiende en geanimeerde zomer.			

6-jun t.e.m. 7-jun-09	Dijkfeesten Branst	Waar?	Koningsrek Zates
		Info	T: 03 889 91 25

26-jun t.e.m. 27-jun-09	Kanaalfeesten	Gemeente	Willebroek
		Info	T: 03 860 03 32 - www.willebroek.be

gezellige sfeer aan het water van het Kanaal Brussel-Schelde

SPEKTAKELS

26-jun-09	Theater aan Twater Deluxe	Gemeente	Boom
		Info	T: 03 880 18 16 - www.kaaimannen.be
straattheater, acrobatie, clowns, muziek, vuur en nog veel meer!			

27-jun t.e.m. 30-sep-09	Beeldenstroom	Gemeente	Berlare, Wetteren, Laarne, Wichelen
		Info	www.beeldenstroom.be
Kunsttentoonstelling langs de Schelde en de Kalkense Vaart. Een unieke reeks kunstwerken verspreid over een traject van 18 kilometer van de hand van de Belgische kunstenaar Pieter Vermeersch wordt op een originele manier gecombineerd met foto-installaties van regionale fotografen. De kunstwerken worden geplaatst langs het fietsknooppuntennetwerk Scheldeland, zodat een fietstocht langs de Schelde een 'prikkelende' belevenis wordt. Openingsweekend 27 en 28 juni.			

04-jul-09	Internationale Taptoe	Gemeente	Dendermonde
		Waar?	Grote Markt
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be
2 uur durend non-stop spektakel met optredens van 3 show-korpsen			

juli en augustus 2009	Buggenhout zomert!	Gemeente	Buggenhout
		Info	www.buggenhout.be
gratis optredens			

van 16-jul t.e.m 20-aug- 09 iedere donderdag	Terrasanimatie	Gemeente	Dendermonde
		Waar?	Grote Markt
		Info	T: 052 21 39 56 - www.dendermonde.be
elke donderdagavond zorgen beiaardconcerten en 'mobiele acts' voor muziek en sfeer			

juli en augustus 2009 iedere donderdag	De Donderdagen	Gemeente	Ninove
		Info	T: 054 31 32 87 - www.ninove.be
allerhande optredens in het buitentheater van CC De Plomblom			

02-aug-09	Waterfeesten	Gemeente	Berlare
		Info	www.berlare.be
levendige happening op en rond het Donkmeer in Berlare, het meest uitgestrekte meer van Vlaanderen. Een schitterend Venetiaans vuurwerk boven het meer vormt naar goede gewoonte de afsluiter van de Waterfeesten.			

6-aug t.e.m. 9-aug-09	Casa Blanca Festival Hemiksem	Gemeente	Sint-Bernardusabdij Hemiksem
		Info	www.casablancafestival.be
populair zomerfestival			

SPEKTAKELS / FOLKLORE

14-aug t.e.m. 16-aug-09	Reetse Lichtfeesten	Gemeente	Rumst
		Waar?	Predikherenvelden
		Info	www.lichtfeestenreet.be
29-aug t.e.m. 30-aug-09	Highlandgames	Gemeente	Destelbergen
		Waar?	Reinaertpark
		Info	www.destelbergen.be
21-aug t.e.m. 5-sep-09	'Camelot' Festivaria	Gemeente	Berlare
		Waar?	Donkmeer
		Info	www.festivaria-donkmeer.be
Openluchtmusical met als decor het uitgestrekte Donkmeer in Berlare. In het verleden stonden reeds wereldberoemde musicals als 'My Fair Lady', 'The Sound of Music' en 'West Side Story' op het programma.			
12-sep t.e.m. 13-sep-09	Waterfeesten	Gemeente	Aalst
		Waar?	jachthaven en Pierre Corneliskaai
		Info	www.aalst.be
allerlei activiteiten op en rond het water in Aalst			
2010 eind maart, begin april	Passiespel Mariekerke	Gemeente	Bornem
		Waar?	kerkplein Mariekerke
		Info	www.meivisvzw.be
openluchtspektakel over het lijden van Jezus Christus voor en tijdens de kruisiging. Met doodgewone oeverbewoners uit het begin van de 20ste eeuw als apostelen en de machtige Schelde als passend decor			
14-mrt t.e.m. 13-apr-09	Lente op de Dries	Gemeente	Opdorp
		Info	www.buggenhout.be
openluchttentoonstelling door Dries 2000			

FOLKLORE

Datum	Evenement	Info	
09-apr-09	Apostelbrokken in Rupelmonde	Gemeente	Kruibeke
		Info	T: 03 744 10 13 - www.kruibeke.be
herdenking Laatste Avondmaal tijdens eucharistieviering waarbij de voeten van 12 jongens worden gewassen. Het gewijde brood wordt na de viering van op het oud gemeentehuis naar de menigte gegooid, vandaar: Apostelbrokken.			
27-jun & 28-jun-09	Vis- en Folklore-weekend Mariekerke	Info	T: 052 34 04 47 - www.mariekerke.be
		Mariekerke oogt tijdens dit weekend als een vissersdorp van weleer. Daarvoor zorgen de vismijn, de vissersstoet en uiteraard veel vers en lekkers uit de zee!	

24-26/7/2009 laatste weekend juli	Pikkeling	Waar?	boerderij Faluintjesstreek
		Info	www.faluintjes-pikkeling.be
Traditioneel oogst- en folklorefestival dat volledig in het teken staat van het vroegere boerderijleven en dat wordt gekruid met optredens van volksdansgroepen uit de hele wereld.			

1-2/8/2009	Schellekes Kermis	Gemeente	Kruibeke
		Info	T: 03 744 10 13 - www.kruibeke.be
folkloregebeuren met oude ambachten, rommelmarkt, vuurwerk en Reuzenstoet			

augustus - september	Belle Op Aarde	Gemeente	Wichelen
		Info	www.belle-op-aarde.be
tweejaarlijkse kunstevenement in Schellebelle dat diverse kunstvormen wil samenbrengen rond een bepaald thema			

11-sep t.e.m. 13-sep-09	Smeedfestival Niel	Info	www.niel.be
Ambachtelijke smeeddemonstraties door smeden uit binnen- en buitenland. Thema dit jaar is: 'Vuurwerk'.			

2010 derde zondag sep- tember om de vijf jaar	Brooikensdag Reet	Gemeente	Rumst
		Waar?	dorp Reet
		Info	www.rumst.be
Evenement waarbij het dorp van Reet wordt ondergedompeld in de sfeer en het landelijke leven van omstreeks 1900. De naam Brooikensdag verwijst naar een gebruik dat teruggaat tot de 16de eeuw waarbij op de eerste zondag na Lichtmis tarwebroodjes (brooikens in het plaatselijke dialect) werden uitgedeeld bij de kerk.			

11-mei-09	Buggenhout Bos Begankenis	Info	www.buggenhout.be
-----------	--------------------------------------	-------------	--

GASTRONOMIE

Datum	Evenement	Info	
24-mrt-09	Nacht van de Geschiedenis: Feest!	Gemeente	Puurs
		Waar?	CC De Kollebloem
		Info	T: 03 890 76 20 - www.puurs.be
Expo, lezingen en proeverijen met als thema: de authentieke keuken en feesten van vóór 1950			

21-mei-09 en 24-mei-09	asPUURSge	Waar?	Puurs
		Info	T: 03 890 76 20 - www.puurs.be
Parkdomein Hof van Coolhem bruist van de educatieve, muzikale en vooral gastronomische activiteiten. Je kan er asperges proeven en kopen, kuieren door de 'Aspergestraat' en mooie wandelingen maken			

30-mei, 31-mei en 1-jun-09	Palingfestival Mariekerke	Gemeente	Bornem
		Waar?	Kouterplein en omgeving Mariekerke
		Info	T: 052 33 45 67 - www.palingfestival.be
toeristisch, culinair, cultureel en caritatief gebeuren rond paling			

04-okt-09	Ajuindag	Gemeente	Aalst
		Info	www.aalst.be
activiteiten met en over ajuin in het centrum van de stad			

SPORT

Datum	Evenement	Info	
3-apr t.e.m. 5-apr-09	Dorp van de Ronde	Gemeente	Wetteren
		Waar?	centrum Wetteren
		Info	www.wetterendorpvanderonde.be

Wetteren is in 2009 het 10e Dorp van de Ronde met o.a. Bal Buysse op vrijdag, duizenden wielertoeristen op zaterdag en de doortocht van de Ronde van Vlaanderen op zondag.

4-apr-09	Ronde van Vlaanderen voor amateurs	Waar?	Ninove
		Info	T: 054 33 93 97 - www.ninove.be
Belangrijke wielervedstrijd			

5-apr-09	Ronde van Vlaanderen voor profs	Waar?	Ninove
		Info	T: 054 33 93 97 - www.ninove.be

De Vlaamse wielersklassieker bij uitstek!

27-jul-09	Natourcriterium	Gemeente	Aalst
		Waar?	centrum
		Info	www.criteriumaalst.be

74ste editie van een belangrijke wielervedstrijd

09-aug-09	Fietsdodentocht	Gemeente	Bornem
		Waar?	Sportcentrum Breeven
		Info	Tel. 03 889 50 27 - www.fietsdodentocht.be

14-aug t.e.m. 15-aug-09	Dodentocht	Waar?	Bornem
		Info	www.dodentocht.be

Een van de belangrijkste wandelevenementen in Europa. De deelnemers van de Dodentocht moeten maar liefst 100 km afleggen. Onderweg zijn stops voorzien in brouwerij Duvel-Moortgat en Palm. De sfeer en de ambiance langs het parcours zijn gewoonweg fantastisch. Deelnemers starten op vrijdag om 21u en moeten de aankomst te voet binnen 24u hebben afgelegd.

24-sep t.e.m. 26-sep-09	Wuitensmarsen	Gemeente	Hamme
----------------------------	----------------------	-----------------	-------

38ste editie van een driedaags wandelevenement in en rond Hamme

20-sep-09	Fietstocht 'De heuvels van...'	Gemeente	Ninove
		Info	T: 054 33 39 97 - www.ninove.be

Verschillende fietstochten voor gezinnen, sportievelingen, ...

10-nov-09	Internationale cyclocross-wedstrijden Niel	Info	T: 03 451 11 21
-----------	---	-------------	-----------------

	Ronde van Vlaanderen	Gemeente	Buggenhout
		Info	www.buggenhout.be

22-nov-09	Bollekescross Hamme-Zogge		
-----------	----------------------------------	--	--

8ste editie Bollekescross (super prestige cyclocross)